

**ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΑΤΡΑΣ**

ΘΕΜΑ: «Υγιεινή και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας. Έρευνα σε τρεις δημόσιες και τρεις ιδιωτικές επιχειρήσεις.»

ΕΠΩΝΥΜΟ: Νούτσου

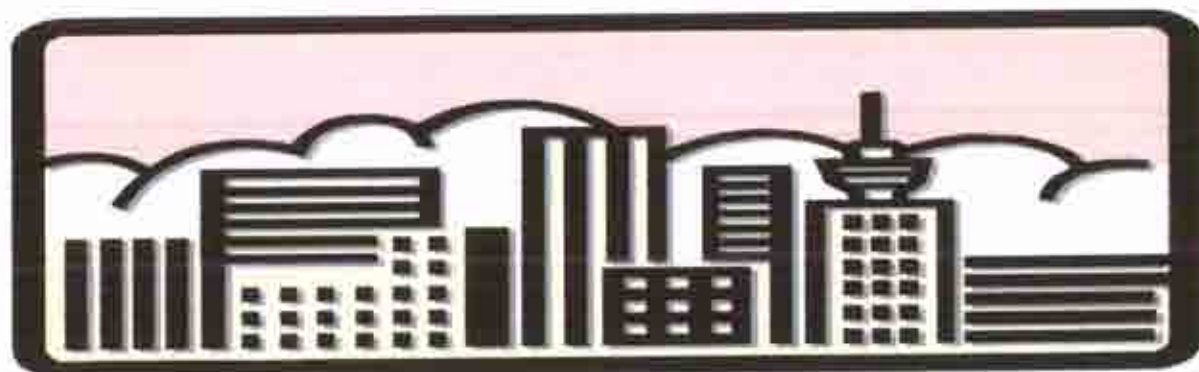
ΟΝΟΜΑ: Κωνσταντίνα

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ: Λεωνίδας

ΣΧΟΛΗ: Διοίκησης και Οικονομίας

ΤΜΗΜΑ: Διοίκηση Επιχειρήσεων

Α.Μ: 4829

**ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:
Κα Καζάνη Αγγελική**

ΠΑΤΡΑ 2003

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 6778

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

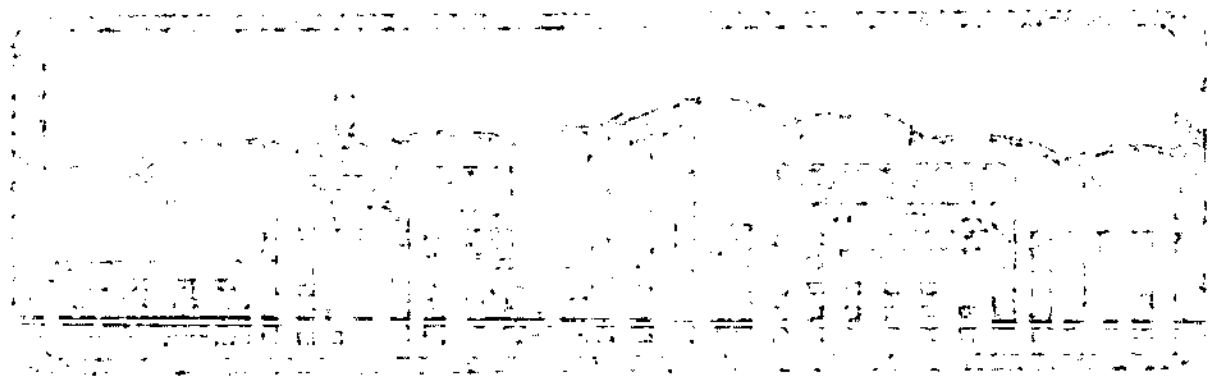
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

**ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.
ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	ΣΕΛ. 7
---------------	--------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ.

1.1 ΟΡΙΣΜΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ...ΣΕΛ. 11	
1.2 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	ΣΕΛ. 11
1.3 ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	ΣΕΛ. 14
1.3.1 ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	ΣΕΛ. 14
1.3.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	ΣΕΛ. 19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΥΣ.

2.1 ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	ΣΕΛ. 21
2.2 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΥΣ.....	ΣΕΛ.23
2.2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ΣΕΛ. 23
2.2.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΕΙΣΜΟ.....	ΣΕΛ. 23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

3.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	ΣΕΛ. 25
3.2 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	ΣΕΛ. 25
3.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	ΣΕΛ. 26
3.4 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	ΣΕΛ. 27
3.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ.....	ΣΕΛ. 27
3.5.1 ΕΠΙΠΛΩΣΗ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	ΣΕΛ. 27
3.5.2 ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ-ΕΠΙΠΛΩΝ.....	ΣΕΛ. 28
3.5.3 Ο ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	ΣΕΛ. 29
3.5.3.1 ΕΙΔΗ, ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΦΩΤΙΣΜΟΥ.....	ΣΕΛ. 29
3.5.3.2 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	ΣΕΛ. 30
3.5.4 ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	ΣΕΛ. 31
3.5.4.1 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ.....	ΣΕΛ. 33
3.5.5 ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	ΣΕΛ. 33
3.5.5.1 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ.....	ΣΕΛ. 34
3.5.6 Ο ΘΟΡΥΒΟΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	ΣΕΛ. 36
3.5.7 ΟΙ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ.....	ΣΕΛ. 37
3.5.8 Η ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	ΣΕΛ. 38
3.6 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ ΤΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	ΣΕΛ. 39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ & ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ΣΕΛ. 43
-------------------	---------

4.2 ΒΕΒΛΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.....	ΣΕΛ. 43
4.3 ΒΕΒΛΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	ΣΕΛ. 46
4.4 ΔΙΑΗΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	ΣΕΛ. 51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΣΑΜΟΥ ΚΑΙ Τ.Ε.Ε ΣΑΜΟΥ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ΣΕΛ. 54
5.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1-ΥΓΙΕΙΝΗ.....	ΣΕΛ. 55
5.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2-ΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	ΣΕΛ. 60
5.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	ΣΕΛ. 64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ «ΓΕΝΙΚΟ & ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΑΜΟΥ»

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ΣΕΛ. 66
6.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1-ΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	ΣΕΛ. 67
6.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2-ΥΓΙΕΙΝΗ.....	ΣΕΛ. 71
6.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	ΣΕΛ. 76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΣΑΜΟΥ

7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ΣΕΛ. 77
7.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1-ΥΓΙΕΙΝΗ.....	ΣΕΛ. 78
7.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2-ΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	ΣΕΛ. 81

7.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	ΣΕΛ. 84
-----------------------	---------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ: «ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ DORYSSA BAY HOTEL AND VILLAGE»

8.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ΣΕΛ. 85
8.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1-ΥΓΙΕΙΝΗ.....	ΣΕΛ. 86
8.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2-ΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	ΣΕΛ. 90
8.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	ΣΕΛ. 93

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ: «ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ SAMOS»

9.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ΣΕΛ. 95
9.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1-ΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	ΣΕΛ. 96
9.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2-ΥΓΙΕΙΝΗ.....	ΣΕΛ. 98
9.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	ΣΕΛ. 102

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ: «ΕΡΓΟΛΟΜΤΙΚΗ Α.Ε»

10.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ΣΕΛ. 103
10.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1-ΥΓΙΕΙΝΗ.....	ΣΕΛ. 104
10.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2-ΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	ΣΕΛ. 107
10.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	ΣΕΛ. 110
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	ΣΕΛ. 111

*Ευχαριστώ την καθηγήτριά μου κα Καζάνη
για την πολύτιμη βοήθεια και συμπαράστασή
της κατά τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής
μου εργασίας.*

**« Ἄει τι βούλου χρήσιμον προσμανθάνειν»
Σοφοκλής**

(Να θέλεις πάντοτε να προσθέτεις στις γνώσεις σου κάτι το χρήσιμο)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το θέμα της παρούσας πτυχιακής εργασίας έχει τίτλο: «Υγιεινή και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας. Έρευνα σε τρεις δημόσιες και τρεις ιδιωτικές επιχειρήσεις.»

Οι συνθήκες εργασίας, είναι ένα θέμα το οποίο αφορά όλους τους εργαζόμενους που ενδιαφέρονται το περιβάλλον εργασίας τους να πληρεί όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις, για τη σωστή υγιεινή και ασφάλειά τους.

Είναι παράλληλα και ένα ζήτημα, που πρέπει να απασχολεί διαρκώς τους εργοδότες, οι οποίοι σέβονται το προσωπικό που εργάζεται στις επιχειρήσεις τους.

Κυρίως, όμως, η πολιτεία είναι εκείνη που χρειάζεται να μεριμνά ώστε να πραγματοποιούνται έλεγχοι στις επιχειρήσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, για να διαπιστώνεται αν πραγματικά οι εργοδότες εφαρμόζουν όλα τα μέτρα για την δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος εργασίας, με σωστές συνθήκες εργασίας.

Η παρούσα εργασία, στο πρώτο κεφάλαιο, παρουσιάζει τα προεδρικά και νομοθετικά διατάγματα που αφορούν την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, καθώς και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν οι εργοδότες στις επιχειρήσεις τους για σωστές συνθήκες εργασίας. Στο δεύτερο κεφάλαιο, αναλύεται από ποιούς παράγοντες εξαρτάται η υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, καθώς επίσης και οι υποχρεώσεις των εργοδοτών σε περίπτωση σεισμού και τα δικαιώματα των εργαζομένων σε μια τέτοια περίπτωση. Στο τρίτο κεφάλαιο, καταγράφονται όλα τα μέσα που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στις επιχειρήσεις, για την δημιουργία του ιδανικού περιβάλλοντος εργασίας και επίσης, παρουσιάζονται προτάσεις για τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος. Στο τέταρτο κεφάλαιο, γίνεται ανάλυση της εξέλιξης των συνθηκών εργασίας, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα και καταγράφονται προτάσεις για τη βελτίωση της υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Από το πέμπτο μέχρι το δέκατο κεφάλαιο, υπάρχει η έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε τρεις δημόσιες και τρεις ιδιωτικές επιχειρήσεις, για να γνωρίσουμε τί είδους μέτρα εφαρμόζουν αυτές οι επιχειρήσεις για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Γενικότερα, ο σκοπός της εργασίας που ακολουθεί, είναι πληροφορήσει και να ευαισθητοποιήσει, όσο είναι δυνατόν, όλους όσους την διαβάσουν, για το πολύ

σημαντικό θέμα της υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία και του εργασιακού περιβάλλοντος γενικότερα.

*Αφιερώνεται στον πατέρα μου,
στη μητέρα μου και στην αδερφή μου.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ασφάλεια στις δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις, ορίζονται οι μέθοδοι και τα μέσα εκείνα, που εφαρμόζουν και διαθέτουν οι ανώτερες διοικήσεις των επιχειρήσεων, ώστε οι εργαζόμενοι σε αυτές όσο και τα ίδια τα στελέχη των επιχειρήσεων να μην διατρέχουν κινδύνους, είτε σε φυσιολογικές συνθήκες εργασίας, είτε σε συνθήκες κινδύνου.

Υγιεινή είναι ο επιστημονικός κλάδος που φροντίζει να διατηρεί την υγεία μας και αν είναι δυνατόν να την καλυτερεύει. Η υγιεινή φροντίζει τόσο για την σωματική όσο και για την ψυχική μας υγεία.

Η δημόσια υγιεινή στις επιχειρήσεις απευθύνεται στις ομάδες των εργαζομένων και των εργοδοτών τους, με σκοπό να διδάξει τους κανόνες της υγιεινής και την εφαρμογή τους, ώστε να προφυλάχθει η υγεία τους και η ψυχική τους ευεξία.¹

1.2 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Από το 1985 και μετά στην Ελλάδα ψηφίσθηκαν νομοθετικά διατάγματα, για την εναρμόνιση της σχετικής Ελληνικής νομοθεσίας με οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες θεσμοθετούν και υποστηρίζουν νέες δομές οργάνωσης των επιχειρήσεων για την προώθηση των θεμάτων της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων καθώς επίσης και της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας.

Αυτές οι δομές έχουν σαν στόχο την δραστηριοποίηση των εργαζομένων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας. Αυτό επιτυγχάνεται με τη σύσταση στις επιχειρήσεις των

¹ Σχολική Εγκυκλοπαίδεια, εκδ. Χρ. Γιοβάνη.

Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΥΑΕ). Οι επιτροπές αυτές συνεργάζονται με τους Τεχνικούς Ασφάλειας και τον Γιατρό Εργασίας της κάθε επιχείρησης και παρακολουθούν τα θέματα του εργασιακού περιβάλλοντος και τις συνθήκες εργασίας.

Έτσι προωθούνται τα θέματα αυτά από τους ίδιους τους εργαζόμενους στους χώρους εργασίας τους και επομένως οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να τους ενημερώνουν για τους πιθανούς κινδύνους που θα αντιμετωπίσουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, καθώς και για τους τρόπους αντιμετώπισής τους, αλλά και για τους τρόπους μείωσης του αριθμού αλλά και της σοβαρότητας των ατυχημάτων. Τέτοιοι τρόποι είναι για παράδειγμα, η προστασία των μηχανημάτων, η δημιουργία καθωρισμένων και ασφαλέστερων διαδικασιών εργασίας, η αναγκαία χρήση ατομικών μέσων προστασίας από φυσικούς και χημικούς ή άλλους παράγοντες και άλλα.

Το 1911 με το Νόμο ΓΠΛΔ τέθηκε από το κράτος η ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και προστασίας της ασφάλειας και υγιεινής των εργαζομένων. Επόμενη Νομοθετική Εργασία έγινε το 1934, με το Προεδρικό Διάταγμα 34 του 1934, ένα πολύ προωθημένο Διάταγμα για την εποχή του αφού καλύπτει ποικίλλα θέματα που σχετίζονται με την υγιεινή και ασφάλεια των επιχειρήσεων. Στην συνέχεια έγιναν πολλοί νόμοι αλλά και διατάγματα που αφορούσαν τα θέματα της υγιεινής και ασφάλειας με κυριότερα τα διατάγματα που αφορούσαν τις φορητές σκάλες, τις πρέσες, τα συνεργεία αυτοκινήτων, τα ξυλουργεία, τις οικοδομές και άλλα.

Το Προεδρικό Διάταγμα 1568/85, όμως έκανε μια πολύ σημαντική αλλαγή και προσθήκη στο υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο.

Το Π.Δ. 1568/85 καθόριζε ότι οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι θα ήταν υπεύθυνοι για την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων. Για την υλοποίηση αυτού του στόχου θα συνεργάζονταν μεταξύ τους δίνοντας παράλληλα μεγάλες αρμοδιότητες και στους εργαζόμενους για την κοινή αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών και μαζί φυσικά με τη συνεργασία των αρμοδίων οργάνων της επιχείρησης και τις επιστημονικές συμβουλές των Τεχνικών Ασφάλειας και των Γιατρών Εργασίας που για πρώτη φορά νομοθετικά σαν θεσμοί εφαρμόζονταν υποχρεωτικά στις επιχειρήσεις. Αρχικά αυτοί οι θεσμοί ίσχυαν για τις μεγάλες επιχειρήσεις με προσωπικό πάνω από 150 άτομα.

Ακόμη στον 1568/85 καθορίζονται και οι υποχρεώσεις των εργοδοτών να πληροφορούν τους εργαζόμενους για πιθανούς κινδύνους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους καθώς και να τους βοηθούν στις ενέργειες που θα κάνουν για τη διερεύνηση νέων πιθανών κινδύνων και τέλος στους τρόπους βελτίωσης των συνθηκών εργασίας τους.

Επίσης από το Ν.1568/85 απορρέει η ευθύνη των κατασκευαστών και εισαγωγέων μηχανημάτων και χημικών ουσιών, αν βεβαιώνονται ότι τα εμπορεύματα που διαθέτουν είναι σύμφωνα με τις διατάξεις που πληρούν τους κανονισμούς ασφαλείας αλλά και να πληροφορούν τους πελάτες τους γραπτά, για τα τυχόν επικίνδυνα χαρακτηριστικά αυτών. Ακόμη θα πρέπει οι ίδιοι να ενημερώνονται για την πρόοδο της τεχνολογίας, ώστε να βρίσκουν τρόπους για τη βελτίωση των εμπορευμάτων τους.

Ο Ν.1568/85 εισήγαγε την ανάγκη για έλεγχο των παραγόντων στους οποίους εκτίθενται οι εργαζόμενοι κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, είτε αυτοί είναι χημικές ουσίες, είτε φυσικές (θερμοκρασία, θόρυβος κ.α), είτε ακόμη και βιολογικοί. Με τον τρόπο αυτό οι προμηθευτές χημικών ουσιών θα πρέπει να ενημερώνουν τους πελάτες σχετικά με τα προϊόντα τους με πιθανούς κινδύνους (π.χ. ανάφλεξη, έκρηξη κ.α), οι δε εργοδότες πρέπει να μετρούν τους παράγοντες στο περιβάλλον του κάθε χώρου εργασίας καθώς επίσης και να μεριμνούν ώστε οι εργαζόμενοι σε τακτά χρονικά διαστήματα να κάνουν ιατρικές εξετάσεις.

Ακόμη ο νόμος αυτός, υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να διατηρούν ιατρικούς φακέλους για κάθε εργαζόμενο με συχνή παρακολούθηση της πορείας της υγείας τους. Με τον τρόπο αυτό κάποιος εργαζόμενος ο οποίος ασθενεί και η κατάσταση της υγείας του έχει επιδεινωθεί, να μπορεί να αλλάξει θέση εργασίας. Φυσικά αυτό θα γίνεται έπειτα από ιατρικές εξετάσεις για να διαπιστώνεται ότι μπορεί ο εργαζόμενος αυτός να εργαστεί σε άλλη θέση.

Επίσης με αυτό το νόμο, καθορίζονται και οι κτιριολογικές απαιτήσεις των χώρων εργασίας των επιχειρήσεων, οι χώροι παροχής πρώτων βοηθειών, υγιεινής, τις συνθήκες αερισμού, φωτισμού, θερμοκρασίας και άλλα. Θέτει και την ανάγκη ύπαρξης σχεδίου διάσωσης και διαφυγής στις κτιριακές εγκαταστάσεις, με ανάλογες εξόδους κινδύνου και οδούς διάσωσης.

Τέλος ο Ν.1568/85, ορίζει και το θεσμικό πλαίσιο για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, με τη σύσταση επιτροπών σε εθνικό και νομαρχιακό-τοπικό επίπεδο.

Επιτροπές που περιλαμβάνουν τους εργοδότες, τους εργαζόμενους, την πολιτεία, τους επιστημονικούς φορείς, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλους, με δικαίωμα έκφρασης της γνώμης τους αλλά και ψήφο. Επόμενως όλοι είναι υπεύθυνοι για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.²

1.3 ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η Ελληνική Νομοθεσία η οποία ισχύει στην Ελλάδα και που αναφέρεται στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία, ταξινομείται ως Εθνική Νομοθεσία η οποία εκδίδεται από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από άλλη σχετική Νομοθεσία η οποία εκδίδεται από άλλα Υπουργεία και αναφέρεται στα θέματα Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας, από Κοινοτικές Οδηγίες και από Διεθνείς Συμβάσεις.³

1.3.1 Εργατική νομοθεσία

Η Εργατική νομοθεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποτελείται από τους Νόμους, τα Προεδρικά Διατάγματα και τις Υπουργικές Αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από το 1920 μέχρι και σήμερα και αφορούν σε **Θεσμικό Νομοθετικό Πλαίσιο**, σε **Γενικό Νομοθετικό Πλαίσιο** για τις προδιαγραφές και τη σήμανση των χώρων εργασίας, την οργάνωση του χρόνου εργασίας, την Τεχνική & Υγειονομική Επιθεώρηση Εργασίας, τις Μεικτές Επιτροπές Ελέγχου και την προστασία ειδικών κατηγοριών εργαζομένων (νέοι, έγκυες) και τέλος αφορούν σε **Ειδικά Νομοθετήματα** για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους οι οποίοι οφείλονται σε πειβλαβείς φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες, για προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για ειδικές εργασίες (π.χ. συγκολλήσεις) ή ειδικά μέσα εργασίας (π.χ. μεταφορικές ταινίες) και για κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (π.χ. ναυπηγεία).

Από τα άρθρα της Εργατικής Νομοθεσίας αξίζει να αναφερθούν τα παρακάτω:

² Σημ. (Έχουν παρθεί στοιχεία από την ηλεκτρονική διεύθυνση www.elinyae.gr)

³ Περιοδικό «Οικονομικός Ταχυδρόμος», 28 Απριλίου 2000, σελ. 55.

Οι Γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών (μέτρα που χρειάζεται να λαμβάνει για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων).

Οι χώροι εργασίας θα πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να εξοπλίζονται, να λειτουργούν και να συντηρούνται με τέτοιο τρόπο ώστε οι εργαζόμενοι σε αυτούς να μπορούν να εργάζονται χωρίς να κινδυνεύουν ή αν βλάπτεται η υγεία τους. Επίσης οι χώροι εργασίας θα πρέπει να επιβλέπονται από ένα υπεύθυνο άτομο.

Ακόμη οι εργασίες που συνεπάγονται ιδιαίτερους κινδύνους, να ανατίθενται σε ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό και να ακολουθούνται συγκεκριμένες οδηγίες για την εκτέλεσή τους.

Θα πρέπει να γίνονται ασκήσεις ασφαλείας σε σύντομα μεταξύ τους χρονικά διαστήματα. Σκοπός των ασκήσεων είναι η εκπαίδευση και ο έλεγχος της ικανότητας των εργαζομένων, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης συγκεκριμένα καθήκοντα που απαιτούν χρήση, χειρισμό ή λειτουργία των σωστικών εξοπλισμών.

Επιπλέον ο εργοδότης είναι εκείνος ο οποίος φροντίζει για τη σύνταξη εγγράφου που σχετίζεται με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων καθώς και για την ενημέρωση των εργαζομένων για ό,τι νεότερο μπορεί να προστεθεί στο έγγραφο αυτό.

Επιπλέον, υπάρχει το έγγραφο ασφαλείας και υγείας το οποίο αποδεικνύει ότι οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθενται οι εργαζόμενοι στο χώρο εργασίας τους έχουν επισημανθεί και εκτιμηθεί. Επίσης αποδεικνύει ότι θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτής της οδηγίας. Τέλος αποδεικνύει ότι ο σχεδιασμός, η χρησιμοποίηση και η συντήρηση των χώρων εργασίας και των εξοπλισμών είναι ασφαλείς.

Αυτό το έγγραφο πρέπει να συντάσσεται πριν το ξεκίνημα κάθε εργασίας και όταν στους χώρους εργασίας επέρχονται αλλαγές ή μετατροπές ή ο,τιδήποτε άλλο, να αναθεωρείται.

Επίσης ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και τις προφυλάξεις προκειμένου να αποφεύγεται, να ανιχνεύεται και να καταπολεμάται η εκδήλωση και εξάπλωση πυρκαγιάς και κάθε είδους έκρηξης και να εμποδίζεται η δημιουργία εκρηκτικής ατμόσφαιρας βλαβερής για την υγεία.

Ακόμη ο εργοδότης πρέπει να υποβάλλει όσο το δυνατόν συντομότερα έκθεση στις αρμόδιες αρχές, σε περίπτωση σοβαρού ή θανατηφόρου ατυχήματος.

Πρέπει να μεριμνά για την ύπαρξη και τη συντήρηση των μέσων εκκένωσης και διάσωσης, ώστε σε περίπτωση κινδύνου να μπορούν οι εργαζόμενοι να εκκενώσουν τους χώρους όπου εργάζονται με ασφάλη και γρήγορο τρόπο.

Χρειάζεται ο εργοδότης να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα για να προμηθεύσει τα συστήματα συναγερμού και άλλα μέσα επικοινωνίας τα οποία επιτρέπουν την άμεση έναρξη των επιχειρήσεων άμεσης βοήθειας, εκκένωσης και διάσωσης.

Όσον αφορά τώρα την εξασφάλιση της υγείας των εργαζομένων σε σχέση με τους κινδύνους που αφορούν την υγεία τους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, καθορίζονται μέτρα σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Είναι πολύ σημαντικό ο μηχανολογικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός πρέπει να επιλέγεται, να εγκαθίσταται, να λειτουργεί και να συντηρείται έτσι ώστε να λαμβάνεται υπόψη η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων.

Εάν ο παραπάνω εξοπλισμός βρίσκεται μέσα σε ζώνη στην οποία υπάρχει ή πιθανόν θα υπάρξει κίνδυνος πυρκαγιάς ή έκρηξης από ανάφλεξη αερίου, ατμών ή εύφλεκτων υγρών, τότε πρέπει αυτός να είναι κατάλληλος για χρήση σε αυτή τη ζώνη.

Επίσης ο μηχανολογικός εξοπλισμός πρέπει να έχει αρκετή αντοχή, να μη παρουσιάζει κατασκευαστικά ελαττώματα τα οποία είναι εμφανή και να είναι κατάλληλα για τη χρήση για την οποία προορίζονται.

Ακόμη ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός πρέπει να επαρκεί σε μέγεθος και ισχύ για τη χρήση για την οποία προορίζεται.

Τόσο ο μηχανολογικός όσο και ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός πρέπει να εγκαθίσταται και να προστατεύεται ώστε να αποτρέπονται οι πιθανοί κίνδυνοι.

Η συντήρηση, η επιθεώρηση και η δοκιμή οποιουδήποτε τμήματος της εγκατάστασης ή του εξοπλισμού θα πρέπει να εκτελείται από αρμόδιο πρόσωπο.

Επιπλέον ο εξοπλισμός ασφαλείας πρέπει να συντηρείται έτσι ώστε να είναι πάντα έτοιμος για χρήση.

Εφόσον η φύση της εργασίας αλλά και το έγγραφο ασφαλείας και υγείας το απαιτούν, πρέπει να προβλέπονται αυτόματα συστήματα συναγερμού και συστήματα για αυτόματη διακοπή του ρεύματος στις ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις.

Πάντοτε θα πρέπει οι χώροι εργασίας να εξοπλίζονται με τον κατάλληλο πυροσβεστικό εξοπλισμό και αν χρειάζεται και με ανιχνευτές πυρκαγιάς και συστήματα συναγερμού.

Επιπλέον μέσα στο χώρο εργασίας πρέπει απαραίτητα να υπάρχει σχέδιο πυροπροστασίας το οποίο να εξηγεί τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται, για την πρόληψη, την ανίχνευση και την αντιμετώπιση πιθανής φωτιάς.

Είναι απαραίτητο η σήμανση να τίθεται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.

Όσον αφορά την πρόσβαση στους χώρους εργασίας αυτή θα πρέπει να γίνεται ακίνδυνα και η εκκένωση τους να γίνεται με ταχύτητα και πλήρη ασφάλεια, σε έκτακτη ανάγκη.

Επίσης οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου πρέπει να παραμένουν ελεύθερες και να οδηγούν στο συντομότερο δρόμο στο ύπαιθρο ή σε ασφαλές χώρο, σε ασφαλές σημείο συγκέντρωσης ή ασφαλή σταθμό εκκένωσης.

Οι θύρες κινδύνου πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω. Επίσης οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλειδώνονται. Ακόμη οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλείνουν με τέτοιο τρόπο που να μη μπορεί να τις ανοίξει εύκολα και αμέσως κάθε άτομο που θα χρειαστεί ενδεχομένως να τις χρησιμοποιήσει σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου καθώς και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα, ούτως ώστε να είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν ανά πάσα στιγμή.

Οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου καθώς και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα, ούτως ώστε να είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν ανά πάσα στιγμή.

Ακόμη οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου που απαιτούν φωτισμό, πρέπει αν είναι εφοδιασμένες με σύστημα φωτισμού ασφαλείας με επαρκή ένταση, σε περίπτωση βλάβης του συναγερμού.

Θα πρέπει οι εργαζόμενοι να εκπαιδεύονται σε κατάλληλες ενέργειες που πρέπει να γίνονται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Ο εξοπλισμός διάσωσης, πρέπει να είναι πάντοτε έτοιμος για χρήση, να βρίσκεται σε κατάλληλες θέσεις και να είναι εύκολα προσπελάσιμος.

Οι χώροι εργασίας πρέπει να έχουν παντού επαρκή φωτισμό ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων.

Επίσης θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή φυσικό φωτισμό και να είναι εφοδιασμένοι, λαμβάνοντας υπόψη των κλιματολογικών συνθηκών, με εγκατάσταση που να

επιτρέπει κατάλληλο τεχνητό φωτισμό ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων.

Επιπλέον οι εγκαταστάσεις φωτισμού των χώρων εργασίας και των διαδρόμων επικοινωνίας πρέπει να είναι τοποθετημένες με τέτοιο τρόπο ώστε ο προβλεπόμενος τύπος φωτισμού να μην ενέχει κίνδυνο ατυχήματος για τους εργαζομένους.

Ακόμη οι χώροι εργασίας μέσα στους οποίους οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε κινδύνους σε περίπτωση βλάβης του τεχνητού φωτισμού πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με εφεδρικό φωτισμό ικανοποιητικής έντασης.

Πρέπει να τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων κατάλληλα αποδυτήρια εφόσον αυτοί πρέπει να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας, για λόγους υγιεινής.

Είναι απαραίτητο να υπάρχουν στους χώρους εργασίας χωριστά αποχωρητήρια για άνδρες και γυναίκες.

Όσον αφορά τα δάπεδα των χώρων αυτά πρέπει να μην παρουσιάζουν επικύνδινες ανωμαλίες, τρύπες ή κεκλυμένα επίπεδα και πρέπει να είναι σταθερά, στέρεα και αντιολισθητικά.

Επίσης οι επιφάνειες των δαπέδων, των τοίχων και των οροφών, πρέπει να καθορίζονται συχνά προκειμένου να επιτυγχάνονται κατάλληλες συνθήκες υγιεινής.

Τα διαφανή ή διαφώτιστα τοιχώματα και κυρίως τα υαλωτά τοιχώματα, εφόσον βρίσκονται μέσα στους χώρους εργασίας ή κοντά σε θέσεις εργασίας και διαδρόμους κυκλοφορίας πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς και να κατασκευάζονται από υλικά ασφαλείας ή να χωρίζονται από τις θέσεις εργασίας και τους διαδρόμους κυκλοφορίας, έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να μην έρχονται σε επαφή με τα τοιχώματα αυτά, ούτε να υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού από τυχόν θραύσματά τους.

Οι χώροι εργασίας πρέπει να έχουν επιφάνεια, ύψος και όγκο αέρα που να επιτρέπουν στους εργαζόμενους να εκτελούν την εργασία τους χωρίς κίνδυνο για την ασφάλεια, την υγεία ή την ευεξία τους.

Τα παράθυρα, οι φεγγίτες και τα συστήματα αερισμού που έχουν μηχανισμούς ανοίγματος, ρύθμισης και στερωσης, πρέπει να κατασκευάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε η λειτουργία τους να είναι απόλυτα ασφαλής.

Ακόμη τα παράθυρα, οι φεγγίτες και τα γυάλινα τοιχώματα πρέπει να επιτρέπουν την αποφυγή υπερβολικού ηλιασμού των χώρων εργασίας, λαμβάνοντας υπόψιν το είδος της εργασίας και τη φύση του χώρου εργασίας.

Η θέση, ο αριθμός, τα υλικά κατασκευής και οι διαστάσεις των θυρών και των πυλών καθορίζονται με βάση τη φύση και τη χρήση των εσωτερικών ή εξωτερικών χώρων.

Στους κλειστούς χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει επαρκές σύστημα εξαερισμού λαμβάνοντας υπόψη τις μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια την οποία καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.

Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού πρέπει να διατηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας.

Εάν χρησιμοποιούνται εγκαταστάσεις κλιματισμού, πρέπει να λειτουργούν με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται η έκθεση των εργαζομένων σε ρεύματα αέρα.

Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά τη διάρκεια των εργασιών, λαμβάνοντας υπόψη τις μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.

Όλες οι παραπάνω οδηγίες, που αποτελούν και υποχρεώσεις των εργοδοτών και γενικότερα των διοικήσεων των επιχειρήσεων, θα πρέπει να εφαρμόζονται ανάλογα με το είδος της εργασίας, στους χώρους εργασίας, για την ασφάλεια και την υγιεινή των απασχολούμενων στις επιχειρήσεις αυτές.⁴

1.3.2 Υποχρεώσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων στις επιχειρήσεις.

Τα κράτη-μέλη της Ε.Ε έχουν την υποχρέωση να συνδυάζουν και να εφαρμόζουν ταυτόχρονα το εθνικό τους δίκαιο με τις Κοινοτικές Οδηγίες για Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία οι οποίες αναφέρονται σε θέματα όπως:

-Τις Γενικές αρχές πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου και μέτρα προστασίας των εργαζομένων από εργατικά ατυχήματα και ασθένειες επαγγελματικές.

-Τα Θεσμικά όργανα της Πολιτείας για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας σε Εθνικό επίπεδο (ΣΥΑΕ: Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, ΝΕΥΑΕ: Νομαρχιακές Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας)

⁴ Αριθ. Υπ' ΑΡΙΘ. ΑΠΔ 7/ΑΦ1/14080/732/1996,ΦΕΚ 771/Β.

-Τα Θεσμικά όργανα βελτίωσης των συνθηκών εργασίας στις επιχειρήσεις (Τεχνικός ασφάλειας, Ιατρός Εργασίας, ΕΞΥΠΠ:Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης)

-Τις Υποχρεώσεις των εργοδοτών, παρασκευαστών, εισαγωγέων και προμηθευτών.

-Την Εκπροσώπηση, συμμετοχή, ενημέρωση, εκπαίδευση και τις υποχρεώσεις των εργαζομένων

-Τα όργανα ελέγχου εφαρμογής της νομοθεσίας και την επιβολή κυρώσεων σε αντίθετη περίπτωση

-Τις Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για συγκεκριμένους χώρους εργασίας (π.χ κινητά εργοτάξια) ή για τη χρήση ειδικών εξοπλισμών (π.χ οθόνες οπτικής απεικόνισης).⁵

⁵ Σημ. (Έχουν παρθεί στοιχεία από την ηλεκτρονική διεύθυνση www.elot.gr)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΥΣ.

2.1 ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η υγιεινή και η ασφάλεια έχουν να κάνουν με τον παράγοντα του μηχανικού εξοπλισμού, για παράδειγμα μηχανές κατεργασίας, πρέσες, εργαλεία χειρός, φούρνους και κλίβανους κ.α.

Έτσι πρέπει να μην προσφέρει επικίνδυνα σημεία για ατυχήματα, να προσφέρει καλή συνεργασία με το χειριστή του, να συντηρείται τακτικά από ειδικευμένο προσωπικό, να μην αφαιρούνται από το μηχάνημα οι μηχανισμοί ασφαλείας και να ελέγχεται και να καθαρίζεται τακτικά ώστε να βρίσκεται σε άριστη κατάσταση.

Έχει να κάνει ακόμη, με τον παράγοντα υποδομή και εγκαταστάσεις-εξοπλισμός.⁺

Δηλαδή θα πρέπει να ακολουθούνται κανόνες όπως για παράδειγμα, οι κτιριολογικές εγκαταστάσεις να βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση.

Επίσης οι ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση, να έχουν μηχανισμούς ασφαλείας για τυχόν διαρροές και βραχυκυκλώματα και η γείωση να είναι σωστή.

Ακόμη ο εξοπλισμός πυρασφάλειας να είναι σε άριστη κατάσταση, να ελέγχεται συχνά, να υπάρχουν ομάδες πυρασφάλειας που να κάνουν συχνές δοκιμές και εκπαίδευση.

Να ισχύουν γενικοί κανόνες, όπως ο εξοπλισμός πρώτων βοηθειών να είναι σε κατάσταση λειτουργίας, με όλα τα απαραίτητα και σε πολύ κοντινή θέση, να υπάρχει σωστή και ενεργός εποπτεία, οι χώροι υγιεινής να είναι σε πολύ καλή κατάσταση, ο φωτισμός και ο αερισμός στους χώρους εργασίας να είναι αρκετά καλοί και πάντα σε καλή κατάσταση.

Πολύ σημαντικό είναι το γεγονός, οι επικίνδυνες ουσίες, αν υπάρχουν, να απομακρύνονται από τους χώρους εργασίας, οι διάδρομοι να είναι πάντα καθαροί και φαρδείς, καθώς και τα δάπεδα εργασίας να είναι πάντα καθαρά και να μην υπάρχουν εμπόδια ή υγρά.

Θα πρέπει, ακόμη, να υπάρχουν εγκαταστάσεις μεταφοράς ηχητικών προειδοποιητικών σημάτων κινδύνου. Πολύ σημαντικό είναι να υπάρχει σωστή σήμανση των χώρων εργασίας για τις διόδους διαφυγής, τις εξόδους κινδύνου, τους κινδύνους που υπάρχουν στον κάθε χώρο και των αναγκαίων ατομικών προστατευτικών μέσων που πρέπει να χρησιμοποιούνται από τους εργαζόμενους, όταν το απαιτεί το είδος της εργασίας τους.

Τέλος έχει να κάνει με τον παράγοντα ασφαλείς και καθωρισμένες διαδικασίες εργασιών.

Δηλαδή να ακολουθούνται κανόνες όπως, να μην επεμβαίνει κανείς στις μηχανές όταν αυτές λειτουργούν.

Επίσης να ακολουθούνται πάντα ασφαλείς και προκαθορισμένες διαδικασίες εργασίας.

Ακόμη να μην αφαιρούνται ποτέ οι μηχανισμοί ασφαλείας και προστασίας των μηχανών.

Θα πρέπει να είναι συγκεκριμένα τα άτομα τα οποία θα είναι και υπεύθυνα για την έναρξη της λειτουργίας των μηχανών.

Επιπλέον σε περιπτώσεις που μπορεί αν υπάρχει υποψία για σημαντικό κίνδυνο πρόκλησης εργατικού ατυχήματος να γίνεται άμεση διακοπή κάθε είδους εργασίας και όχι να υπάρχουν αμφιβολίες από τη διοίκηση για μια τέτοια διακοπή.

Ακόμη να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας ακόμη και για εργασίες οι οποίες ολοκληρώνονται σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Επίσης σε κάθε εργασία να έχουν προηγουμένως μελετηθεί όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι που αυτή η εργασία μπορεί να προκαλέσει.

Πολύ σημαντικό, ακόμη, είναι να ελέγχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα η υγεία των εργαζομένων για την πρόληψη επαγγελματικών ασθενειών.

Τέλος τα ατομικά μέσα προστασίας να είναι προσαρμοσμένα στον κάθε εργαζόμενο και να διατηρούνται σε καλή κατάσταση. Το συμπέρασμα το οποίο προκύπτει από τα παραπάνω είναι ότι, χρειάζεται να υπάρχουν διαδικασίες οι οποίες θα συντελέσουν στη βελτίωση των συνθηκών της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων, όπως

για παράδειγμα η συνεχής ενημέρωση του προσωπικού σε θέματα ασφάλειας και υγιεινής στο χώρο εργασίας τους.¹

2.2 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΥΣ

2.2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Η ασφάλεια των εργαζομένων εξαρτάται όχι μόνο από την κατάσταση των κτιρίων αλλά και από τις δραστηριότητες που συντελούνται σε αυτά.

Επομένως σε περίπτωση ενός σεισμού χρειάζεται να γίνεται έλεγχος στατικής επάρκειας του κτιρίου αλλά και έλεγχος των εγκαταστάσεων παραγωγής μέσα στις επιχειρήσεις.

Πρέπει να γίνεται διερεύνηση και αξιολόγηση των μέσων ασφαλείας για την αντιμετώπιση εκτάκτων κινδύνων, που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία.

2.2.2 Υποχρεώσεις των Εργοδοτών και δικαιώματα των εργαζομένων μετά από ένα σεισμό.

Αν μετά από το σεισμό υπάρχουν φθορές στο κτίριο τότε ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να καλέσει τον αρμόδιο φορέα για να γίνει έλεγχος της κατάστασης του κτιρίου, που είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Στην περίπτωση που ο εργοδότης δεν απευθυνθεί στις αρμόδιες αρχές για το σχετικό έλεγχο των κτιριακών εγκαταστάσεων, τότε οι εργαζόμενοι μπορούν να απευθυνθούν στο ΥΠΕΧΩΔΕ, στη ΓΣΕΕ, στο ΕΚΑ και στις κατά τόπους Επιθεωρήσεις Εργασίας για να κάνουν τη σχετική καταγγελία.

Ο έλεγχος είναι πρωτοβάθμιος και δευτεροβάθμιος. Από τον πρώτο έλεγχο μπορούν να προκύψουν οι εξής καταστάσεις:

1. **KOKKINO:** Το κτίριο κρίνεται ακατάλληλο για χρήση.

¹ Σημ. (Έχουν παρθεί στοιχεία από την ηλεκτρονική διεύθυνση www.etinyae.gr)

2. ΚΙΤΡΙΝΟ: Το κτίριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί αφού γίνουν οι αναγκαίες επισκευές.
3. ΠΡΑΣΙΝΟ: Το κτίριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Στην περίπτωση που το κτίριο χαρακτηριστεί κόκκινο ή κίτρινο τότε πρέπει να ακολουθήσει δευτεροβάθμιος έλεγχος από επιτροπή μηχανικών τους οποίους ορίζει το ΥΠΕΧΩΔΕ. Με αυτού του είδους τον έλεγχο οι μηχανικοί καταγράφουν με κάθε λεπτομέρεια τις ζημιές τις οποίες έχει υποστεί το κτίριο.

Αφού ολοκληρωθεί ο έλεγχος υπάρχει πιθανότητα το κτίριο να χαρακτηριστεί κατεδαφιστέο ή επισκευάσιμο. Στην περίπτωση που κριθεί επισκευάσιμο τότε ο εργοδότης είναι εκείνος ο οποίος θα αναθέσει σε μηχανικούς τη μελέτη επισκευής αυτού.

Υπάρχει και η πιθανότητα να χρειάζεται να γίνει υποστήλωση του κτιρίου σαν ένα προσωρινό μέτρο για να αποφευχθεί μια ενδεχόμενη κατάρρευση του κτιρίου αυτού, από τυχόν μετασεισμικές δονήσεις.

Τέλος αν το κτίριο χαρακτηριστεί κόκκινο ή κίτρινο απαγορεύεται να εργαστεί ή ακόμη και να μπει κάποιος σε αυτό και κανείς δεν έχει δικαίωμα να υποστηρίξει και να επιβάλλει το αντίθετο.

Ειδικά για τις επιχειρήσεις εκείνες που εντάσσονται στην κατηγορία που μπορούν να προκαλέσουν ατυχήματα μεγάλης έκτασης, τότε ένας πιθανός σεισμός θα πρέπει να αποτελεί πιθανό σενάριο στο πλαίσιο της εκπόνησης Σχεδίων Αντιμετώπισης Τεχνολογικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης.

Αυτά τα σχέδια χωρίζονται σε δυο τομείς. Τα εσωτερικά σχέδια τα οποία αφορούν τον εσωτερικό χώρο της επιχείρησης και τα εξωτερικά τα οποία αφορούν τον χώρο έξω από την επιχείρηση.²

² Σημ. (Έχουν παρθεί στοιχεία από Ενημερωτικό φυλλάδιο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ) και του Εργατικού Κέντρου Αθηνών (ΕΚΑ), «Προστασία των εργαζομένων από τους σεισμούς».)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

3.1 Έννοια του περιβάλλοντος της επιχείρησης.

Το περιβάλλον της επιχείρησης εκτός από τους χώρους στους οποίους στεγάζονται τα γραφεία, περιλαμβάνει και τους εργαζομένους σε αυτά.

Περιβάλλον της επιχείρησης εννοούμε επίσης τις συνθήκες στις οποίες εργάζονται οι υπάλληλοι μιας επιχείρησης και τους τρόπους και τα μέσα που χρησιμοποιεί η διοίκηση της κάθε επιχείρησης, ώστε να βελτιώνονται συνεχώς οι συνθήκες εργασίας του ανθρώπινου δυναμικού της.

3.2 Διακρίσεις των γραφείων των επιχειρήσεων.

Σε όλες τις επιχειρήσεις είτε είναι δημόσιες, είτε είναι ιδιωτικές, υπάρχουν κατάλληλα οργανωμένοι και διαμορφωμένοι χώροι, οι οποίοι ονομάζονται γραφεία.

Τα γραφεία των επιχειρήσεων διακρίνονται σε γραφεία κλειστού τύπου και σε γραφεία ανοικτού τύπου. Από την επιλογή ενός από τους δυο αυτούς τύπους γραφείων σε μια επιχείρηση, μπορεί κανείς να αντιληφθεί με ποιό τρόπο λειτουργεί η συγκεκριμένη επιχείρηση.

Συνήθως τα γραφεία κλειστού τύπου, χρησιμοποιούνται από μικρής χωρητικότητας επιχειρήσεις. Τα γραφεία αυτά χωρίζονται μεταξύ τους πάντα, με ειδικά διαχωριστικά. Χρησιμοποιούνται για υπαλλήλους οι οποίοι χρειάζονται ησυχία ώστε να μπορέσουν να εργαστούν και να αναπτύξουν πνευματική δραστηριότητα. Επίσης χρησιμοποιούνται για υπαλλήλους οι οποίοι έρχονται σε άμεση επαφή με πελάτες σε κλίμα εχεμύθειας.

Τα γραφεία ανοικτού τύπου χρησιμοποιούνται σε επιχειρήσεις αρκετά μεγάλης χωρητικότητας και για υπαλλήλου οι οποίοι χρειάζεται να συνεργάζονται μεταξύ τους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

3.3 Κριτήρια για την επιλογή του τόπου εγκατάστασης των γραφείων της επιχείρησης.

Καταρχήν πολύ σημαντικό κριτήριο είναι να παρέχει ο τόπος εγκατάστασης των γραφείων, τη δυνατότητα για εύρεση προσωπικού, το οποίο να έχει γνώσεις για εργασία γραφείου αλλά και να είναι επαρκές σε αριθμό.

Επίσης ο τόπος εγκατάστασης πρέπει να είναι τέτοιος, που να μπορούν τα γραφεία να εξυπηρετούνται από τα μέσα μεταφοράς, όπως αεροδρόμια, δρόμους και σιδηροδρόμους, καθώς και να παρέχει ο τόπος εγκατάστασης στα γραφεία τη δυνατότητα να βρίσκονται κοντά σε μεγάλες πόλεις, ώστε να επικοινωνούν οι εργαζόμενοι στα γραφεία, εύκολα, με τους πελάτες τους στις πόλεις αυτές.

Ακόμη καλό είναι τα γραφεία να βρίσκονται κοντά σε Τράπεζες, Ξενοδοχεία, Εστιατόρια, Ταχυδρομεία, Τηλεφωνικά δίκτυα και άλλα. Έτσι θα μπορεί το προσωπικό της επιχείρησης να μεταφέρεται σε άλλες δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις εύκολα, για εργασίες της επιχείρησής του. Επίσης θα μπορούν τα διοικητικά στελέχη της επιχείρησης να πραγματοποιούν τις επαγγελματικές τους συναντήσεις, με πελάτες ή διοικητικά στελέχη άλλων επιχειρήσεων, σε εστιατόρια κοντά στα γραφεία τους και θα μπορούν να φροντίζουν για τη διαμονή των πελατών τους από άλλες πόλεις, σε ξενοδοχεία κοντά στα γραφεία της επιχείρησής τους. Μια τέτοιου είδους παροχή υπηρεσιών, από την διοίκηση της επιχείρησης προς τους πελάτες οι οποίοι προέρχονται από άλλες πόλεις, συνοδεύεται πάντα με θετικά σχόλια από τους πελάτες αυτούς και προσδίδει κύρος στην επιχείρηση.

Ακόμη η επιλογή του τόπου εγκατάστασης πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μπορεί να προβληθεί η επιχείρηση μέσω της διαφήμισης, για να αποκτήσει κύρος και καλή φήμη.

Τέλος, θα πρέπει ο τόπος εγκατάστασης των γραφείων της επιχείρησης, να είναι τέτοιος ώστε να μπορεί το ευρύ κοινό να έχει εύκολη πρόσβαση σε αυτά. Δηλαδή τα γραφεία των επιχειρήσεων καλό είναι να εγκαθίστανται σε περιοχές όπου θα υπάρχει εύκολη και γρήγορη μετακίνηση των πολιτών με δικά τους μεταφορικά μέσα και χώροι για μεγάλο πάρκινγκ.¹

¹ Σημ. (Πάρθηκαν στοιχεία από το βιβλίο του Θεοδώρατου Φ. Ευαγ. «Οργάνωση γραφείου» Έκδοση Τ.Ε.Ι Πατρών, Πάτρα 1995, σελ 42

3.4 Έννοια και περιεχόμενο του περιβάλλοντος των γραφείων της επιχείρησης.

Οι εργοδότες σήμερα απαιτούν όλο και περισσότερο από τους εργαζομένους τους, αυξημένη αποδοτικότητα στην εργασία τους και δημιουργικότητα, ώστε να επιτυγχάνει η επιχείρηση τους στόχους της.

Καθοριστικός παράγοντας για την αύξηση της αποδοτικότητας των εργαζομένων, είναι να υπάρχουν στην επιχείρηση, στην οποία αυτοί εργάζονται, οι απαραίτητες συνθήκες εργασίας που να τους επιτρέπουν να εργάζονται με ευκολία και ευχαρίστηση.

Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός είναι απαραίτητη η συμβολή της διοίκησης της κάθε επιχείρησης που σέβεται τους υπαλλήλους της. Χρειάζεται η διοίκηση της επιχείρησης με τα κατάλληλα μέσα να δημιουργήσει τις ιδανικές συνθήκες εργασίας.

Έτσι υπάρχουν τα τεχνικά μέσα τα οποία συμβάλλουν στη σωστή λειτουργία του γραφείου και διαμορφώνουν άνετο περιβάλλον εργασίας. Αυτά είναι τα έπιπλα και τα σύγχρονα μηχανήματα που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις ανάλογα με τη φύση της εργασίας. Υπάρχουν όμως και τα κυριότερα μέσα τα οποία εξασφαλίζουν τις κατάλληλες ψυχολογικές επιδράσεις στους εργαζομένους και αυτά είναι, οι συνθήκες φωτισμού, θέρμανσης, εξαερισμού, τα χρώματα, η διακόσμηση και άλλα.

Επομένως, όταν οι συνθήκες εργασίας είναι ευχάριστες σε μια επιχείρηση, τότε το προσωπικό αισθάνεται ψυχική ευεξία και συμμετέχει με αυξημένη ενεργητικότητα και ενθουσιασμό στην εκτέλεση της εργασίας που του ανατίθεται, με αποτέλεσμα να είναι αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο.

3.5 Ανάλυση των μέσων που χρησιμοποιούνται για την διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών εργασίας στην επιχείρηση.

3.5.1 Επίπλωση των γραφείων της επιχείρησης.

Κάθε γραφείο είναι εξοπλισμένο με τα κατάλληλα έπιπλα, τα οποία πρέπει να είναι απλά και άνετα. Τα έπιπλα των γραφείων χρησιμοποιούνται κυρίως από τους

υπαλλήλους των γραφείων. Από τους πελάτες χρησιμοποιούνται μόνο τα καθίσματα των γραφείων.

Τα βασικότερα έπιπλα με τα οποία εξοπλίζεται ο χώρος του γραφείου είναι τα έπιπλα-γραφεία, τα καθίσματα και οι αρχαιοθήκες. Τα έπιπλα αυτά φτιάχνονται με ξύλινα υλικά, με μεταλλικά ή και σε συνδιασμό ξύλου και μετάλλου. Ο σχεδιασμός και η ποιότητα των επίπλων εξαρτάται από το είδος των υπαλλήλων που εργάζονται στα γραφεία, από το είδος της εργασίας που εκτελείται στα γραφεία και φυσικά από την έκταση του χώρου στον οποίο είναι εγκατεστημένα τα γραφεία ή που πρόκειται να εγκατασταθούν.

Το έπιπλο-γραφείο, είναι το σημαντικότερο, μετά από το κάθισμα, έπιπλο του γραφείου, αφού πάνω σε αυτό εκτελείται η γραφική εργασία της επιχείρησης. Εφόσον αυτό είναι καλοσχεδιασμένο, εύχρηστο και ευρύχωρο, τότε επιδρά θετικά στη διάθεση του προσωπικού, με αποτέλεσμα να αποδίδει περισσότερο στην εργασία που εκτελεί.

Το έπιπλο-γραφείο πρέπει να είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να δέχεται ηλεκτρονικό υπολογιστή και άλλα μηχανήματα, να έχει αρκετά συρτάρια για αποθήκευση της γραφικής ύλης, να έχει φωτιστικό γραφείου για ενδεχόμενη εργασία τη νύχτα και φυσικά να διαθέτει αρχαιοθήκες. Επίσης χρειάζεται επάνω στο γραφείο-έπιπλο να είναι τοποθετημένος κατάλληλος γραφικός εξοπλισμός ώστε πάντα να είναι διαθέσιμος για το προσωπικό.

Η απλότητα, η λειτουργικότητα, η ευελιξία και η εργονομία, πρέπει να χαρακτηρίζει το γραφείο-έπιπλο, ώστε να εξασφαλίζεται η οικονομικότερη οργάνωση του εργασιακού χώρου. Τέλος πρέπει να μπορεί να προσαρμόζεται στις συνεχώς εξελισσόμενες τεχνολογικές συνθήκες, αφού καθημερινά κατασκευάζονται καινούργια μηχανήματα για το σύγχρονο γραφείο.

3.5.2 Καθίσματα των γραφείων-επίπλων.

Τα καθίσματα των γραφείων-επίπλων είναι τα σημαντικότερα έπιπλα του γραφείου.

Ένα άνετο και εργονομικό κάθισμα σε συνδιασμό με ένα κατάλληλο γραφείο αυξάνει την αποδοτικότητα του υπαλλήλου που εργάζεται σε αυτό. Αντίθετα ένα

ακατάλληλο κάθισμα μπορεί να προκαλέσει εκνευρισμό και αίσθημα απογοήτευσης στον υπάλληλο, με αποτέλεσμα να μην αποδίδει στην εργασία του.

Τα καθίσματα προορίζονται για τους ανωτάτους και ανωτέρους υπαλλήλους και για το κατώτερο προσωπικό της επιχείρησης.

Μπορεί τα καθίσματα να είναι τελείως απλά ή να διαθέτουν ειδικούς μηχανισμούς για τη ρύθμιση του ύψους, της κλίσης της πλάτης και άλλα. Ακόμη μπορεί να είναι περιστρεφόμενα.

Στα γραφεία υπάρχουν καθίσματα και για τους πελάτες, τα οποία είναι πολυθρόνες, καναπέδες, ή καρέκλες.

3.5.3 Ο φωτισμός των γραφείων της επιχείρησης.

Πολύ σημαντικός παράγοντας για τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών εργασίας στις επιχειρήσεις, είναι ο φωτισμός των γραφείων της επιχείρησης.

Δηλαδή για να μπορεί το προσωπικό να εργάζεται με άνεση, για να μην κουράζονται τα μάτια του κατά τη διάρκεια της εργασίας, με αποτέλεσμα να μπορεί να αποδίδει καλύτερα, θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι κατάλληλες συνθήκες φωτισμού.

Αν ο φωτισμός δεν επαρκεί ή αντίθετα αν υπάρχει υπερβολική ποσότητα φωτισμού, τότε αυτό έχει δυσάρεστες επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων. Δηλαδή προκαλούνται πονοκέφαλοι και κούραση των ματιών, με φυσικό επακόλουθο, να μην αποδίδουν οι εργαζόμενοι στην εργασία τους, να κάνουν λάθη, το ηθικό τους να είναι χαμηλό, να κουράζονται σωματικά και ψυχικά, να απουσιάζουν συχνά από τα καθήκοντά τους και να μην αισθάνονται ικανοποιημένοι από τις συνθήκες στις οποίες εργάζονται.

3.5.3.1 Είδη, ποσότητα και ποιότητα φωτισμού.

Υπάρχουν όπως όλοι γνωρίζουμε δύο είδη φωτισμού. Ο φυσικός και ο τεχνητός φωτισμός.

Ο φυσικός φωτισμός χρησιμοποιείται κυρίως σε επιχειρήσεις που δεν περιβάλλονται από μεγάλα κτίρια και που δεν έχουν μεγάλο βάθος, με αποτέλεσμα να διαχέεται στους χώρους το ηλιακό φως. Τα περισσότερα γραφεία τοποθετούνται κοντά στις τέσσερις πλευρές των κτιρίων των επιχειρήσεων και έχουν πολλά παράθυρα ή μπαλκονόπορτες, ενώ οι αποθήκες, οι χώροι υγιεινή, τα κλιμακοστάσια και άλλοι βοηθητικοί χώροι τοποθετούνται στο κέντρο των κτιρίων.

Μπορεί όμως η φύση της εργασίας να είναι τέτοια που να απαιτείται η χρήση τεχνητού φωτισμού. Για παράδειγμα στα σχεδιαστήρια ρούχων, στα αρχιτεκτονικά-μηχανολογικά γραφεία, χρειάζεται μεγάλη ποσότητα τεχνητού φωτισμού, γιατί οι υπάλληλοι εργάζονται και τα βράδια αλλά και γιατί χρειάζεται να εργάζονται χωρίς να κάνουν λάθη όταν σχεδιάζουν.

Η ποσότητα του φωτισμού που χρειάζεται να εκπέμπεται για κάθε είδους γραφείου εξαρτάται από παράγοντες όπως, το είδος της εργασίας η οποία εκτελείται στο κάθε γραφείο, αν η συγκεκριμένη εργασία απαιτεί ταχύτητα και ακρίβεια, η διακόσμηση των γραφείων, τα χρώματα των τοίχων και άλλα και η ηλικία των εργαζομένων.

Όταν λέμε ποιότητα φωτισμού εννοούμε κατά πόσο ο φωτισμός δημιουργεί σκιές και θάμπωμα στο προσωπικό, εξαιτίας της θέσης που έχει τοποθετηθεί ο φωτισμός.

Για την αποφυγή τέτοιων καταστάσεων, πρέπει, πριν να γίνει η τοποθέτηση των φωτιστικών σωμάτων, να πραγματοποιείται από ειδικούς, μελέτη των αναγκών των διαφόρων χώρων, γιατί το κάθε γραφείο απαιτεί διαφορετικού μεγέθους φωτιστικά σώματα.

Επίσης ο φωτισμός πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να διαχέεται ομοιόμορφα στους χώρους των γραφείων, ώστε να μην δημιουργούνται σκιάσεις.

3.5.3.2 Συστήματα τεχνητού φωτισμού των γραφείων των επιχειρήσεων.

Υπάρχουν πέντε συστήματα φωτισμού, τα οποία χρησιμοποιούνται στα γραφεία των επιχειρήσεων.

Καταρχήν υπάρχει το σύστημα του άμεσου φωτισμού. Με το σύστημα αυτό, τα φωτιστικά σώματα εκπέμπουν όλη την ποσότητα του φωτισμού που παράγουν, μόνο προς τα κάτω. Αυτό το σύστημα δεν μπορεί να κριθεί ως απόλυτα σωστό, αφού το φως που εκπέμπεται δεν διαχέεται σε όλο τον χώρο του γραφείου, αλλά μόνο προς τα

κάτω και σε συγκεκριμένα σημεία. Έτσι είναι δυνατόν να δημιουργούνται θαμπώματα και σκιάσεις στους εργαζομένους.

Δεύτερο σύστημα, είναι το σύστημα του έμμεσου φωτισμού. Με αυτό όλα τα φωτιστικά σώματα τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εκπέμπουν μεγάλο μέρος ή και όλη τη ποσότητα του φωτισμού που παράγουν προς την οροφή, ο οποίος μετά διαχέεται μέσα στο χώρο. Το σύστημα αυτό μπορεί να κριθεί σωστό, αφού προκαλεί λίγες σκιάσεις και θάμπωμα στο προσωπικό, εφόσον το φως διαχέεται ομοιόμορφα στο χώρο.

Τέλος υπάρχει και ένα τρίτο σύστημα, που είναι το σύστημα γενικής διαχύσεως. Δηλαδή με το σύστημα αυτό κατανέμεται ομοιόμορφα το φως που εκπέμπεται από τα φωτιστικά σώματα, τόσο προς τα πάνω, στην οροφή, όσο και προς τα κάτω. Το σύστημα αυτό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως απόλυτα σωστό, αφού μπορεί να προκαλέσει δυσκολίες στην εργασία του προσωπικού από πιθανές σκιάσεις ή θαμπώματα.

Στα γραφεία, συμπερασματικά, είναι καλύτερο τα φωτιστικά σώματα, να τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να εκπέμπουν την ποσότητα φωτισμού προς τα πάνω και όχι προς τα κάτω και στη συνέχεια να διαχέεται ομοιόμορφα σε όλο το χώρο του γραφείου. Έτσι η ποσότητα του φωτισμού δεν θα έρχεται σε άμεση επαφή με τα μάτια των εργαζομένων και δεν θα προκαλούνται σκιάσεις, θαμπώματα και πονοκέφαλοι στους εργαζομένους.

3.5.4 Εξαερισμός των χώρων εργασίας της επιχείρησης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να θεωρήσει κάποιος ότι το περιβάλλον μιας επιχείρησης, εξασφαλίζει τις κατάλληλες συνθήκες εργασίας, είναι να υπάρχουν τα κατάλληλα συστήματα εξαερισμού στους χώρους εργασίας της.

Η κατάλληλη ποσότητα αέρα, διατηρεί το περιβάλλον εργασίας, στο οποίο εργάζεται το προσωπικό της επιχείρησης, σε υγιεινή κατάσταση.

Όταν στους χώρους της επιχείρησης είτε είναι εργοστάσια, είτε είναι γραφεία, τα οποία θεωρούνται «κλειστοί χώροι», εργάζονται πολλά άτομα, τότε ο αέρας χρειάζεται ανανέωση, διότι «κυκλοφορούν» πολλών ειδών μικρόβια σε αυτόν. Αν ο αέρας είναι «μολυσμένος», τότε αυτό έχει άμεσο αντίκτυπο στην απόδοση και κυρίως

στην υγεία του προσωπικού, αφού είναι ευκολότερο σε μια τέτοια περίπτωση να καλλιεργηθούν διάφορες μορφές ιώσεων.

Για να διατηρηθεί η σωστή υγιεινή του περιβάλλοντος εργασίας της επιχείρησης και η άριστη υγεία του προσωπικού της, σε υψηλά επίπεδα, πρέπει οι διοικήσεις των επιχειρήσεων να μεριμνούν για την εγκατάσταση εξοπλισμού για εξαερισμό των χώρων εργασίας.

Ο εξαερισμός είναι η απομάκρυνση του αέρα από ένα χώρο και η αντικατάσταση του με εξωτερικό αέρα και πιθανή θερμοκρασία.²

Μια πολύ απλή μορφή εξαερισμού, είναι οι γνωστοί ανεμιστήρες οι οποίοι τοποθετούνται στα παράθυρα συνήθως ή στην οροφή. Αυτοί έχουν την ιδιότητα να ωθούν προς τα έξω, ορισμένη ποσότητα αέρα που βρίσκεται στο γραφείο και επιτρέπει την είσοδο νέου ανανεωμένου αέρα, από τα ανοίγματα που διαθέτουν.

Η κατάλληλη ποσότητα του αέρα που απαιτείται για τον αερισμό των χώρων εργασίας, εξαρτάται κυρίως από τον αριθμό των ατόμων που εργάζονται στην επιχείρηση αλλά και από παράγοντες όπως, αν καπνίζουν ή όχι τα άτομα αυτά.

Ο αέρας, επίσης, περιέχει ορισμένο ποσοστό υγρασίας στη σύνθεσή του. Αυτό το ποσοστό επιδρά στη διάθεση και την απόδοση των εργαζομένων, αφού η πολύ χαμηλή υγρασία ή η υπερβολική ξηρότητα, είναι δυνατόν να προκαλέσει εκνευρισμούς, ενώ η υπερβολική υγρασία προκαλεί προβλήματα υγείας στο προσωπικό, όπως δυσχέρειες στο αναπνευστικό σύστημα.

Συμπερασματικά, ο φυσικός εξαερισμό πρέπει να προτιμάται, σε σχέση με τα τεχνητά μέσα εξαερισμού. Αυτό όμως δεν είναι πάντα εφικτό, κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου ο δυνατός και συνεχής θόρυβος, η σκόνη, τα καυσαέρια των εργοστασίων και άλλου είδους αέρια και καπνοί, τα οποία εκπέμπονται από τα μέσα μαζικής μεταφοράς, δυσχεραίνουν την λήψη, από τις διοικήσεις των επιχειρήσεων, της απόφασης να πραγματοποιείται στους χώρους εργασίας φυσικός εξαερισμός.

² Σχολική Εγκυκλοπαίδεια, Εκδόσεις Χρ. Γιοβάνη

3.5.4.1 Συστήματα κλιματισμού.

Με τα συστήματα κλιματισμού, τα οποία αποτελούν το πιο σύγχρονο μέσο για τη ρύθμιση του αέρα μέσα στους χώρους εργασίας, ελέγχεται η θερμοκρασία, η κυκλοφορία του αέρα, η υγρασία του αέρα και η καθαρότητά του. Τα τέσσερα προαναφερθέντα στοιχεία, όταν ρυθμίζονται κατάλληλα, τότε δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες για επιθυμητή ατμόσφαιρα στους χώρους εργασίας, η οποία ικανοποιεί τους εργαζόμενους και τους βοηθά να εργασθούν άνετα και ασφαλή.

Με αυτά τα συστήματα, διαμορφώνονται άριστες συνθήκες κλιματισμού και για το χειμώνα και για το καλοκαίρι. Έτσι υπάρχουν μικρά κλιματιστικά, φορητά κυρίως, για μικρούς χώρους και ολοκληρωμένα συστήματα για κλιματισμό των κτιρίων των επιχειρήσεων.

3.5.5 Θέρμανση των χώρων της επιχείρησης.

Όλοι οι άνθρωποι έχουν ανάγκη από υψηλές θερμοκρασίες κατά την περίοδο του χειμώνα και από χαμηλές θερμοκρασίες κατά την περίοδο του καλοκαιριού. Αυτή η ανάγκη ικανοποιείται με πολλά μέσα. Με τα είδη ένδυσης, τα οποία σχεδιάζονται με βάση τις κλιματολογικές συνθήκες, με την κατασκευή σπιτιών για προστασία από τις θερμοκρασίες της κάθε εποχής του χρόνου, με τα σώματα θέρμανσης και ψύξης και άλλα.

Το ίδιο συμβαίνει και στους χώρους στους οποίους εργάζονται οι άνθρωποι. Το περιβάλλον εργασίας θα πρέπει να μπορεί να εξισορροπεί την θερμότητα την οποία φυσιολογικά αποβάλλει ο άνθρωπος και έτσι θα είναι σε θέση να εξασφαλίζει την όσο το δυνατόν πιο άνετη παραμονή των ανθρώπων στο χώρο εργασίας τους. Όταν επιτυγχάνεται αυτό, τότε το προσωπικό της επιχείρησης, γίνεται ενεργητικότερο, αποτελεσματικότερο και πιο αποδοτικό στην εργασία του. Δεν είναι φυσικά, δυνατόν, οι εργαζόμενοι να εργάζονται σε ένα περιβάλλον εργασίας, στο οποίο επικρατούν πολύ υψηλές θερμοκρασίες ή αντίθετα πολύ χαμηλές.

Το ύψος της θερμοκρασίας που θα πρέπει να έχουν οι χώροι εργασίας της κάθε επιχείρησης, εξαρτάται από το μέγεθος που έχουν οι χώροι, από την θέση των

γραφείων σε σχέση με τα άλλα γειτονικά κτίρια (αν υπάρχουν), από τον αριθμό των εργαζομένων και από τον προσανατολισμό των χώρων εργασίας.

Όσον αφορά το μέγεθος των χώρων εργασίας, είναι κατανοητό ότι ένας μεγάλος χώρος θερμαίνεται πιο δύσκολα, σε σχέση με ένα μικρότερο χώρο.

Όσον αφορά τη θέση των γραφείων της επιχείρησης σε σχέση με άλλα γειτονικά γραφεία (αν υπάρχουν), είναι ευνόητο, ότι αν το κτίριο της επιχείρησης στεγάζεται συνεχόμενα με άλλα κτίρια, τότε η θερμότητα στους χώρους της επιχείρησης δεν αποβάλλεται εύκολα και έτσι η ανάγκη για θέρμανση είναι μικρότερη, σε αντίθεση με ένα κτίριο το οποίο από όλες τις πλευρές του, δεν έχουν κατασκευαστεί και άλλα κτίρια.

Σχετικά με τον αριθμό των ατόμων τα οποία εργάζονται στην επιχείρηση, όσο περισσότερα άτομα εργάζονται μαζί στους χώρους της, τόσο μεγαλύτερη θερμότητα παράγεται από τον οργανισμό των ίδιων των ατόμων. Όσο πιο περιορισμένο σε αριθμό προσωπικό εργάζεται σε μια επιχείρηση, τόσο λιγότερη θερμότητα παράγεται από το ίδιο και άρα η ανάγκη για θερμότητα είναι ,μεγαλύτερη.

Τέλος, όσον αφορά τον προσανατολισμό των χώρων εργασίας της επιχείρησης, τα κτίρια με προσανατολισμό προς το βορρά, χρειάζονται υψηλότερες θερμοκρασίες, σε σχέση με τα κτίρια που έχουν προσανατολισμό προς τα νότια.

Οι θερμάνσεις διακρίνονται ανάλογα με τον χώρο που θερμένεται, σε κεντρικές και μεμονωμένες και ανάλογα με τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή θερμότητας, σε θερμάνσεις με πετρέλαιο, μαζούτ και άλλα.

Τέλος ανάλογα με τα θερμαντικά σώματα που χρησιμοποιούνται, διακρίνονται σε θερμάνσεις θερμού ύδατος, σε θερμάνσεις με ατμό, σε θερμάνσεις με αέρα και άλλα.

3.5.5.1 Συστήματα θέρμανσης.

Υπάρχουν, συνολικά, τέσσερα συστήματα θέρμανσης τα οποία θα αναλυθούν παρακάτω.

Αρχικά όμως, είναι απαραίτητο, να γίνει αναφορά στα κριτήρια με τα οποία επλέγονται αυτά τα συστήματα θέρμανσης, στις επιχειρήσεις.

Για να χαρακτηριστεί, λοιπόν, ένα σύστημα θέρμανσης καλό, πρέπει να εξασφαλίζει ορισμένες προϋποθέσεις. Καταρχήν πρέπει να παρέχει ομοιόμορφη

κατανομή της θερμότητας στους χώρους, ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να αισθάνονται ικανοποιημένοι με τις θερμοκρασίες που επικρατούν στους χώρους εργασίας τους, ανάλογα με την κάθε εποχή του έτους.

Πρέπει να είναι το σύστημα θέρμανσης, απλό στη χρήση, να έχει εύκολες ρυθμίσεις και να μην είναι δύσκολο στην συντήρηση.

Χρειάζεται να εγκαθίστατε με σχετικά χαμηλό κόστος κατασκευής και να λειτουργεί κάτω από ικανοποιητικές οικονομικές συνθήκες.

Είναι απαραίτητο να γίνεται έρευνα αγοράς, από τους υπεύθυνους του τμήματος marketing της επιχείρησης, ώστε να γνωρίζει η διοίκηση της επιχείρησης, πριν το επιλέξει για εγκατάσταση, ότι το σύστημα θα λειτουργεί για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Επίσης καλό είναι, τα σώματα θέρμανσης να μην καταλαμβάνουν μεγάλο χώρο, για να μπορούν να τοποθετηθούν στους χώρους των επιχειρήσεων και άλλου είδους χρήσιμα έπιπλα.

Τέλος, τα συστήματα θέρμανσης, πρέπει να είναι απόλυτα ασφαλή, όταν λειτουργούν κάτω από συνθήκες κινδύνου και θα πρέπει να μην επηρεάζουν την καθαρότητα του αέρα ώστε να παράγεται ικανοποιητικό ποσοστό οξυγόνου.

Παρακάτω θα πραγματοποιηθεί η ανάλυση των συστημάτων θέρμανσης.

Το πρώτο σύστημα θέρμανσης είναι αυτό του **καλοριφέρ θερμού ύδατος**. Αυτό το σύστημα, εφαρμόζεται πολύ συχνά στα γραφεία των επιχειρήσεων. Λειτουργεί με μεταφορά θερμού ύδατος σε κύκλωμα σωληνώσεων, το οποίο κατανέμεται στα γραφεία. Για να θερμένεται το νερό, χρησιμοποιείται φωταέριο, στερεά καύσιμα ή πετρέλαιο. Τα καλοριφέρ αυτά, τοποθετούνται κάτω ή κοντά στα παράθυρα, ώστε να ισορροπούν την επίδραση του ψύχους που προέρχεται από τις ψυχρές αέριες μάζες.

Το δεύτερο σύστημα είναι αυτό του **θερμοσυσσωρευτή**. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιείται στα μικρά γραφεία, διότι είναι οικονομικό, αφού λειτουργεί με νυχτερινό τιμολόγιο ρεύματος και επειδή διατηρεί σταθερή θερμοκρασία και ρυθμίζεται με θερμοστάτη. Τέλος θεωρούνται οικονομικά επειδή, μετά την εγκατάστασή τους, δεν χρειάζονται συντήρηση.

Το τρίτο σύστημα είναι αυτό της **θέρμανσης με θέρμανση δαπέδου**. Το σύστημα αυτό αποτελείται από σωληνώσεις, φτιαγμένες από συνθετικό υλικό, οι οποίες τοποθετούνται μέσα στα δάπεδα του χώρου που θα θερμανθεί. Εσωτερικά των σωληνώσεων ρέει ζεστό νερό, που θερμαίνει το δάπεδο και στη συνέχεια τα γραφεία των επιχειρήσεων. Με αυτό το σύστημα εξασφαλίζεται ομοιόμορφη κατανομή της

θερμοκρασίας και αποφεύγεται η ρύπανση της ατμόσφαιρας που προκαλούν τα θερμαντικά σώματα. Σαν σύστημα είναι δαπανηρό. Στην Ελλάδα χρησιμοποιείται σπάνια, όπως και το σύστημα της θέρμανσης από τους τοίχους ή την οροφή.

Το τέταρτο σύστημα, είναι αυτό του καλοριφέρ ελαίου ή οι ηλεκτρικές θερμάστρες. Αυτά τα συστήματα χρησιμοποιούνται για την κάλυψη προσωρινών αναγκών και από την άποψη αυτή είναι χρήσιμα. Όμως είναι δαπανηρά, αφού για να λειτουργήσουν καταναλώνουν ρεύμα και επιπλέον οι θερμοκρασίες δεν είναι σταθερές και κατανέμονται άνισα στους χώρους, επειδή ο αέρας ανυψώνεται προς την οροφή του κτιρίου.

Το πέμπτο και τελευταίο σύστημα θέρμανσης, είναι αυτό της θέρμανσης με αέρα. Με το σύστημα αυτό διανέμεται θερμός αέρας στο κτίριο, διαμέσου αγωγών. Με το σύστημα αυτό επίσης, ρυθμίζεται η θερμοκρασία και ελέγχεται το ρεύμα που καταναλώνεται. Στα στόμια των αγωγών τοποθετούνται φίλτρα που προστατεύουν το χώρο από τη ρύπανση.

3.5.6 Ο θόρυβος στα γραφεία των επιχειρήσεων.

Στα γραφεία, ενδέχεται να προκαλείται θόρυβος είτε από τις μηχανές γραφείου, είτε από τις συζητήσεις μεταξύ των εργαζομένων ή από οποιαδήποτε αιτία. Θόρυβοι μπορεί να προκαλούνται και από αίτια, εκτός του χώρου της επιχείρησης.

Είναι κατανοητό ότι ο θόρυβος προκαλεί δυσάρεστα συναισθήματα στους εργαζόμενους. Επίσης αποσπά την προσοχή του προσωπικού από την εργασία την οποία εκτελεί. Γενικότερα δεν μπορεί να αποδώσει το προσωπικό, εξαιτίας των θορύβων.

Οι θόρυβοι διακρίνονται σε εσωτερικοί και εξωτερικοί. Οι εσωτερικοί προκαλούνται από τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται στους χώρους των γραφείων, ενώ οι εξωτερικοί θόρυβοι, προέρχονται από το περιβάλλον εκτός της επιχείρησης. Για παράδειγμα, από τα αυτοκίνητα στους δρόμους.

Για να περιοριστούν οι εξωτερικοί θόρυβοι, θα πρέπει η επιχείρηση να μην εγκαθίσταται κοντά σε δρόμους οι οποίοι έχουν πολύ μεγάλη κίνηση. Σε περίπτωση που χρειάζεται η επιχείρηση να εγκατασταθεί κοντά σε τέτοιους δρόμους, τότε χρησιμοποιούνται άλλα τεχνικά μέσα για τον περιορισμό των θορύβων. Για

παράδειγμα η κατασκευή τοίχων με ενισχυμένο πάχος ή η χρήση μονώσεων των εξωτερικών τοίχων με ηχομονωτικά υλικά και άλλοι τρόποι.

Για να περιοριστούν οι εσωτερικοί θόρυβοι στα γραφεία, χρειάζεται τα μηχανήματα που προκαλούν θορύβους, να βρίσκονται συγκεντρωμένα σε ένα χώρο και μακριά από τα γραφεία.

Επίσης καλό είναι το προσωπικό να προσπαθεί να μιλάει χαμηλόφωνα και να μην κυκλοφορεί χωρίς λόγο στους χώρους των γραφείων. Σε αυτό το σκοπό, μπορεί να συντελέσει και η σωστή οργάνωση του χώρου των γραφείων. Δηλαδή να σχεδιάζονται έτσι οι χώροι ώστε να περιορίζεται στο ελάχιστο βαθμό η κίνηση του προσωπικού και οι συζητήσεις μεταξύ των υπαλλήλων.

Ακόμη μια λύση για να περιορίζονται οι θόρυβοι, είναι να χαμηλώνει το προσωπικό, την ένταση των τηλεφώνων.

Όσον αφορά τα έπιπλα που μετακινούνται συχνά, πρέπει να τοποθετούνται σε ειδικούς τροχούς, ώστε να μετακινούνται με ευκολία και χωρίς θόρυβο.

Μια ακόμη λύση είναι να προσπαθεί το ίδιο το προσωπικό, να περιορίζει το άνοιγμα και κλείσιμο των θυρών των γραφείων.

3.5.7 Οι χρωματισμοί.

Τα χρώματα στους τοίχους των γραφείων, των επιχειρήσεων, των επίπλων και γενικά του εξοπλισμού ενός γραφείου, χρησιμοποιούνται για λόγους αισθητικής.

Ο σπουδαιότερος, όμως, λόγος για τον οποίο πρέπει να επιλέγονται τα χρώματα σωστά, είναι γιατί έχουν άμεση σχέση με την απόδοση του προσωπικού. Αυτό συμβαίνει, διότι, τα χρώματα συμβάλλουν στην βελτίωση των εργασιακών συνθηκών και όταν συνδυάζονται σωστά, τότε μειώνεται η κούραση των ματιών.

Επίσης τα χρώματα, επιδρούν θετικά στα συναισθήματα και στη διάθεση του προσωπικού. Έτσι οι εργαζόμενοι αποκτούν ενεργητικότητα στην εργασία τους και θετική άποψη για το περιβάλλον στο οποίο εργάζονται.

Το κάθε χρώμα δημιουργεί και ένα διαφορετικό συναίσθημα στον άνθρωπο. Για παράδειγμα, το κόκκινο, το πορτοκαλί και το κίτρινο, θεωρούνται σαν «θερμά» χρώματα και βοηθούν στη δημιουργία θερμής ατμόσφαιρας, χαρά και αισιοδοξία. Το

μπλέ, το πράσινο και τα παράγωγά τους, θεωρούνται ότι είναι τα «ψυχρά» χρώματα και είναι αυτά που προκαλούν αισθήματα ηρεμίας.

Τα χρώματα, μπορούν να τονίζονται πιο πολύ με τον κατάλληλο φωτισμό και να επιλέγονται, ανάλογα με τον σκοπό που θα εξυπηρετήσει το γραφείο, με την περιοχή που θα εγκατασταθεί και άλλα.

Τα χρώματα θα πρέπει να επιλέγονται, ως ένα βαθμό, και με βάση τις προτιμήσεις του προσωπικού. Τα χρώματα αφορούν και τα δάπεδα, τις κουρτίνες, τα φωτιστικά, τους πίνακες και άλλα.

Ανεξάρτητα όμως, με τις προτιμήσεις του προσωπικού, τα χρώματα πρέπει να συνδυάζονται μεταξύ τους σωστά, ώστε όλα μαζί να δημιουργούν την εντύπωση μιας απόχρωσης, η οποία θα τονίζει την προσωπικότητα του γραφείου.

Ως επί το πλείστον, προτιμάται ένα χρώμα με τα υπόλοιπα χρώματα που απορρέουν από αυτό, για δάπεδα, τοίχους, κουρτίνες και εξοπλισμό του γραφείου. Αυτό το χρώμα εξαρτάται κυρίως από το χρώμα των επίπλων του γραφείου. Οι διοικήσεις των επιχειρήσεων, συνήθως, αναθέτουν την διαμόρφωση των χώρων και τον χρωματισμό τους, σε ειδικούς διακοσμητές. Οι διακοσμητές, επιλέγουν ανάλογα με το χώρο, τα κατάλληλα χρώματα και τη διακόσμηση των χώρων. Έτσι επιλέγουν διαφορετικά χρώματα για παράδειγμα, για τους γενικούς χώρους των γραφείων, άλλα για τους χώρους των συσκέψεων, άλλα για τους χώρους υποδοχής και άλλα για τους διαδρόμους.

3.5.8 Η μουσική στους χώρους εργασίας.

Η μουσική, θεωρείται ότι χαλαρώνει και ηρεμεί τους ανθρώπους. Τους προκαλεί συναισθήματα άλλοτε έντονα και άλλοτε ήρεμα. Όλοι οι άνθρωποι, άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο, ακούν μουσική, στο σπίτι, στο αυτοκίνητο, στα κέντρα διασκέδασης και αλλού.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι η μουσική, πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο στα εμπορικά καταστήματα και τους χώρους που οι άνθρωποι ασχολούνται με χειρονακτική εργασία. Αυτή την άποψη την δικαιολογούν με το γεγονός, ότι η μουσική αποσπά την προσοχή του προσωπικού, δεν μπορεί να σκεφτεί και τελικά δεν μπορεί να αποδώσει στην εργασία που εκτελεί.

Πολλοί όμως υποστηρίζουν ότι η μουσική επιδρά θετικά στην ψυχολογία του προσωπικού, γιατί δημιουργεί ευχάριστη ατμόσφαιρα στο χώρο εργασίας και επιδρά θετικά στη διάθεση του προσωπικού, προκαλώντας το να εργαστεί περισσότερο. Ήδη σε τράπεζες και επιχειρήσεις έχει εισαχθεί η μουσική.

Φυσικά η επιλογή της μουσικής, δεν μπορεί να γίνεται από το προσωπικό. Η διοίκηση πρέπει να επιλέγει την μουσική. Κατά τις πρωινές ώρες εργασίας, η μουσική θα πρέπει να είναι ελαφριά, για να μπορεί να ηρεμεί το προσωπικό και να σκέφτεται χωρίς να αποσπάται η προσοχή του. Πιο έντονη μουσική μπορεί να χρησιμοποιείται, το μεσημέρι και το απόγευμα, όταν το προσωπικό έχει κουραστεί από τις προηγούμενες ώρες εργασίας.

Πάντοτε όμως, εξαρτάται από τη διοίκηση της επιχείρησης, αν θα εισαχθεί ή όχι η μουσική στους χώρους των γραφείων, όπου εργάζεται το προσωπικό της επιχείρησης.³

3.6 Εταιρείες με το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον.

Υπάρχουν επιχειρήσεις, στις οποίες αξίζει πραγματικά να εργάζεται κανείς. Αυτές οι επιχειρήσεις, έχουν το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον, το οποίο ικανοποιεί απόλυτα το προσωπικό τους.

Τον Ιούλιο του 2002 ανακοινώθηκε στο εβδομαδιαίο περιοδικό «Οικονομικός Ταχυδρόμος» και στην εφημερίδα «Το Βήμα», η διαξαγωγή πανευρωπαϊκού διαγωνισμού, ο οποίος χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για την δημιουργία λίστας με τις 100 επιχειρήσεις της Ευρώπης, στις οποίες αξίζει να εργάζεται κανείς. Η αρχική ιδέα για τον διαγωνισμό αυτό, ανήκει στον Robert Levering, ιδρυτή του Great Place to Work Institute και συγγραφέα του βιβλίου «A Great Place to Work». Αφού πραγματοποιήθηκαν πάρα πολλές συνεντεύξεις με εργαζομένους επιχειρήσεων στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, Ο Levering, κατέληξε ότι τρία είναι τα βασικά στοιχεία που αναδεικνύουν ως εξαιρετικό το εργασιακό περιβάλλον μιας επιχείρησης, όπου αξίζει να εργάζεται κανείς και αυτά είναι, η εμπιστοσύνη των εργαζομένων στη διεύθυνση και στους άμεσα

³ Σημ. (Πάρθηκαν στοιχεία από το βιβλίο Φαναριώτη Π. «Οργάνωση και Διεύθυνση Γραφείου», Εκδόσεις Α. Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς, 2000, σελ. 141-183.

προϊσταμένους, η υπερηφάνεια για την εργασία τους και το αίσθημα ευχαρίστησης και ικανοποίησης, λόγω των καλών σχέσεων μεταξύ των συναδέλφων και οικογενειακής ατμόσφαιρας που δημιουργείται.

Φυσικά σε αυτό το διαγωνισμό, πήραν μέρος και επιχειρήσεις από την Ελλάδα. Συνολικά από 50 επιχειρήσεις που έλαβαν μέρος, οι 10 κέρδισαν τον τίτλο της επιχείρησης με το κατάλληλο εργασιακό περιβάλλον. Αυτές ήταν οι: 1) Janssen Cilag-Φαρμακευτική ΑΕΒΕ θυγατρική της Johnson & Johnson. 2) Τράπεζα Πειραιώς. 3) Novabank θυγατρική της Banco Commercial Portugues. 4) Sap Hellas SA θυγατρική της Sap AG Γερμανία. 5) Kraft Foods Hellas θυγατρική της Kraft Foods International. 6) Τιτάν Cement SA Εταιρεία τομμένων. 7) Abbot Laboratories θυγατρική της Abbot Laboratories ΗΠΑ. 8) Genesis Pharma Φαρμακευτική Εταιρεία. 9) SC Johnson & Son Hellas Ltd. 10) Trofekt-Masterfoods.

Για την τελική συγκέντρωση των στοιχείων και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, ρωτήθηκε τυχαίο δείγμα εργαζομένων, για επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων και στάλθηκαν ερωτηματολόγια σε όλους τους εργαζόμενους, για επιχειρήσεις από 50 έως 250 άτομα. Επίσης ρωτήθηκαν και οι Διευθυντές του ανθρωπίνου δυναμικού & εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Η επεξεργασία των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια έγινε στην Δανία από την Oxford Research, τον οργανισμό που εκπροσωπεί το Great Place to Work στην Ευρώπη.⁴

Πολλές ήταν οι απαντήσεις, οι οποίες εδόθησαν από όλους τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων, που πήραν μέρος στον διαγωνισμό. Η κάθε επιχείρηση από τις 10 καλύτερες, αποτελούσε και διαφορετικό πρότυπο εργασιακού περιβάλλοντος, για τους εργαζόμενους σε κάθε μια από αυτές.

Τελικό συμπέρασμα το οποίο απορρέει από τον παραπάνω διαγωνισμό, είναι ότι σε οποιαδήποτε δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση, χρειάζεται οι διοικήσεις τους, να έχουν έντονη συνείδηση σε θέματα ανθρωπίνου δυναμικού. Θα πρέπει να ενδιαφέρονται για τον παράγοντα άνθρωπο. Είναι πολύ θετική ενέργεια, να δίνει η διοίκηση τη δυνατότητα στους εργαζόμενους, να μπορούν οι υπάλληλοι να επικοινωνούν με τη διοίκηση και να εκφράζουν τα παράπονα, τις ανησυχίες ή τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Επίσης είναι πολύ ευχάριστο να συνειδητοποιεί ο άνθρωπος που ξυπνάει κάθε πρωί, πόσο όμορφο είναι να πηγαίνει για δουλειά. Αυτό συμβαίνει όταν υπάρχει εμπιστοσύνη του προσωπικού προς τη διοίκηση και όταν υπάρχει ενδιαφέρον

⁴ Σημ. (Πάρθηκαν στοιχεία από το εβδομαδιαίο περιοδικό «Οικονομικός Ταχυδρόμος», 1 Μαρτίου 2003, σελ 14-15.

και δέσμο μεταξύ των συναδέλφων, για θέματα εργασίας αλλά και για προσωπικά θέματα. Ακόμη είναι πολύ καλό να γνωρίζουν οι υπάλληλοι μιας επιχείρησης, ότι η διοίκηση πιστεύει στην ιδέα, ότι οι εργαζόμενοι είναι αυτοί που θα βοηθήσουν την επιχείρηση να αποκτήσει φήμη και να πετύχει. Τότε οι εργαζόμενοι αισθάνονται υπερήφανοι για την εργασία που τους έχει ανατεθεί και προσπαθούν να αποδώσουν όσο το δυνατόν καλύτερα στην εργασία τους.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, οι εργαζόμενοι αισθάνονται πραγματικά χρήσιμοι, δεν αισθάνονται απομονωμένοι από τη διοίκηση και φυσικά αφού είναι ευτυχισμένοι δουλεύοντας σε ένα τέτοιο εργασιακό περιβάλλον, γίνονται πιο ενεργητικοί και πιο αποδοτικοί. Διότι ένα συναισθηματικά υγιές περιβάλλον εργασίας είναι καθοριστικό για τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων, όσο και για τις επιχειρήσεις που στηρίζονται στους υπαλλήλους τους.

Καθοριστικός παράγοντας, για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αποδοτικότητα και ενεργητικότητα των εργαζομένων, στην εργασία τους, είναι και τα κίνητρα που δίνονται από τις διοικήσεις των επιχειρήσεων, προς τους υπαλλήλους για να εργαστούν περισσότερο και καλύτερα.

Για παράδειγμα, είναι πολύ καλό, οι διοικήσεις των επιχειρήσεων, να παρέχουν εκτός από ένα πλούσιο πακέτο αποδοχών και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ασφάλεια ζωής από ιδιωτική εταιρεία, δώρο γάμου, δώρο γενεθλίων και Χριστουγέννων, χορήγηση προσωπικών δανείων και άλλα. Επίσης, είναι πολύ σωστό να πραγματοποιούνται κάθε χρόνο έρευνες για το αν το προσωπικό είναι ευχαριστημένο από τις υπηρεσίες που του προσφέρονται, ώστε αν τα αποτελέσματα δεν είναι ικανοποιητικά, τότε να πραγματοποιούνται βελτιώσεις από τις διοικήσεις, όπου κρίνεται απαραίτητο. Ακόμη πολύ χρήσιμο, είναι να πραγματοποιούνται εκπαιδευτικά σεμινάρια, για τους εργαζόμενους, ώστε να υιοθετούν νέες μεθόδους εργασίας και να βελτιώνουν τις υπάρχουσες. Επίσης, να μπορούν οι επιχειρήσεις, να επιδοτούν μεταπτυχιακά προγράμματα για όσους υπαλλήλους ενδιαφέρονται. Ακόμη να παρέχει η διοίκηση ορισμένες διευκολύνσεις και στις οικογένειες των υπαλλήλων τους. Δηλαδή ταξίδια, παιδικές κατασκηνώσεις, μειωμένο ωράριο για τις νέες μητέρες, ψυχαγωγικές εκδηλώσεις και άλλα.

Στις Ελληνικές δημόσιες επιχειρήσεις, όλα τα παραπάνω κίνητρα εφαρμόζονται στον ελάχιστο βαθμό ή και καθόλου. Οι εργαζόμενοι εργάζονται σε συγκεκριμένο ωράριο και στην ουσία δεν έχουν δυνατότητα επικοινωνίας με τους προϊσταμένους τους. Μόνο στις τράπεζες επικοινωνούν οι υπάλληλοι με τους διευθυντές τους.

Εξάλλου και οι Έλληνες πολίτες, πάντα θεωρούσαν ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις, δεν παρέχουν σύντομη και σωστή εξυπηρέτηση. Δεν είναι επίσης, τυχαίο το γεγονός ότι καμμία ελληνική δημόσια επιχείρηση, δεν βραβεύτηκε στον προαναφερθέν διαγωνισμό, σαν επιχείρηση με το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον. Στον τομέα, ίσως της εκπαίδευσης, αν και υπάρχουν πολλές ελλείψεις στα δημόσια σχολεία, ωστόσο γίνονται προσπάθειες για βελτίωση των συνθηκών της ελληνικής εκπαίδευσης.

Αντίθετα, στις ιδιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στον Ελληνικό χώρο, εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέτρα για σωστό εργασιακό περιβάλλον. Εφαρμόζονται και κίνητρα για τους εργαζομένους, τα οποία στοχεύουν στην εκπαίδευση των υπαλλήλων αλλά και στην παροχή διευκολύνσεων προς αυτούς, ώστε μακροχρόνια οι υπάλληλοι να αποδίδουν περισσότερο και να βοηθούν την επιχείρηση να πετυχαίνει τους στόχους της.

Τελικά είναι πρωταρχική η ανάγκη, να στραφούν τα βλέμματα των ελληνικών, δημοσίων κυρίως, επιχειρήσεων στα θέματα ανθρωπίνου δυναμικού και στη βελτίωση του περιβάλλοντος εργασίας. Χρειάζεται οι κρατικοί φορείς σε συνδυασμό με τις διοικήσεις των επιχειρήσεων, να μεριμνήσουν ώστε να αναδιοργανωθούν οι δημόσιες επιχειρήσεις. Είναι επιτακτική η ανάγκη να εφαρμοστούν τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, δηλαδή για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων και για το εργασιακό περιβάλλον, να πραγματοποιηθούν έλεγχοι στις επιχειρήσεις αν εφαρμόζουν αυτά τα μέτρα και σε όποιες επιχειρήσεις διαπιστωθούν ελλείψεις, τότε να μεριμνήσουν όλοι μαζί για την κάλυψη αυτών των ελλείψεων.

Όταν πλέον καλυτερεύσουν οι εργασιακές συνθήκες στις δημόσιες επιχειρήσεις, στην Ελλάδα, τότε θα παρέχονται σωστότερες υπηρεσίες προς του Έλληνες πολίτες, αφού το προσωπικό αυτών των επιχειρήσεων, θα αισθάνεται ηθική ικανοποίηση για την εργασία που εκτελεί, θα εμπιστεύεται τη διοίκηση του και θα αισθάνεται περήφανο για το εργασιακό περιβάλλον στο οποίο καταναλώνει τόσα πολλά χρόνια, από την πολύτιμη για όλους τους ανθρώπους, ζωή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ) ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

4.1 Εισαγωγή:

Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης την περίοδο 1999-2001 δεν σημειώθηκε καμιά πρωτοβουλία η οποία να οδηγεί στην βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Δόθηκε έμφαση στην εφαρμογή των ελαχίστων προδιαγραφών οι οποίες ορίζονται από την Οδηγία Πλαίσιο 89/391 και στις Ειδικές Οδηγίες.

Στην Ελλάδα την ίδια χρονική περίοδο ολοκληρώνεται η σύνδεση της Ελληνικής Νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγιεινή στους χώρους εργασίας, με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, έτσι ώστε να εφαρμόζονται στην Ελλάδα οι ελάχιστες Ευρωπαϊκές Προδιαγραφές στο θέμα αυτό.

Υπήρξαν την περίοδο αυτή και γεγονότα γνωστά στην κοινή γνώμη, τα οποία σχετίζονται με τις συνθήκες εργασίας. Πρώτο γεγονός ήταν ο σεισμός της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 όπου ο τραγικός απολογισμός του ήταν 143 νεκροί από τους οποίους περίπου το ένα τρίτο βρήκε το θάνατο σε 4 βιομηχανικούς-εργασιακούς χώρους. Δεύτερο γεγονός, το ναυτικό ατύχημα του πλοίου «ΕΞΙΠΡΕΣ ΣΑΜΙΝΑ» της 25^{ης} Σεπτεμβρίου 2000 όπου ο απολογισμός ήταν 80 νεκροί, οι 72 επιβάτες και 8 μέλη πληρώματος.

4.2 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Τα αποτελέσματα της 3^{ης} Ευρωπαϊκής Έρευνας για την ασφάλεια και υγιεινή, την οποία διεξήγαγε το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Εργασίας

το 2001, για τη δεκαετία 1999-2000, αποδεικνύουν ότι στην Ευρώπη όχι μόνο δεν βελτιώνονται οι συνθήκες αυτές, αλλά παράλληλα επιδεινώνονται.

Με βάση τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας¹, γίνεται αντιληπτό ότι βελτιώθηκε κατά τη διάρκεια της περασμένης δεκαετίας η άποψη των εργαζομένων ότι εκτίθενται σε κινδύνους οι οποίοι αφορούν την υγιεινή και την ασφάλειά τους, εξαιτίας της εργασίας τους (Διάγραμμα 1).

Όμως αρκετά μεγάλο ποσοστό εργαζομένων δήλωσε ότι υπάρχουν αρκετά προβλήματα τα οποία σχετίζονται με την εργασίας τους. Το 30% δήλωσε το 1995 ότι πάσχει από ραχιαλγία, ενώ το 2000 το 33% δήλωσε το ίδιο. Το 1995 το 20% δήλωσε ότι πάσχει από γενική κόπωση, ενώ το 2000 το 23% δήλωσε το ίδιο. Το 28% και το 1995 και το 2000, δήλωσε ότι έχει άγχος που προκαλείται από την εργασία. Το 13% δήλωσε το 1995 ότι έχει πονοκεφάλους, ενώ το 2000 το 15% δήλωσε το ίδιο. Το 12% δήλωσε το 2000 ότι έχει πόνους στα κάτω άκρα, ενώ την ίδια χρονιά το 13% δήλωσε ότι έχει πόνους στα άνω άκρα. Τέλος το 2000 το 23% δήλωσε ότι έχει πόνους στον αυχένα και στους ώμους.

Επίσης στην έρευνα αυτή, γίνεται καταγραφή ορισμένων παθήσεων που προκαλούνται από την εργασία την οποία εκτελούν οι εργαζόμενοι. Όπως οι μυοσκελετικές παθήσεις, δηλαδή ραχιαλγίες και μυαλγίες ειδικά στον αυχένα και στους ώμους, παρουσιάζουν αύξηση, όπως και η γενική κόπωση. Το άγχος καταλαμβάνει ποσοστό 28%. Γίνεται σύνδεση του άγχους με τις μυοσκελετικές παθήσεις και με τα χαρακτηριστικά της οργάνωσης της εργασίας, όπως για παράδειγμα η επαναλαμβανόμενη εργασία και ο ρυθμός αυτής (Πίνακας 1).

Από τα πλέον συνηθισμένα φαινόμενα τα οποία προκαλούν άγχος και καταπόνηση είναι ο θόρυβος, ο μολυσμένος αέρας, η ζέστη, το κρύο, η μεταφορά βαρέων φορτίων και διάφορες εργασίες κατά τις οποίες το ανθρώπινο σώμα λαμβάνει επίπονες ή κοπιαστικές στάσεις. (Διάγραμμα 2)

Ακόμη το 2000 περισσότεροι από μισούς εργαζόμενους ανέφεραν ότι εργάζονται με γρήγορο ρυθμό και με προθεσμίες για εκτέλεση της εργασίας τους, αρκετά πιεστικές. Αυτό το γεγονός αποδεικνύει την αύξηση της έντασης της εργασίας τη δεκαετία 1999-2000 (Διάγραμμα 3). Επίσης το 21% από το σύνολο των εργαζομένων δήλωσε

¹ Το 2000 το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας πραγματοποίησε την Τρίτη του Ευρωπαϊκή Έρευνα, με ερωτήσεις που έθεσε σε 21.500 εργαζόμενους μέσω προσωπικών συνεντεύξεων, σχετικά με τις συνθήκες εργασίας τους (1.500 σε κάθε κράτος εκτός από το Λουξεμβούργο στο οποίο ερωτήθηκαν 500 εργαζόμενοι). Οι δυο προηγούμενες έρευνες διενεργήθηκαν το 1990 (Ε.Ε των 12) και το 1995 (Ε.Ε των 15).

ότι δεν έχουν αρκετό χρόνο ώστε να μπορούν να ολοκληρώσουν την εργασία που τους έχει ανατεθεί από τους εργοδότες τους. Η εντατικοποίηση της εργασίας είναι άμεσα συνδεδεμένη με προβλήματα υγείας και εργατικά ατυχήματα.

Σημαντικό γεγονός το οποίο έχει επιπτώσεις στο χρόνο τον οποίο καταναλώνει και αφιερώνει ο κάθε εργαζόμενος στις κοινωνικές του δραστηριότητες, όπως στην οικογένειά του, στην ψυχαγωγία και άλλα, είναι και η ελαστικότητα στο ωράριο εργασίας του, δηλαδή το άτακτο ωράριο.

Πολύ σημαντική είναι και η αναφορά 15 εκατομμυρίων ατόμων ότι αντιμετώπισαν κατά την πορεία της εργασίας τους σε ένα χώρο, επεισόδια φυσικής βίας, εκφοβισμού ή σεξουαλικής παρενόχλησης. Η σωματική βία στους χώρους εργασίας αποτελεί ένα μεγάλο και σημαντικό πρόβλημα. Επίσης αυξάνονται τα φαινόμενα εκφοβισμού των εργαζομένων στους χώρους εργασίας αυτών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το εργατικό δυναμικό γερνάει και όλο και πιο πολλές γυναίκες εισέρχονται στην αγορά εργασίας ανατρέποντας την αναλογία ανδρών-γυναικών εργαζομένων, η οποία τώρα ισχύει.

Απορρέει λοιπόν το συμπέρασμα, από τα στοιχεία της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας, ότι στην Ευρώπη οι συνθήκες εργασίας δεν βελτιώνονται επειδή τα εργατικά ατυχήματα εμφανίζουν σταδιακή μείωση με το χρόνο.

Στη Σύνοδο Κορυφής στη Λισαβόνα το Μάρτιο του 2000, δόθηκε έμφαση-και αυτό δεν είναι τυχαίο γεγονός, μιας και μέχρι τότε το μεγάλο ποσοστό της ανεργείας επισκίαζε τα προβλήματα στις συνθήκες εργασίας- στην ανάγκη για αξιολόγηση της ποιότητας των νέων μορφών εργασίας έναντι της σημασίας η οποία δίνεται στην ποσότητα της εργασίας.

Όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Πολιτική για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας η Οδηγία Πλαίσιο 89/391 και οι Ειδικές Οδηγίες που την πλαισιώνουν, ήταν αυτές που επέβαλαν ένα ελάχιστο επίπεδο εθνικών προδιαγραφών και που σε τελική φάση οδήγησαν αρκετά κράτη-μέλη στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των εθνικών τους προτύπων στην εργασία.

Επίσης οδήγησαν σε εθνικές συζητήσεις για την πολιτική που θα ακολουθούσε η κάθε χώρα, για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και για την ανάπτυξη ενός εθνικού συστήματος πρόληψης. Οι συζητήσεις αυτές όμως, δεν οδήγησαν σε μια διευρυμένη Ευρωπαϊκή συζήτηση.

Υπήρχε η τάση οι ελάχιστες προδιαγραφές της Οδηγίας Πλαίσιο 89/391 και των Ειδικών Οδηγιών, να αποτελούν ελάχιστο ή μέγιστο στόχο της εθνικής πολιτικής για

τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Στη διάρκεια του 2000 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων ανακοίνωσε, απαντώντας σε ερώτηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ότι η Επιτροπή θα προσανατολιστεί στον έλεγχο εφαρμογής και συμμόρφωσης των χωρών – μελών με την Οδηγία Πλαίσιο. Η Ελλάδα έτσι θα ήταν μια από τις υποψήφιες χώρες όπου η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας υστερεί και σαν αποτέλεσμα θα ήταν να θίγονται οι κανόνες του ανταγωνισμού και οι κοινωνικοί κανόνες των ελαχίστων προδιαγραφών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.3 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα ευρήματα της 3^{ης} Ευρωπαϊκής Έρευνας για τις συνθήκες Εργασίας χρησιμοποιούνται ως ενδεικτικά των μεσοπρόθεσμων εξελίξεων στην Ελλάδα, για το θέμα αυτό.

Έτσι το ποσοστό των εργαζομένων στην Ελλάδα που θεωρεί ότι η υγεία τους ή η ασφάλειά τους κινδυνεύει λόγω της εργασίας τους ανέρχεται στο 48%, ποσοστό λίγο μικρότερο από αυτό της έρευνας του 1995 (50%), αλλά πολύ μεγαλύτερο από τον αντίστοιχο μέσο όρο των 15 χωρών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (27%) για το 2000.

Τα ποσοστά των Ελλήνων εργαζομένων που εργάζονται με πολύ γρήγορους ρυθμούς και κάτω από στενά περιθώρια χρόνου και προθεσμίες έχουν αυξηθεί αντίστοιχα από 66% το 1995, σε 67% το 2000 και από 55% το 1995 σε 60% το 2000. Αυτό πρέπει να συνδέεται και με την αύξηση του ποσοστού αυτών που δήλωσαν ότι η δουλειά τους τους προκαλεί άγχος (από 50% το 1995, σε 53% το 2000). Το ποσοστό αυτών που πιστεύουν ότι το περιεχόμενο της εργασίας τους, τους ικανοποιεί έχει λίγο αυξηθεί σε σχέση με το 1995 (από 61% το 1995, σε 65% το 2000).

Το διάγραμμα 4 μας δείχνει ότι υπάρχει μικρή βελτίωση σε κάποιους τομείς της ασφάλειας και υγιεινής στην εργασία. Για παράδειγμα παρουσιάζονται μικρές μειώσεις στους εργαζομένους που εκτίθενται σε υψηλούς θορύβους (από 38% το 1995 σε 33% το 2000), σε κραδασμούς από εργαλεία, μηχανήματα και άλλα (από

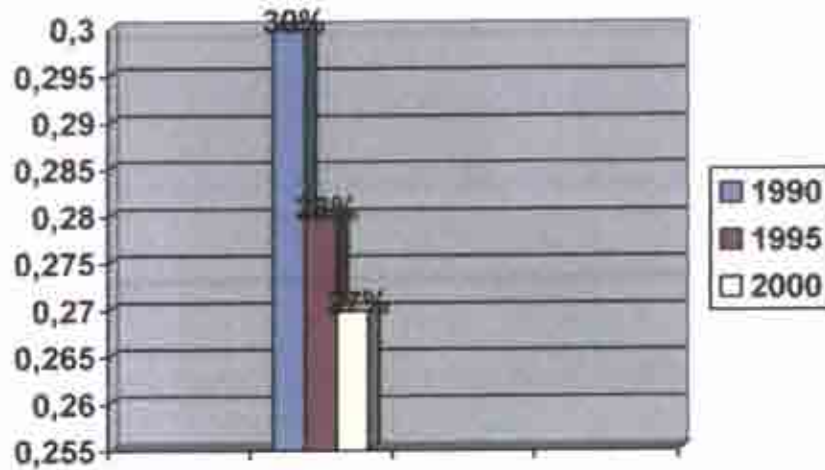
37% το 1995 σε 30% το 2000), σε υψηλές θερμοκρασίες (από 40% το 1995 σε 37% το 2000).

Όλες οι παραπάνω μικρές βελτιώσεις στις συνθήκες εργασίας, οι οποίες προκύπτουν από τα αποτελέσματα της 3^{ης} Ευρωπαϊκής Έρευνας για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, δεν θα πρέπει να εκλαμβάνονται ως απόλυτα θετικές και ικανοποιητικές. Είναι οριακές βελτιώσεις και δεν ευνοούν τη θέση της Ελλάδας μεταξύ των υπολοίπων κρατών –μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα πρέπει να γίνουν ακόμη πολλές προσπάθειες για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας στην Ελλάδα και να δοθεί έμφαση στην ποιότητα της εργασίας σε σχέση με την ποσότητα αυτής.²

² Σημ. (Έχουν παρθεί στοιχεία από το βιβλίο «Συνθήκες Εργασίας (Υγιεινή και Ασφάλεια)», Πανεπιστημιακές εκδόσεις Παντείου, Αθήνα 2002.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

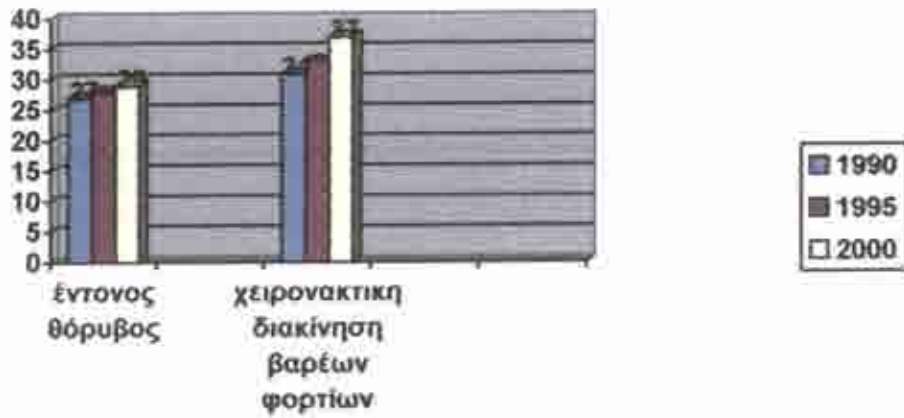
Διάγραμμα 1: Εργαζόμενοι που δήλωσαν ότι κινδυνεύει η υγεία και η ασφάλειά τους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

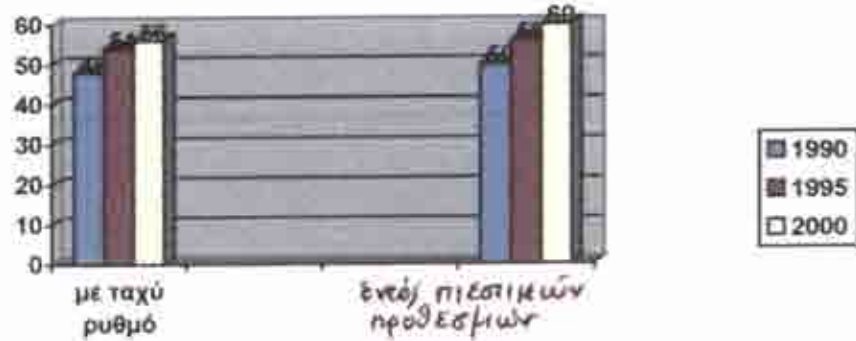
Πίνακας 1: Προβλήματα υγείας που έχουν σχέση με κινήσεις οι οποίες επαναλαμβάνονται

%	Ραχιαλγία	Μυαλγίες στον αυχένα και τους ώμους	Μυαλγίες στα άνω άκρα	Μυαλγίες στα κάτω άκρα
<u>Επαναλαμβανόμενες κινήσεις</u>	48	37	24	21
<u>Μη επαναλαμβανόμενες κινήσεις</u>	19	11	4	5
<u>Μέσος όρος</u>	33	23	13	11

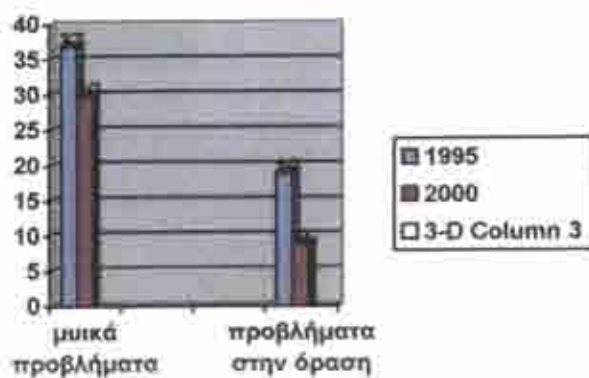
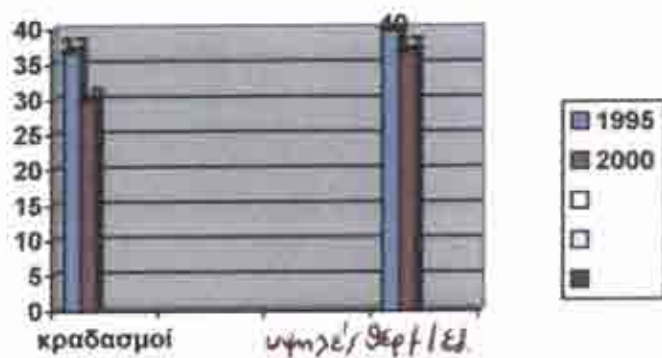
Διάγραμμα 2: Εργαζόμενοι που εκτίθενται σε φυσικούς κινδύνους (ποσοστά επί τοις %)

Διάγραμμα 3: Εργασία που εκτελείται με ταχύ ρυθμό ή εντός πιστικών προθεσμιών (ποσοστά επί τοις %)

Διάγραμμα 4: Μικρές βελτιώσεις στις Συνθήκες Εργασίας (ποσοστά επί τοις %)

4.4 Διαπιστώσεις για τις συνθήκες εργασίας στην Ελλάδα και προτάσεις για βελτίωση των συνθηκών εργασίας. (Υγιεινή και Ασφάλεια)

Την δεκαετία 1990-2000, στην Ελλάδα είχαμε κατά μέσο όρο 23.000 με 25.000 εργατικά ατυχήματα κάθε χρόνο και 100 θανάτους. Δηλαδή ένα ατύχημα κάθε 14 λεπτά και έναν νεκρό κάθε τρεις μέρες. Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 8.000 άτομα το χρόνο πεθαίνουν από εργατικά ατυχήματα και περίπου 10.000.000, είναι θύματα εργατικών ατυχημάτων ή ασθενειών οι οποίες προκαλούνται από βλαβερά για την υγεία των εργαζομένων αέρια ή χημικά υγρά.

Η πολιτεία, οι εργαζόμενοι, αλλά και οι επιχειρήσεις καλούνται να πληρώσουν τεράστια ποσά για τις μη ικανοποιητικές συνθήκες εργασίας. Υπολογίστηκε ότι τα ποσά τα οποία δαπανώνται κάθε χρόνο σαν συνέπεια των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπερβαίνουν τα 30 δισεκατομμύρια ευρώ. Στο ποσό αυτό αν συμπεριληφθεί και το άμεσο κόστος για απώλειες στην παραγωγή, απουσίες από την εργασία, βλάβες εξοπλισμού και άλλα, τότε οι ειδικοί υπολογίζουν ότι το ποσό αυτό ξεπερνά τέσσερις έως είκοσι φορές το άμεσο κόστος.

Στην Ελλάδα το κόστος του επαγγελματικού κινδύνου είναι αρκετά υψηλό για την εθνική οικονομία. Για παράδειγμα για τους ασφαλισμένους του ΙΚΑ (Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), το άμεσο κόστος των ατυχημάτων κυμαίνεται, ανάμεσα στα 50 και τα 100 δισεκατομμύρια δραχμές το χρόνο. Το άμεσο κόστος των επαγγελματικών ασθενειών είναι συνολικά τρεις ή ακόμη και 10 φορές περισσότερο από τα εργατικά ατυχήματα, όμως είναι αδύνατον να υπολογισθεί με ακρίβεια, αφού στην Ελλάδα δεν υπάρχει σχετική καταγραφή και μέθοδος υπολογισμού.³

Διαπιστώνουμε, ότι οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης, αλλά και ολόκληρη η ελληνική οικονομία επιβαρύνονται σε μεγάλο βαθμό, με τεράστια ποσά. Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν ειδικού οι οποίοι θα μπορούν να ασχοληθούν με το πολύ σημαντικό θέμα, αυτό της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας. Δυστυχώς και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι δεν είναι άριστα πληροφορημένοι για τα δικαιώματά τους, όσον αφορά τις συνθήκες στις οποίες εργάζονται, ανάλογα με τον τομέα της εργασίας τους. Ούτε και οι πολίτες της Ελλάδας είναι πληροφορημένοι για τα προβλήματα που υπάρχουν στις εργασιακές συνθήκες.

³ Γιάργου Π. Σπυρόπουλου (γενική επιμέλεια): «Υγεία, ασφάλεια και συνθήκες εργασίας στην Ελλάδα. Εξελίξεις και προοπτικές», Αθήνα/Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000.

Ένα θετικό βήμα, είναι ότι ορισμένοι δημόσιοι οργανισμοί και υπηρεσίες, όπως το πρόσφατα συσταθέν Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε), και οι Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης Κινδύνου (ΕΞΥΠΠ), αναλαμβάνουν δειλά δειλά δράση και προσπαθούν να ευαισθητοποιήσουν τους πολίτες, να ενημερώσουν τους εργαζόμενους και να ασκήσουν έλεγχο στις επιχειρήσεις για να διαπιστώσουν αν πληρούν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για σωστές συνθήκες εργασίας.

Μια πολύ σημαντική δήλωση η οποία επαληθεύει το έργο του Σ.ΕΠ.Ε, αλλά και που σκιαγραφεί την πραγματική εικόνα που επικρατεί στις ελληνικές επιχειρήσεις, έγινε την Δευτέρα 25 Αυγούστου 2003, από τον ειδικό γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε, κ. Πολυχρονίου Χ. Και είναι η εξής: *«Η υγιεινή και η ασφάλεια στην εργασία εξακολουθεί να είναι το ζητούμενο, καθώς οι έλεγχοι που διενήργησε το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας, επιβεβαιώνουν ότι βρισκόμαστε μακράν του ιδεώδους εργασιακού περιβάλλοντος. Οι έλεγχοι κατέγραψαν στοιχεία που δείχνουν ότι οι εργαζόμενοι μένουν εκτεθειμένοι σε χημικούς και φυσικούς παράγοντες και αυτό μάλιστα συμβαίνει όταν η εργασία θεωρείται το 'δεύτερο σπίτι μας'».*⁴

Επίσης σιγά σιγά εφαρμόζεται προληπτικός υγειονομικός έλεγχος στους εργαζομένους των επιχειρήσεων, σε συνδυασμό με την κατασκευή των κατάλληλων υποδομών τεχνικής υποστήριξης.

Δεν είναι αρκετό, όμως, να αναλαμβάνουν δράση τέτοιοι οργανισμοί και υπηρεσίες. Πρέπει να καταλάβουν και οι ίδιοι οι εργοδότες, ότι η βελτίωση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας στην εργασία, επιβάλλεται κοινωνικά, αλλά ταυτόχρονα είναι και αποδοτική επένδυση για τον εργοδότη. Διότι συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και παράλληλα ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης. Οι εργαζόμενοι, όταν αισθάνονται ικανοποιημένοι από το εργασιακό τους περιβάλλον, αλλά και ασφαλείς εκτελώντας την εργασία τους, τότε σαφώς και αποδίδουν περισσότερο και βοηθούν την επιχείρηση να πετύχει τους στόχους που βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα θέτει, καθιστώντας την ίδια την επιχείρηση ανταγωνιστική και υπολογίσιμη στις άλλες επιχειρήσεις.

Βασικό ρόλο καλείται και πρέπει να διαδραματίσει και η Ελληνική Πολιτεία. Δεν αρκεί μόνο η διατύπωση ενός γενικού νομοθετικού πλαισίου το οποίο περιλαμβάνει γενικούς κανόνες για την υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας όπως είναι το υπάρχον, αλλά χρειάζεται να διατυπώσει, η πολιτεία, μια καθορισμένη εθνική

⁴ Εφ. Εθνος-Εργασία, 26 Αυγούστου 2003, σελ. 2

πολιτική για τον τομέα της υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος εργασίας, με συγκεκριμένους στόχους και με απαραίτητους οικονομικούς πόρους.

Πιο σωστό είναι, στην διατύπωση μιας τέτοιας εθνικής πολιτικής, να λάβουν μέρος, οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, των εργοδοτών, της πολιτείας και εξειδικευμένα άτομα σε τέτοιου είδους θέματα.

Επίσης, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα, στην ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης των εργαζομένων για την απόκτηση νέων τεχνικών γνώσεων και μεθόδων ασφάλειας και υγιεινής στην εργασία, αλλά και η υλοποίηση σεμιναρίων για σωστή πληροφόρηση των εργαζομένων από τους εργοδότες και από ειδικευμένα άτομα σε θέματα εργασίας, για το θέμα των σωστών συνθηκών εργασίας.

Τέλος, είναι απαραίτητο, σε κάθε είδους επιχείρηση, να υπάρχει μόνιμος γιατρός εργασίας και τεχνικός ασφαλείας, απαραίτητο προσωπικό για την σωστή υγιεινή και κυρίως για την ασφάλεια των εργαζομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΣΑΜΟΥ ΚΑΙ Τ.Ε.Ε ΣΑΜΟΥ

5.1 Εισαγωγή:

Το Ενιαίο Λύκειο Σάμου και το Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Σάμου βρίσκονται στην πρωτεύουσα του νησιού η οποία ονομάζεται Βαθύ.

Αποτελείται από δύο κτίρια. Στο πρώτο κτίριο στεγάζεται το Ενιαίο Λύκειο και στο δεύτερο κτίριο στεγάζεται το Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο.

Το Ενιαίο Λύκειο λειτουργεί από το Σεπτέμβριο του 2002, ενώ το Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο δεν έχει μεταφερθεί ακόμη από την τοποθεσία Μαλαγάρι, η οποία βρίσκεται κοντά στο Βαθύ, και επομένως δεν λειτουργεί ακόμη. Προβλέπεται ότι θα λειτουργήσει το Σεπτέμβριο του 2003.

Για τη συλλογή των στοιχείων, τα οποία αφορούν την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων, αλλά και των σπουδαστών του Ενιαίου Λυκείου Σάμου, συντάχθηκε το παρακάτω ερωτηματολόγιο.

Το πρώτο ερωτηματολόγιο αναφέρεται στον τομέα της υγιεινής και το δεύτερο στον τομέα της ασφάλειας.

Οι ερωτήσεις, απαντήθηκαν από τον κύριο Καρρά Αντώνιο μηχανολόγο-μηχανικό και αρχιτέκτονα, υπεύθυνο για την κατασκευή των κτιρίων του Ενιαίου Λυκείου και του Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου Σάμου.

5.2 Ερωτηματολόγιο 1:

Υγιεινή

Ερώτηση 1: Ποιοί χώροι καθαρίζονται στο Λύκειο και ποιοί στο Τ.Ε.Ε;

Ερώτηση 2: Πόσα άτομα αναλαμβάνουν την καθαριότητα των χώρων του Ενιαίου Λυκείου και Τ.Ε.Ε;

Ερώτηση 3: Πόσες ημέρες την εβδομάδα πραγματοποιείται καθαριότητα στο κτίριο του Λυκείου και του Τ.Ε.Ε;

Ερώτηση 4: Ποιές ώρες πραγματοποιείται η καθαριότητα του κτιρίου του Λυκείου και του Τ.Ε.Ε;

Ερώτηση 5: Υπάρχει επιστάτης στο Ενιαίο Λύκειο και στο Τ.Ε.Ε; Αν ναι ποιές είναι οι αρμοδιότητες του στον τομέα της υγιεινής του Λυκείου;

Ερώτηση 6: Ποιά υλικά χρησιμοποιούνται για την καθαριότητα του Λυκείου;

Ερώτηση 7: Με ποιούς τρόπους προστατεύονται, τόσο οι καθαρίστριες όσο και ο επιστάτης, κατά τη διάρκεια καθαρισμού των χώρων του Λυκείου;

Ερώτηση 8: Υπάρχουν πλυντήρια σε κάποιο ειδικό χώρο στο κτίριο του Λυκείου;

Ερώτηση 9: Υπάρχει ειδικός χώρος όπου αποθηκεύονται τα υλικά καθαριότητας;

Ερώτηση 10: Υπάρχουν κλιματιστικά στο σχολικό συγκρότημα; Αν ναι πού είναι τοποθετημένα και κάθε πότε απολυμνούνται τα φίλτρα τους;

Ερώτηση 11: Υπάρχει μόνιμος γιατρός και ιατρείο στο σχολείο;

Ερώτηση 12: Τί είδους μέτρα εφαρμόζονται από τους καθηγητές όσον αφορά το αντικαπνιστικό πρόγραμμα;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ 1:

Ερώτηση 1:

Καταρχήν ολόκληρο το κτιριακό συγκρότημα του σχολείου αποτελείται από δυο κτίρια. Το κτίριο του Ενιαίου Λυκείου και το κτίριο του Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου.

Αν και το Τ.Ε.Ε δεν λειτουργεί ακόμη, το κτίριο καθαρίζεται. Στο κτίριο αυτό στεγάζονται πολλά εργαστήρια τα οποία σκουπίζονται, σφουγγαρίζονται και αερίζονται οι χώροι τους. Τα μηχανήματα που είναι τοποθετημένα στα εργαστήρια απλά ξεσκονίζονται.

Στο κτίριο του Ενιαίου Λυκείου, καθαρίζονται τα γραφεία των καθηγητών, οι αίθουσες, τα αποχωρητήρια, το γυμναστήριο και οι αυλή του σχολείου.

Ερώτηση 2:

Τα άτομα τα οποία έχουν αναλάβει την καθαριότητα όλων των προαναφερόμενων χώρων, ορίζονται από τον διευθυντή του σχολείου και αποτελούνται από τρεις γυναίκες οι οποίες αναλαμβάνουν τη γενική καθαριότητα και από την προισταμένη καθαριότητας, η οποία κατευθύνει και ελέγχει τον τρόπο με τον οποίο εργάζονται οι καθαρίστριες.

Η προισταμένη καθαριότητας είναι εκείνη η οποία αποφασίζει για το ποιά υλικά θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διαδικασία του καθαρισμού και της απολύμανσης του σχολικού συγκροτήματος, καθώς και για τα μέσα προστασίας των εργαζομένων γυναικών, κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

Ερώτηση 3:

Η διαδικασία της καθαριότητας και απολύμανσης ολόκληρου του σχολικού συγκροτήματος, πραγματοποιείται από Δευτέρα μέχρι και Παρασκευή, κάθε απόγευμα.

Ερώτηση 4:

Οι ώρες καθαριότητας και απολύμανσης είναι από τις δύο το μεσημέρι μέχρι και τις πέντε το απόγευμα.

Ερώτηση 5:

Υπάρχει επιστάτης στο σχολικό κτιριακό συγκρότημα, ο οποίος ορίζεται από τον διευθυντή του σχολείου.

Ο επιστάτης συλλέγει όλα τα απορρίματα που υπάρχουν μέσα σε καλάθια ή και εκτός από αυτά, από τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς χώρους του σχολείου και τα συγκεντρώνει στη συνέχεια σε πέντε κάδους σκουπιδιών που είναι τοποθετημένοι γύρω από το σχολικό συγκρότημα.

Κάθε πρωί αυτά τα παραλαμβάνουν τα οχήματα καθαριότητας του Δήμου.

Ερώτηση 6:

Όλοι οι εσωτερικοί χώροι του σχολείου σκουπίζονται και σφουγγαρίζονται. Στους διαδρόμους, στις αίθουσες και στα γραφεία των καθηγητών, ανοίγονται τα παράθυρα για να αεριστούν με φυσικό τρόπο οι χώροι αυτοί. Για τους χώρους αυτούς χρησιμοποιείται κυρίως χλωρίνη, καθαριστικά για τις γυάλινες επιφάνειες και καθαριστικά για τις ξύλινες επιφάνειες.

Για τα αποχωρητήρια χρησιμοποιούνται ειδικά ισχυρά απολυμαντικά και καθαριστικά απορρυπαντικά, ώστε να εξολοθρευτούν κάθε είδους μικρόβια.

Οι εξωτερικοί χώροι απλά σκουπίζονται και συλλέγονται τα απορρίματα από τα ειδικά καλάθια συγκέντρωσης αυτών και εκτός αυτών.

Στο γυμναστήριο ανοίγονται τα παράθυρα για φυσικό αερισμό και σκουπίζεται-σφουγγαρίζεται το πάτωμα.

Ερώτηση 7:

Τόσο οι γυναίκες οι οποίες έχουν αναλάβει την καθαριότητα του σχολικού κτιριακού συγκροτήματος, όσο και ο επιστάτης, κατά τη διάρκεια της εργασίας τους φορούν ειδικά γάντια και ειδικές στολές. Όταν καθαρίζουν τα αποχωρητήρια φορούν και μάσκες στο πρόσωπο για την προστασία τους από βλαβερές οσμές και μικρόβια.

Με αυτά τα μέσα προστατεύονται από τα βλαβερά απορρυπαντικά, απολυμαντικά και από τα μικρόβια.

Ερώτηση 8:

Στο υπόγειο του κτιρίου του Ενιαίου Λυκείου, έχουν τοποθετηθεί δύο πλυντήρια, στα οποία καθαρίζονται οι ειδικές στολές του επιστάτη και των καθαριστριών. Τόσο ο επιστάτης όσο και οι καθαρίστριες έχουν αναλάβει την καθημερινή καθαριότητα των στολών εργασίας τους.

Η προισταμένη καθαριότητας, αναλαμβάνει τη συχνή αντικατάσταση των στολών αυτών, διότι φθείρονται εύκολα και φυσικά και την αντικατάσταση των ειδικών γαντιών και των μασκών προσώπου.

Ερώτηση 9:

Επίσης στο υπόγειο του κτιρίου του Ενιαίου Λυκείου υπάρχει ένα δωμάτιο στο οποίο τοποθετούνται τα απορρυπαντικά και τα απολυμαντικά για την καθαριότητα του σχολικού κτιριακού συγκροτήματος και σε ειδική σιδερένια ντουλάπα τοποθετούνται οι στολές των εργαζομένων στον τομέα της καθαριότητας και τα εξαρτήματα για την προστασία τους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

Ερώτηση 10:

Υπάρχουν κλιματιστικά μόνο στα γραφεία των καθηγητών στο κτίριο του Ενιαίου Λυκείου. Τα φίλτρα τους καθαρίζονται από ειδικό συνεργείο κάθε έξι μήνες.

Ερώτηση 11:

Δεν υπάρχει μόνιμος γιατρός στο σχολείο. Υπάρχει μόνο φαρμακείο εξοπλισμένο με φάρμακα τα οποία συστήνονται έπειτα από οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας.

Ερώτηση 12:

Το αντικαπνιστικό πρόγραμμα για να εφαρμοστεί με επιτυχία σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, χρειάζεται όχι μόνο η συμβολή των καθηγητών, αλλά και των μαθητών.

Οι καθηγητές του σχολικού συγκροτήματος του Ενιαίου Λυκείου και Τ.Ε.Ε Σάμου, έχουν ενημερωθεί με ειδικά σεμινάρια από αρμόδια άτομα στην Αθήνα, για τους τρόπους με τους οποίους πρέπει να ενημερώσουν τους μαθητές τους για τις βλαβερές επιπτώσεις του καπνίσματος.

Έτσι κάθε χρόνο με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, συγκεντρώνουν τους μαθητές στο αμφιθέατρο και τους ενημερώνουν για το θέμα του καπνίσματος.

Επίσης σε όλους τους εσωτερικούς χώρους του σχολείου υπάρχουν ειδικά σήματα με την ένδειξη «Απαγορεύεται το κάπνισμα». Το ίδιο και στις τουαλέτες. Δυστυχώς όμως αυτές έχουν γίνει χώρος για να καπνίζουν οι μαθητές οι οποίοι θεωρούν ότι το κάπνισμα δεν είναι βλαβερό αλλά ότι είναι «μόδα». Στα γραφεία των καθηγητών επιτρέπεται το κάπνισμα.

5.3 Ερωτηματολόγιο 2:

Ασφάλεια

Ερώτηση 1: Υπάρχει υπεύθυνος ασφαλείας για το Λύκειο;

Ερώτηση 2: Τα κτίρια είναι αντισεισμικά;

Ερώτηση 3: Υπάρχει ομάδα πυροπροστασίας;

Ερώτηση 4: Με ποιούς τρόπους προστατεύεται το κτίριο του Λυκείου και του Τ.Ε.Ε σε περίπτωση φωτιάς;

Ερώτηση 5: Ποιά είναι τα μέσα τα οποία προειδοποιούν ότι υπάρχει φωτιά στο κτίριο και ποιός είναι ο συνολικός αριθμός των μέσων αυτών;

Ερώτηση 6: Υπάρχουν εξοδοι διαφυγής και σκάλες διαφυγής σε περίπτωση κινδύνου;

Ερώτηση 7: Υπάρχει καταφύγιο σε κάποιο ειδικό χώρο στο Λύκειο;

Ερώτηση 8: Με ποιούς άλλους τρόπους προστατεύονται οι εργαζόμενοι, οι καθηγητές και οι σπουδαστές του σχολείου;

Ερώτηση 9: Τι προβλέπεται για την ασφάλεια των παιδιών με κινητικά προβλήματα;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ 2:

Ερώτηση 1:

Δεν υπάρχει υπεύθυνος ασφαλείας στο σχολικό κτιριακό συγκρότημα. Υπάρχει μόνο ένας φύλακας, ο οποίος εργάζεται τις ώρες λειτουργίας του σχολείου, δηλαδή από τις επτά το πρωί μέχρι τις δύο το μεσημέρι.

Ο φύλακας κυρίως ελέγχει ποιά άτομα εισέρχονται στο χώρο του σχολείου, αν είναι για παράδειγμα γονείς κάποιων σπουδαστών, ή αν είναι νέοι άνω των δεκαοκτώ, οπότε και δεν τους επιτρέπεται η είσοδος στο σχολείο για λόγους ασφαλείας, παραμόνον αν έχουν άδεια από τον διευθυντή του σχολείου.(λόγοι ασφαλείας όπως διακίνηση ναρκωτικών).

Επίσης στις ώρες διδασκαλίας δεν επιτρέπει σε κανένα από τους μαθητές να βγει εκτός του χώρου του σχολείου, για αποφυγή ατυχημάτων με αυτοκίνητα ή για σκόπιμη αποχή από τις ώρες της διδασκαλίας.

Ερώτηση 2:

Και τα δύο κτίρια, δηλαδή του Ενιαίου Λυκείου και του Τ.Ε.Ε είναι αντισεισμικά. Όλες οι καινούργιες σχολικές κτιριακές εγκαταστάσεις κατασκευάζονται έτσι ώστε να είναι ανθεκτικές σε ένα πιθανό σεισμό.

Ερώτηση 3:

Σε κάθε σχολείο προβλέπεται σύσταση ομάδας πυροπροστασίας. Υπεύθυνος για τη σύσταση αυτής είναι συνήθως κάποιος καθηγητής τον οποίο ορίζει ο διευθυντής του σχολείου.

Στο Ενιαίο Λύκειο Σάμου και Τ.Ε.Ε υπάρχει ομάδα πυροπροστασίας που αποτελείται από δέκα καθηγητές, οι οποίοι με τη βοήθεια της πυροσβεστικής υπηρεσίας έχουν σχέδιο,για την ασφαλέστερη διαφυγή των μαθητών, καθηγητών και λουτών εργαζομένων από το σχολικό κτιριακό συγκρότημα, σε περίπτωση φωτιάς.

Εκτός από το σχέδιο αυτό, είναι εκείνοι οι οποίοι γνωρίζουν πώς να χειριστούν τους πυροσβεστήρες και τα υπόλοιπα μέσα τα οποία βοηθούν στην λήξη της φωτιάς.

Ερώτηση 4:

Καταρχήν στο υπόγειο του Ενιαίου Λυκείου αλλά και στο υπόγειο του Τ.Ε.Ε, υπάρχει ειδικό σύστημα το οποίο ανιχνεύει που υπάρχει εστία φωτιάς, το λεγόμενο σύστημα πυρανίχνευσης και υπάρχουν και συναγερμοί με κομβία.

Επίσης στο υπόγειο του Λυκείου εκτός από το σύστημα πυρανίχνευσης, υπάρχει και το σύστημα πυρόσβεσης με springler, ώστε να καλύπτονται όλοι οι υπόγειοι χώροι εκτός από την κατοικία του φύλακα. Τα springler είναι ειδικά φτιαγμένες βρύσες που βρίσκονται στην οροφή του υπογείου και αυτές ανοίγουν όταν υπάρξει φωτιά στο υπόγειο.

Το σχολικό κτιριακό συγκρότημα έχει δύο κλιμακοστάσια. Και τα δύο πυροπροστατεύονται για εξήντα λεπτά της ώρας με μεταλλικές πυράντεχες πόρτες. Αυτές δεν επιτρέπουν να μεταδωθεί η φωτιά και ο καπνός από τη μια πόρτα στην άλλη.

Τα δύο κτίρια και του Λυκείου και του Τ.Ε.Ε διαθέτουν από δύο ορόφους και σε κάθε κτίριο υπάρχουν μεταλλικές πυράντεχες πόρτες οι οποίες είναι ανοιχτές όταν δεν υπάρχει κίνδυνος φωτιάς και κλείνουν αυτόματα όταν ανιχνευθεί φωτιά. Ανοίγουν ξανά μετά από εξήντα λεπτά της ώρας.

Στις αίθουσες των εργαστηρίων του Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου, υπάρχει σύστημα αυτόματης διακοπής της λειτουργίας των μηχανημάτων, με κομβία τα οποία βρίσκονται γύρω από τις αίθουσες.

Ερώτηση 5:

Σε κάθε όροφο και χώρο του κτιρίου του Λυκείου και του Τ.Ε.Ε, είναι τοποθετημένοι πυροσβεστήρες που προβλέπονται από τους κανονισμούς της πυροσβεστικής υπηρεσίας. Συνολικά υπάρχουν εξήντα πυροσβεστήρες.

Επίσης υπάρχουν φωτιστικά ασφαλείας σε κάθε αίθουσα και διάδρομο. Συνολικά υπάρχουν εκατόν εβδομήντα φωτιστικά ασφαλείας.

Ακόμη υπάρχουν εικοσιτέσσερις φαροσυρήνες δηλαδή συναγερμοί που χτυπούν σε περίπτωση φωτιάς ή πατήματος του button (κουμπιών) που διαθέτουν.

Υπάρχουν πενήντα τέσσερις ανιχνευτές φωτιάς και τριάντα έξι button συναγερμού.

Στο κτίριο του Τ.Ε.Ε υπάρχουν δύο πυροσβεστήρες με διοξείδιο του άνθρακα, σε κάθε εργαστηριακή αίθουσα.

Ερώτηση 6:

Υπάρχουν και έξοδοι διαφυγής στα δυο κτίρια αλλά και σκάλες διαφυγής. Σε κάθε όροφο έχουν κατασκευαστεί σκάλες, εκτός από τις κεντρικές, οι οποίες οδηγούν σε πόρτες που ανοίγουν αυτόματα όταν ανιχνεύσουν φωτιά και όταν τεθεί σε λειτουργία ο ειδικός μηχανισμός που διαθέτουν. Οι πόρτες αυτές είναι τρεις, για το κάθε ένα από τα δύο κτίρια και βρίσκονται στο πίσω μέρος των κτιρίων.

Ερώτηση 7:

Υπάρχει καταφύγιο στον εξωτερικό χώρο του σχολείου και προβλέπεται ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση πολέμου.

Διαθέτει δύο εξόδους διαφυγής, μια κύρια και μια εφεδρική. Είναι εξοπλισμένο με ειδικό φωτισμό, τηλεόραση, ραδιόφωνο, τρόφιμα, στρώματα και κρεβάτια. Τα τρόφιμα φυσικά θα πρέπει να ανανεώνονται σε σύντομα χρονικά διαστήματα.

Ερώτηση 8:

Για την ύπαρξη μεγαλύτερης ασφάλειας των εργαζόμενων, των καθηγητών και των σπουδαστών του σχολείου, υπάρχει κανονισμός, ο οποίος και έχει εφαρμοστεί, που προβλέπει σε τί ύψος πρέπει να είναι τοποθετημένα τα κάγκελα στα μπαλκόνια. Το

όγος αυτό είναι ένα μέτρο και 30 εκατοστά. Αυτός ο κανονισμός εφαρμόζεται για την αποφυγή πτώσης οποιουδήποτε, από τα μπαλκόνια.

Επίσης, όλες οι πόρτες ανοίγουν με φορά προς τα έξω και όχι προς την πλευρά αυτού που ανοίγει την πόρτα και πάλι για την αποφυγή ατυχήματος.

Ερώτηση 9:

Τα παιδιά με κινητικά προβλήματα πρέπει να χρίζουν ιδιαίτερης φροντίδας ώστε να αισθάνονται πάντοτε ασφαλή, σε όποιο χώρο και να βρίσκονται.

Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, συγκεκριμένα στο Ενιαίο Λύκειο και Τ.Ε.Ε Σάμου, λειτουργούν δύο εξωτερικοί ανελκυστήρες, ώστε να ανεβαίνουν εύκολα στις αίθουσες διδασκαλίας τους τα παιδιά αυτά και ειδικές ράμπες και στα δύο κτίρια σε κάθε σημείο εσωτερικά και εξωτερικά από αυτά.

5.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το Ενιαίο Λύκειο και Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Σάμου, είναι ένα μεγάλο και σύγχρονο σχολικό συγκρότημα.

Διαθέτει σύγχρονα εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών, εργαστήρια φυσικής και χημείας, αμφιθέατρο για σχολικές εκδηλώσεις, γυμναστήριο, δύο γήπεδα και εργαστήρια με σύγχρονα μηχανήματα για τους μαθητές του Τ.Ε.Ε.

Λειτουργεί το κτίριο του λυκείου μόλις ένα χρόνο, αλλά παρόλα αυτά οι τουαλέτες του και ορισμένα από τα συστήματα τα οποία προειδοποιούν ότι υπάρχει κίνδυνος, για παράδειγμα συναγερμοί, φώτα ασφαλείας, έχουν υποστεί φθορές.¹ Οι φθορές αυτές δημιουργούνται από την απροσεξία των μαθητών, η οποία αρκετές φορές είναι και εις γνώση του μαθητή. Αυτή η πράξη ενός μαθητή, δικαιολογείται εν μέρη, λόγω του νεαρού της ηλικίας.

Υπεύθυνος ασφαλείας δεν υπάρχει στο σχολικό συγκρότημα. Αν υπήρχε ενδεχομένως δεν θα παρουσιάζονταν τέτοιες φθορές σε τόσο σύντομο χρονικό

¹ Ο κύριος Καρράς Αντώνιος, ο οποίος είναι Αρχιτέκτονας-Μηχανικός και Υπεύθυνος για την κατασκευή του σχολικού συγκροτήματος, ανέφερε το πρόβλημα αυτό.

διάστημα, αφού ο τεχνικός ασφαλείας θα ανέφερε τις ζημίες στην διοίκηση του σχολείου και θα μεριμνούσε για τη σωστή φύλαξη των κοινόχρηστων χώρων και των συστημάτων προειδοποίησης κινδύνου. Ένα πολύ σημαντικό μειονέκτημα είναι ότι δεν υπάρχει νυχτερινός φύλακας στο σχολικό συγκρότημα.

Χρειάζεται το Υπουργείο παιδείας να εστιάσει στα προβλήματα όσον αφορά την υγιεινή και την ασφάλεια των μαθητών και των εργαζομένων, τα οποία παρουσιάζονται ξεχωριστά σε κάθε σχολικό συγκρότημα και να βρεί λύσεις σε αυτά και όχι μόνο να χρηματοδοτεί για την κατασκευή νέων σχολικών συγκροτημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ «ΓΕΝΙΚΟ & ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΑΜΟΥ».

6.1 Εισαγωγή:

Το Γενικό και Νομαρχιακό Νοσοκομείο Σάμου, βρίσκεται στην πρωτεύουσα του νησιού, το Βαθύ. Το νοσοκομείο φιλοξενεί ασθενείς και από τα υπόλοιπα νησιά του Νομού, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Τα τελευταία πέντε χρόνια ανακατασκευάστηκαν όλοι οι χώροι του. Έτσι σήμερα είναι σε θέση να καλύψει πολλά από τα έκτακτα περιστατικά που πιθανόν θα μπορούσαν να συμβούν. Σε πολύ κρίσιμες περιπτώσεις, όπου χρειάζεται η μεταφορά κάποιου ασθενούς στην Αθήνα, αυτό πραγματοποιείται με στρατιωτικό αεροπλάνο, εξοπλισμένο πλήρως με ιατρικά εργαλεία και είδη.

Το νοσοκομείο Σάμου διαθέτει τις εξής μονάδες:

1. Ακτινολογικό
2. Μονάδα Αιμοδοσίας
3. Χειρουργική μονάδα
4. Μαιευτική κλινική
5. Μονάδα νεογνών
6. Γυναικολογική κλινική
7. Οδοντιατρίο
8. Παθολογικό
9. Οφθαλμιατρίο
10. Παιδιατρική κλινική
11. Μονάδα μεταμοσχεύσεων
12. Ψυχιατρική κλινική
13. Φυσικοθεραπευτήριο
14. Αίθουσα επισκεπτών
15. Εστιατόριο
16. Καφετέρια
17. Κέντρο παροχής πληροφοριών

18. Γραφείο Υποδοχής

Όπως είναι φυσικό όλες αυτές οι μονάδες χρειάζονται ειδική καθαριότητα, με σκοπό την σωστή υγιεινή των ασθενών, εργαζομένων και ιατρών και φυσικά χρειάζεται ολόκληρο το νοσοκομείο να διαθέτει τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας, για να είναι προστατευμένοι από κάθε είδους κίνδυνο όλα τα παραπάνω άτομα.

Οι ερωτήσεις απαντήθηκαν από την γιατρό Σαλιγεωργίου Θεανώ και από τον Ρήγα Δημήτριο Υποδιευθυντή και Υπεύθυνο Τεχνικού Τομέα.

6.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1

Ασφάλεια:

Ερώτηση 1: Πώς ονομάζεστε και ποιά είναι το επάγγελμά σας;

Απάντηση:

Ονομάζομαι Ρήγας Δημήτριος και είμαι Υποδιευθυντής και Υπεύθυνος Τεχνικού Τομέα.

Ερώτηση 2: Υπάρχει στο Νοσοκομείο γιατρός εργασίας;

Απάντηση: Υπάρχει γιατρός εργασίας, ο κύριος Αποστόλου.

Ερώτηση 3: Υπάρχουν εξοδοί διαφυγής στο νοσοκομείο σε περίπτωση κινδύνου;

Απάντηση:

Καταρχήν το νοσοκομείο διαθέτει τρεις ορόφους και το ισόγειο. Ο κάθε όροφος και το ισόγειο διαθέτουν από δυο ανεξάρτητες μεταξύ τους εξόδους ασφαλείας. Συνολικά

8 εξοδοι ασφαλειας. Από κάθε σημείο ορόφου και ισογείου υπάρχει πρόσβαση προς τις δύο εξόδους ασφαλειας.

Από κάθε σημείο νοσηλευτικής μονάδας ή μονάδας διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων παρέχεται πρόσβαση προς τους διαδρόμους, τις πόρτες και τις ράμπες.

Οι εξοδοι διαφυγής έχουν τέτοια διάταξη ώστε κατά την πορεία πάνω σε αυτές να μην συναντιούνται με αδιέξοδους διαδρόμους και με αδιέξοδα αίθρια, με μήκος μεγαλύτερο από 10 μέτρα.

Ερώτηση 4: Ποιά συστήματα πυρανίχνευσης διαθέτει το νοσοκομείο;

Απάντηση:

Η πυρανίχνευση χωρίζεται σε δύο κατηγορίες. Στην **Ενεργητική Πυρανίχνευση** και στην **Παθητική Πυρανίχνευση**.

Όσον αφορά την Ενεργητική Πυρανίχνευση, υπάρχει στο νοσοκομείο σύστημα πυρανίχνευσης με ιονιστές, δηλαδή με ανιχνευτές καπνού, και υπάρχουν σε μερικά σημεία και ιονιστές θέρμανσης ή αλλιώς θερμοδιαφορικός ανιχνευτής.

Όσον αφορά την παθητική πυρανίχνευση, αυτή περιλαμβάνει τις εξόδους διαφυγής, τις οποίες προαναφέραμε, και οι οποίες είναι οριζόντιες και κατακόρυφες. Οι οριζόντιες εξοδοι διαφυγής περιλαμβάνουν τους διαδρόμους, τις πόρτες και τις ράμπες και οι κατακόρυφες, περιλαμβάνουν τις σκάλες.

Επίσης στην παθητική πυρανίχνευση περιλαμβάνονται και τα πυροδιαμερίσματα, στα οποία είναι χωρισμένοι όλοι οι χώροι του νοσοκομείου. Αυτά τα πυροδιαμερίσματα υπάρχουν σε κάθε έναν από τους τέσσερεις ορόφους του κτιρίου και μεταξύ τους χωρίζονται με πυράντεχες πόρτες.

Ακόμη στην παθητική πυρανίχνευση, περιλαμβάνονται τα κομβία συναγερμού, οι σειρήνες συναγερμού, το μεγαφωνικό σύστημα αναγγελίας φωτιάς, κεντρικός πίνακας όπου δείχνει σε ποιά σημεία του νοσοκομείου εκδηλώθηκε φωτιά και φωτεινά σήματα κινδύνου φωτιάς.

Ερώτηση 5: Υπάρχει στον νοσοκομείο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο;

Απάντηση:

Υπάρχει υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο. Διαθέτει πυροσβεστικές φωλιές, στο σύνολο 25, που είναι τοποθετημένες στις κλινικές και στο υπόγειο υπάρχει το σύστημα κατεντισμού νερού. Τα λεγόμενα springlers τα οποία είναι τοποθετημένα στην οροφή του υπογείου και βρέχουν το υπόγειο από εκεί. Συνολικά είναι τοποθετημένα στο υπόγειο 46 springlers.

Ερώτηση 6: Στο λεβιτοστάσιο και στο μαγειρίο τι είδους προστασία σε περίπτωση φωτιάς, υπάρχει;

Απάντηση:

Στο λεβιτοστάσιο και στο μαγειρίο υπάρχουν τοπικά πυροσβεστικά συστήματα. Δηλαδή συστήματα αυτόματης κατάσβεσης πυρκαγιάς σε καυστήρες, με διοξείδιο του άνθρακα καθώς επίσης, υπάρχει και χειροκίνητο σύστημα με φιάλες διοξειδίου του άνθρακα, οι οποίες βρίσκονται στον υποσταθμό του νοσοκομείου.

Ερώτηση 7: Με πόσους πυροσβεστήρες είναι εξοπλισμένο το νοσοκομείο;

Απάντηση:

Το νοσοκομείο είναι εξοπλισμένο με 52 πυροσβεστήρες διοξειδίου του άνθρακα.

Ερώτηση 8: Πόσα είδη φωτισμού υπάρχουν στο νοσοκομείο;

Απάντηση:

Υπάρχει ο κανονικός φωτισμός (τεχνητός ή φυσικός) και ο φωτισμός ασφαλείας.

Ο κανονικός φωτισμός των διαδρόμων, χώλ και κλιμακοστασίων είναι συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου.

Ο φωτισμός ασφαλείας σε όλους τους χώρους κυκλοφορίας. Λειτουργεί τουλάχιστον όταν δεν εξασφαλίζεται ο απαιτούμενος κανονικός φωτισμός, είτε λόγω

βλάβης είτε λόγω εκούσιας διακοπής του. Αυτού του είδους ο φωτισμός απαιτείται στις μονάδες εντατικής θεραπείας, στις νεογνικές μονάδες και στα συγκροτήματα χειρουργείων και μαιεύσεων.

Ερώτηση 9: Ποιά είναι τα είδη ηλεκτροδότησης τα οποία υπάρχουν στο νοσοκομείο;

Απάντηση:

Η ηλεκτροδότηση, είναι κύρια και εφεδρική. Η εφεδρική πηγή ηλεκτροδότησης, εξασφαλίζει τη λειτουργία του φωτισμού ασφαλείας ακόμη και στη διάρκεια εξέλιξης πυρκαγιάς. Η εξασφαλιζόμενη διάρκεια λειτουργίας με εφεδρική πηγή είναι 3 ώρες.

Η εφεδρική πηγή ηλεκτροδότησης, δηλαδή η γεννήτρια, μετά τη διακοπή ρεύματος τίθεται σε λειτουργία σε 8 δευτερόλεπτα. Διοχετεύει ρεύμα σε όλο το νοσοκομείο, εκτός από τα μαγειρεία, τον αξονικό τομογράφο, το ακτινολογικό εργαστήριο, τα πλυντήρια, τα σιδερωτήρια και την καντίνα. Δίνει ρεύμα στους νεφροπαθείς, στα χειρουργεία και στον τομέα της αιμοκάθαρσης.

Ερώτηση 10: Έχουν συμβεί εργατικά ατυχήματα στο νοσοκομείο;

Απάντηση:

Μόνο όσον αφορά τους τεχνικούς, έχουν συμβεί ηλεκτροπληξίες, εγκαύματα με ζεστό νερό ή έκθεση σε χημικά υγρά. Δηλαδή υγρά καθαρισμού ή ιατρικά υγρά. Όσον αφορά τους γιατρούς και το νοσηλευτικό προσωπικό δεν έχουν αναφερθεί ατυχήματα.

Ερώτηση 11: Με ποιούς τρόπους προστατεύονται οι εργαζόμενοι κάθε είδους στο νοσοκομείο, από διάφορων ειδών κινδύνους;

Απάντηση:

Καταρχήν για να προστατευθούν οι γιατροί και το νοσηλευτικό προσωπικό από ραδιενέργεια, πραγματοποιείται τακτός έλεγχος στα μηχανήματα τα οποία εκπέμπουν

ραδιενέργεια, και στις αίθουσες όπου αυτά είναι τοποθετημένα. Γύρω από το ακτινολογικό, αξονικό τομογράφο και ορθοτομογράφο, έχουν επιστρωθεί με μόλυβδο οι τείχοι, αλλά και οι πόρτες των αιθουσών αυτών. Μεταξύ του χειριστή του ακτινολογικού και του ασθενούς, υπάρχει ένα γυαλί, ο μολυβδύαλος.

Επίσης σε τακτά χρονικά διαστήματα, γίνονται εμβόλια στους εργαζόμενους, παράδειγμα για ηπατίτιδα. Ακόμη κάθε 5 χρόνια ελέγχονται κάποιοι ιατρικού δείκτες όλων των εργαζομένων στο νοσοκομείο, οι οποίοι δείχνουν αν ο εργαζόμενος έχει κάποια μορφή αρρώστιας στο αίμα του.

Φυσικά οι εργαζόμενοι στο μαγειρείο, φορούν πλαστικά διαφανή γάντια, καπέλο ειδικό και στολή, ώστε να μην διοχετεύουν μικρόβια στα φαγητά.

Οι εργαζόμενοι στο λεβιτοστάσιο και στο υπόγειο, φορούν ειδικές στολές, γάντια, άρβυλα και καπέλο, για την προστασία τους από αιχμηρά αντικείμενα, σκόνες και ακαθαρσίες.

Ερώτηση 12: Υπάρχει φύλακας στο νοσοκομείο;

Απάντηση:

Υπάρχει φύλακας στο νοσοκομείο ο οποίος εργάζεται από τις από τις δέκα το βράδυ μέχρι τις έξι το πρωί.

6.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2

ΥΓΙΕΙΝΗ:

Ερώτηση 1: Ποιά είναι τα προσόντα που πρέπει να διαθέτει το προσωπικό καθαρισμού του νοσοκομείου;

Απάντηση:

Το προσωπικό καθαρισμού θα πρέπει να είναι εκπαιδευμένο για το έργο που θα εκτελέσει. Θα πρέπει να έχει βασικές γνώσεις ατομικής υγιεινής και προστασίας του ίδιου και του περιβάλλοντος του νοσοκομείου.

Ερώτηση 2: Γιατί δίνεται μεγάλη βαρύτητα στην καθαριότητα και την υγιεινή των νοσοκομείων;

Απάντηση:

Το επίπεδο της καθαριότητας επηρεάζει σημαντικά την εμπιστοσύνη των αρρώστων. Ενοχλούνται και σχολιάζουν τα βρώμικα νοσοκομεία και τα συνδέουν με κακή νοσηλευτική και ιατρική φροντίδα. Ο νοσηλευόμενος θέλει το περιβάλλον του καθαρό, τα αντικείμενα που χρησιμοποιούνται για αυτόν να είναι απολύτως καθαρά και ευπρεπή, χωρίς σκόνη, λεκέδες και άλλα.

Είναι ευνόητο ότι, η τήρηση των κανόνων υγιεινής στα νοσοκομεία έχει ιδιαίτερα μεγάλη σημασία, αφού αφορά άμεσα αρρώστους, άτομα εξορισμού, επιρρεπή σε λοιμώξεις. Όπως άτομα με AIDS.

Ερώτηση 3: Ποιός είναι ο στόχος των μέτρων υγιεινής στο νοσοκομείο;

Απάντηση:

Ο στόχος είναι πρώτον η συμβολή στην ταχύτερη αποκατάσταση της υγείας των ασθενών αλλά και στην αποτροπή πρόσθετης νόσησης κατά την παραμονή τους, δεύτερον η βελτίωση της εμφάνισης του νοσοκομείου και των λειτουργιών ξενοδοχειακής υποστήριξης, ώστε να μην προκαλεί ανησυχία στους αρρώστους και στους επισκέπτες αλλά να το καθιστά σεβαστό, και τρίτον η προάσπιση της υγείας του προσωπικού, στο πλαίσιο των κανόνων για την ασφάλεια των εργαζομένων.

Ερώτηση 4: Ποιά είναι τα άτομα τα οποία συνεργάζονται μεταξύ τους για την σωστή υγιεινή του νοσοκομείου;

Απάντηση:

Δύο είναι οι ομάδες οι οποίες συνεργάζονται μεταξύ τους για την σωστή υγιεινή του νοσοκομείου. Είναι οι υπεύθυνοι καθαριότητας και η Επιτροπή Ελέγχου Λοιμώξεων. Οι οποίοι συνεργάζονται μεταξύ τους για να εκτιμηθούν οι μέθοδοι καθαρισμού, τα υλικά, ο τρόπος καθαρισμού ενός μολυσμένου χώρου και ενός λιγότερου μολυσμένου χώρου.

Ερώτηση 5: Υπάρχει συνεργείο καθαρισμού; Αν ναι πώς επιλέγεται;

Απάντηση:

Υπάρχει συνεργείο καθαρισμού στο νοσοκομείο. Η καθαριότητα του νοσοκομείου έχει ανατεθεί σε εξωτερικό συνεργείο. Έτσι εξασφαλίζεται πρώτον ο άριστος εξοπλισμός αφού ορίζει η διοίκηση του νοσοκομείου τις απαιτήσεις σε εξοπλισμό και το δικαίωμα ελέγχου και την απαίτηση αντικατάστασης σε περίπτωση που ο υπάρχον εξοπλισμός έχει φθαρεί ή που δεν καλύπτει τις απαιτήσεις του νοσοκομείου.

Δεύτερον εξασφαλίζεται το καλύτερο δυνατό προσωπικό, γεγονός που ελέγχεται τακτικά.

Το συνεργείο καθαρισμού έχει τη δυνατότητα να μετακινεί το προσωπικό μέσα στο νοσοκομείο ώστε να πετύχει την καλύτερη απόδοση. Έχει επίσης τη δυνατότητα συνεχούς ή ειδικής εκπαίδευσης για το προσωπικό του και ελέγχου των επιδόσεων του προσωπικού του συνεργείου καθαρισμού.

Το εξωτερικό συνεργείο καθαριότητας προέρχεται από ιδιωτικές εταιρίες καθαριότητας. Επιλέγεται ανάμεσα από πολλές εταιρίες, με βάση την προυπηρεσία, το μέγεθος της εταιρίας, το μηχανικό εξοπλισμό που διαθέτει, τις γνώσεις πάνω στα συστήματα καθαρισμού και απολύμανσης νοσοκομειακών χώρων, και τις γνώσεις πάνω στα υλικά καθαρισμού.

Ερώτηση 6: Ποιοί χώροι καθαρίζονται στο νοσοκομείο και ποιές είναι οι διαδικασίες καθαρισμού με λίγα λόγια;

Απάντηση:

Καθαρίζεται κατ'αρχήν η χειρουργική μονάδα. Η διαδικασία καθαριότητας και απολύμανσης αυτής, είναι πολύπλοκη και χρονοβόρα. Απολυμνούνται όλα τα χειρουργικά εργαλεία σε ειδικούς χώρους απολύμανσης και αποστείρωσης. Καθαρίζονται τα χειρουργικά κρεβάτια και τα αντικείμενα της μονάδας με ειδικά απολυμαντικά και καθαριστικά και με ειδική διαδικασία. Αερίζεται πάντα αυτή η μονάδα αλλά μετά τον αερισμό ακολουθεί διαδικασία καθαρισμού του χώρου από σκόνες.

Καθαρίζονται τα δωμάτια νοσηλείας. Πραγματοποιείται αερισμός των δωματίων αλλά όχι άνοιγμα των παραθύρων. Σκουπίζονται τα δάπεδα και σφουγγαρίζονται.

Γίνεται καθαρισμός των κρεβατιών και των κομοδίνων μόνο από τη βοήθό του θαλάμου. Αντικαθιστούνται οι λεκιασμένες κουρτίνες. Καθαρίζεται ο πίνακας ελέγχου πάνω από το κάθε κρεβάτι. Καθαρίζονται οι επιφάνειες των επίπλων. Αφαιρούνται τα αποτυπώματα των χεριών από όλες τις επιφάνειες. Καθαρίζονται τα αλουμίνια πλαίσια των παραθύρων και οι ντουλάπες. Τέλος πραγματοποιείται γενική καθαριότητα δωματίων και γυάλισμα δαπέδου όταν αδειάζει ένα δωμάτιο ή όταν κρίνει η Προισταμένη καθαριότητας ότι θέλει καθάρισμα.

Στους σταθμούς νοσηλευτριών, στο γραφείο ιατρών, στο γραφείο νοσηλευτριών, στη γραμματεία, στα αποδυτήρια προσωπικού, στις τουαλέτες του προσωπικού και στο γραφείο της προισταμένης καθαριότητας, γίνεται σφουγγάρισμα και σκούπισμα, ξεσκόνισμα επίπλων, συσκευών, ντουλαπιών, και αποκομιδή απορριμάτων.

Τέλος στους κοινόχρηστους χώρους πραγματοποιείται άδειασμα και πλύσιμο των καλάθων αχρήστων, ξεσκόνισμα, καθάρισμα επίπλων και καθισμάτων επισκεπτών, καθαρισμός τζαμιών εισόδου, σκούπισμα και σφουγγάρισμα δαπέδων και απολύμανση στις τουαλέτες.

Ερώτηση 7: Ποιά υλικά καθαριότητας χρησιμοποιούνται για την καθαριότητα του νοσοκομείου;

Απάντηση:

Χρησιμοποιούνται δυο κουβάδες των 10-15 λίτρων, διαφορετικού χρώματος, σφουγγαρίστρες, ξεσκονόπανα διαφορετικά για κάθε επιφάνεια, τα οποία στο τέλος της εργασίας πλένονται σε διαφορετικούς κουβάδες, διάφορα απορρυπαντικά και απολυμαντικά και γάντια καθαριότητας, με τα οποία προστατεύεται το προσωπικό καθαριότητας, ελαστικά, χονδρά και μιας χρήσεως.

Ερώτηση 8: Ποιά είναι τα ήδη των νοσοκομειακών απορρυμάτων;

Απάντηση:

Καταρχήν στο νοσοκομείο πραγματοποιείται, διαχωρισμός, συλλογή, προσωρινή αποθήκευση, μεταφορά, απενεργοποίηση και διάθεση των νοσοκομειακών

απορρυμάτων, ώστε να είναι αβλαβή για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Όλη η παραπάνω διαδικασία ονομάζεται διαχείριση νοσοκομειακών απορριμάτων.

Τα νοσοκομειακά απορρίματα χωρίζονται σε οικιακού τύπου (υλικά συσκευασίας, υπολλείματα τροφών κ.α) και σε μολυσματικά (απόβλητα μικροβιολογικού εργαστηρίου κ.α).

Ερώτηση 9: Ποιοί είναι οι μέθοδοι απενεργοποίησης και διάθεσης των μολυσματικών απορρυμάτων;

Απάντηση:

Τα μολυσματικά απορρίματα αποστειρώνονται με ατμό, μέσα σε κλίβανους. Μετά τον κλιβανισμό τα απορρίματα είναι αβλαβή και απορρίπτονται μαζί με τα οικιακού τύπου απορρίματα. Τα πλεονεκτήματα αυτής της μεθόδου είναι ότι έχει τον μικρότερο επαγγελματικό κίνδυνο, είναι φιλική προς το περιβάλλον και δεν είναι ιδιαίτερα δαπανηρή.

Άλλος τρόπος είναι η αποτέφρωση των μολυσματικών απορριμάτων. Οι αποτεφρωτικοί κλίβανοι νέας τεχνολογίας είναι παρολυτικά. Δηλαδή κάνουν πλήρη καύση χρησιμοποιώντας ενέργεια από τα ίδια τα απορρίματα (χαρτί και πλαστικό). Τα πλεονεκτήματα αυτής της μεθόδου είναι ότι ελαχιστοποιούν τον όγκο των απορριμάτων και έτσι καταστρέφονται πολλά απορρίματα από ένα κάθε φορά είδος απορριμάτων.

Ερώτηση 10: Ποιά μέτρα λαμβάνει η διοίκηση του νοσοκομείου όσον αφορά το αντικαπνιστικό πρόγραμμα;

Απάντηση:

Καταρχήν υπάρχει αίθουσα για τους επισκέπτες των ασθενών του νοσοκομείου, στην οποία επιτρέπεται το κάπνισμα. Επίσης επιτρέπεται το κάπνισμα στο κλικίο του νοσοκομείου. Σε κανένα άλλο χώρο δεν επιτρέπεται και για το σκοπό αυτό έχουν τοποθετηθεί σε όλους τους χώρους του νοσοκομείου σήματα με την γνωστή ένδειξη: «ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ».

Όσον αφορά το προσωπικό του νοσοκομείου, αυτό επιτρέπεται να καπνίζει μόνο στα γραφεία του.

6.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το Γενικό και Νομαρχιακό Νοσοκομείο Σάμου, αποτελεί μια σύγχρονη μονάδα υγείας. Διαθέτει σύγχρονο ιατρικό εξοπλισμό και πολλές ιατρικές μονάδες για την κάλυψη εκτάκτων και μη περιστατικών.

Λειτουργεί εφαρμόζοντας μέτρα προστασίας για την ασφάλεια του προσωπικού, των ασθενών και των επισκεπτών και όλα τα απαραίτητα μέτρα για την υγιεινή αυτών.

Πολύ σημαντικό ρόλο, για την επίτευξη της όσο το δυνατόν καλύτερης ασφάλειας και υγιεινής των χώρων του νοσοκομείου, διαδραματίζει ο τρόπος με τον οποίο χειρίζεται τα παραπάνω θέματα, η διοίκηση του.

Η διοίκηση του νοσοκομείου είναι υπεύθυνη για την καλή λειτουργία του νοσοκομείου. Είναι αυτή που επιλέγει το συνεργείο καθαριότητας και αυτή που ελέγχει τα συστήματα ασφαλείας του νοσοκομείου. Θα πρέπει να ασκεί συχνό έλεγχο στο προσωπικό καθαριότητας και ασφαλείας, ώστε αν ο,τιδήποτε δεν λειτουργεί σωστά στους τομείς αυτούς, να είναι σε θέση να βρεί λύσεις και να διορθώσει την κατάσταση.

Αν η διοίκηση είναι ικανή στο να παίρνει αποφάσεις και να ασκεί έλεγχο, τότε και το νοσοκομείο λειτουργεί σωστά και οι επισκέπτες και οι ασθενείς είναι ικανοποιημένοι και δεν σχολιάζουν την άσχημη εικόνα πολλών από τα δημόσια νοσοκομεία της Ελλάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΣΑΜΟΥ.

7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Η Εθνική Τράπεζα του Πυθαγορείου της Σάμου, λειτούργησε για πρώτη φορά το έτος 1985 και μεταφέρθηκε το 1994 σε νέο κτίριο, όπου μέχρι σήμερα στεγάζεται.

Στην τράπεζα εργάζονται συνολικά επτά άτομα. Η διευθύντρια, ο προϊστάμενος της τράπεζας, τέσσερις ταμίες και μια καθαρίστρια.

Το κατάστημα της Εθνικής Τράπεζας διαθέτει την κεντρική αίθουσα όπου διενεργούνται οι συναλλαγές με τους πελάτες, μια κουζίνα, μια τουαλέτα, μια αποθήκη και ένα υπόγειο.

Το κατάστημα της Εθνικής Τράπεζας δεν είναι πολύ μεγάλο σε έκταση. Το κεντρικό κατάστημα της Εθνικής βρίσκεται στην πρωτεύουσα του νησιού, το Βαθύ.

Στα δύο ερωτηματολόγια, για την υγιεινή και για την ασφάλεια των εργαζομένων στην τράπεζα απάντησε η διευθύντρια του καταστήματος Πανούσου Ειρήνη.

7.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1

ΥΓΙΕΙΝΗ:

Ερώτηση 1: Ποιές είναι οι αρμοδιότητες της καθαρίστριας του καταστήματος;

Απάντηση:

Το ωράριο εργασίας της καθαρίστριας του καταστήματος ξεκινάει από τις έξι το πρωί έως και τις έντεκα το πρωί.

Πριν ανοίξουν οι πόρτες της τράπεζας για το κοινό, η καθαρίστρια έχει σκουπίσει όλους τους χώρους της τράπεζας, έχει σφουγγαρίσει, έχει ξεσκονίσει τα γραφεία των υπαλλήλων, έχει καθαρίσει τα τζάμια, έχει καθαρίσει την τουαλέτα και την κουζίνα και έχει ποτίσει τα λουλούδια.

Αφού έρθουν όλοι οι υπάλληλοι στην τράπεζα από τις οχτώ παρά τέταρτο, η καθαρίστρια σερβίρει καφέ ή αναψυκτικό σε αυτούς. Επίσης είναι υπεύθυνη να καταγράφει τις ελλείψεις σε απόρρυπαντικά, καθαριστικά και τρόφιμα και είναι εκείνη η οποία φροντίζει να τα αγοράσει, με έξοδα βέβαια της τράπεζας.

Ερώτηση 2: Υπάρχει γιατρός εργασίας στην τράπεζα; Αν ναι είναι μόνιμος;

Απάντηση:

Υπάρχει γιατρός εργασίας. Είναι η κα Μπίρμπα Παναγιώτα. Δεν είναι όμως μόνιμη. Επισκέπτεται το κατάστημα κάθε τρεις μήνες. Έρχεται από την Αθήνα.

Ερώτηση 3: Ποιές είναι οι αρμοδιότητες της γιατρού εργασίας;

Απάντηση:

Η γιατρός εργασίας κάνει προφορικές ερωτήσεις σε κάθε εργαζόμενο του καταστήματος, που αφορούν την πορεία της υγείας τους. Στον χώρο της κουζίνας μετράει την πίεσή τους με πιεσόμετρο και τους σφυγμούς της καρδιάς τους.

Έπειτα καταρτίζει τους ιατρικούς φακέλους των εργαζομένων. Επίσης κάνει συστάσεις για την τήρηση σχολαστικής καθαριότητας της τουαλέτας και της κουζίνας, χώροι όπου συγκεντρώνονται μικρόβια βλαβερά για την υγεία των εργαζομένων.

Ακόμη δίνει προφορικές οδηγίες στους εργαζόμενους για διάφορα θέματα, όπως για τη σωστή χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, ώστε να μην κουράζονται τα μάτια των εργαζομένων και να μην προκαλούνται πονοκέφαλοι.

Τέλος δίνει στην διευθύντρια του καταστήματος κατάλογο με φαρμακευτικό υλικό που πρέπει να περιλαμβάνεται στο φαρμακείο του καταστήματος και οδηγίες για τα φάρμακα και για πρώτες βοήθειες.

Ερώτηση 4: Οι εργαζόμενοι του καταστήματος ποιά μέτρα λαμβάνουν οι ίδιοι για την σωστή υγιεινή τους;

Απάντηση:

Η φύση της εργασίας σε μια τράπεζα είναι τέτοια όπου αναγκάζει τους εργαζόμενους καθημερινά να συναναστρέφονται με πολλούς ανθρώπους. Αυτό βέβαια έχει σαν αποτέλεσμα να συγκεντρώνονται πολλά είδη μικροβίων στον χώρο του καταστήματος.

Δεν αρκεί μόνο η καθαριότητα των χώρων από την καθαρίστρια. Οι ίδιοι οι εργαζόμενοι αφού τελειώνουν τις συναλλαγές τους με τους πελάτες και έχουν χρόνο να φύγουν για λίγο από τα γραφεία τους, αμέσως πλένουν σχολαστικά τα χέρια τους τα οποία αποτελούν σοβαρή εστία μικροβίων.

Επίσης και οι ίδιοι καθαρίζουν με ειδικά καθαριστικά τα γραφεία τους από σκόνες και βρωμές. Τα γραφεία εξάλλου των ατόμων που εργάζονται στα ταμεία, καλύπτονται από γυαλί και ο πελάτης δεν έρχεται σε άμεση επαφή με τον υπάλληλο.

Ερώτηση 5: Με ποιούς τρόπους η διευθύντρια του καταστήματος συμβάλλει στην δημιουργία ευχάριστης εργασιακής ατμόσφαιρας στον χώρο της τράπεζας;

Απάντηση:

Καταρχήν για την προστασία της υγείας των εργαζομένων από κρυώματα τους φθινοπωρινούς και χειμωνιάτικους μήνες, αλλά και για δροσιά το καλοκαίρι, είναι ενσωματωμένα κλιματιστικά στην οροφή του κτιρίου, τα οποία εκπέμπουν θερμότητα τον χειμώνα και δροσιά το καλοκαίρι.

Επίσης η διευθύντρια του καταστήματος έχει διακοσμήσει τον χώρο της τράπεζας με πολλά λουλούδια εσωτερικού χώρου.

Οι τοίχοι της τράπεζας είναι βαμμένοι με ένα απαλό κίτρινο χρώμα ξεκούραστο για τα μάτια των εργαζομένων στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Τέλος η διευθύντρια επιτρέπει το άκουσμα χαμηλής μουσικής από το ραδιόφωνο κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του καταστήματος.

Όλα τα παραπάνω συμβάλλουν στην ευχάριστη διάθεση των εργαζομένων και στην αποδοτικότερη εργασία αυτών.

Ερώτηση 6: Τί μέτρα λαμβάνει η διευθύντρια του καταστήματος όσον αφορά το αντικαπνιστικό πρόγραμμα;

Απάντηση:

Στην τράπεζα έχουν τοποθετηθεί στους τοίχους και στα γραφεία των υπαλλήλων σήματα τα οποία υπενθυμίζουν στους πελάτες ότι απαγορεύεται το κάπνισμα. Επομένως απαγορεύεται ρητά να καπνίσει οποιοσδήποτε πελάτης αλλά και εργαζόμενος εν ώρα λειτουργίας της τράπεζας. Μόνο στον χώρο της κουζίνας μπορεί να καπνίσει κάποιος εργαζόμενος.

Ερώτηση 7: Τα φίλτρα των κλιματιστικών απολυμένονται; Αν ναι κάθε πότε;

Απάντηση:

Τα φίλτρα των κλιματιστικών απολυμένονται κάθε τέσσερις μήνες, δηλαδή κάθε φθινόπωρο, χειμώνα, άνοιξη και καλοκαίρι. Αποτελούν εστία μικροβίων και χρειάζεται σωστή απολύμανση. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται ειδικά απολυμαντικά και προσλαμβάνονται για να τα καθαρίζουν άτομα ειδικευμένα στον τομέα αυτό.

Ερώτηση 8: Ποιά άλλα μέτρα εφαρμόζει η καθαρίστρια για την σωστή υγιεινή των εργαζομένων;

Απάντηση:

Ένα πολύ σημαντικό μέτρο για την υγιεινή των εργαζομένων στην τράπεζα είναι η πραγματοποίηση ετησίως των μυοκτονιών και οι απεντομώσεις. Τα έντομα αυτά συγκεντρώνονται στην κουζίνα, στην αποθήκη και στο υπόγειο. Ειδικευμένο συνεργείο προσλαμβάνεται από την διευθύντρια για την απολύμανση του χώρου από αυτά τα έντομα.

7.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Ερώτηση 1: Υπάρχει τεχνικός ασφαλείας στην τράπεζα; Αν ναι είναι μόνιμος υπάλληλος;

Απάντηση:

Υπάρχει τεχνικός ασφαλείας στην τράπεζα. Ο κ. Γιανναράς Αριστείδης. Δεν είναι μόνιμος υπάλληλος της τράπεζας. Επισκέπτεται το κατάστημα κάθε τρεις μήνες. Έρχεται από την Αθήνα.

Ερώτηση 2: Ποιές είναι οι αρμοδιότητες του τεχνικού ασφαλείας;

Απάντηση:

Ο τεχνικός Ασφαλείας εξετάζει αν λειτουργούν σωστά τα συστήματα ασφαλείας του καταστήματος και καταγράφει τις τυχόν ζημιές αυτών, ώστε να αντικατασταθούν εάν κριθεί απαραίτητο ή να επιδιορθωθούν.

Ερώτηση 3: Υπάρχει σύστημα πυρανίχνευσης στην τράπεζα;

Απάντηση:

Δεν υπάρχει σύστημα πυρανίχνευσης στην τράπεζα ούτε και άδεια από την πυροσβεστική υπηρεσία για εγκατάσταση συστήματος πυρανίχνευσης.

Ερώτηση 4: Πόσοι πυροσβεστήρες είναι τοποθετημένοι στην τράπεζα και σε ποιούς χώρους έχουν τοποθετηθεί;

Απάντηση:

Υπάρχουν πέντε συνολικά πυροσβεστήρες στην τράπεζα. Οι δυο είναι τοποθετημένοι στον χώρο όπου διενεργούνται συναλλαγές με τους πελάτες. Ένας πυροσβεστήρας είναι τοποθετημένος στην κουζίνα και οι άλλοι δυο στην αποθήκη και στο υπόγειο αντίστοιχα.

Ερώτηση 5: Υπάρχουν σημάνσεις για την τουαλέτα, την έξοδο κ.τ.λ;

Απάντηση:

Υπάρχουν σημάνσεις για την τουαλέτα, την έξοδο, τον ηλεκτρικό πίνακα και για το κάπνισμα.

Ερώτηση 6: Υπάρχει ομάδα πυρασφάλειας;

Απάντηση:

Υπάρχει ομάδα πυρασφάλειας η οποία αποτελείται από την διευθύντρια του καταστήματος, από τον προϊστάμενο και από δυο ταμίες. Ο ένας από τους δυο ταμίες είναι εθελοντής στο πυροσβεστικό σώμα της Σάμου. Η ομάδα πυρασφάλειας γνωρίζει τον χειρισμό των πυροσβεστήρων και είναι υπεύθυνο για την σωστή εφαρμογή του σχεδίου διαφυγής σε περίπτωση κινδύνου.

Ερώτηση 7: Υπάρχει φύλακας και νυχτοφύλακας της τράπεζας;

Απάντηση:

Όχι δεν υπάρχει ούτε φύλακας, αλλά ούτε και νυχτοφύλακας στην τράπεζα και αυτό γιατί το Νησί είναι μικρό και είναι δύσκολο να παρουσιαστούν περιπτώσεις ληστείας των τραπεζών. Δεν έχει αναφερθεί ποτέ τέτοιο περιστατικό.

Ερώτηση 8: Υπάρχουν κάμερες εντός του καταστήματος αλλά και στο μηχάνημα αυτόματης ανάληψης χρημάτων;

Απάντηση:

Υπάρχουν κάμερες οι οποίες καταγράφουν όλες τις δραστηριότητες στο χώρο όπου διενεργούνται οι συναλλαγές και υπάρχει κάμερα και στο μηχάνημα αυτόματης ανάληψης χρημάτων.

7.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην Εθνική Τράπεζα Πυθαγορείου Σάμου εφαρμόζονται σωστοί κανόνες για την καλή υγιεινή των εργαζομένων στο κατάστημα. Υπάρχει καθαρίστρια, απολυμένονται τα φίλτρα των κλιματιστικών, απολυμένονται οι χώροι από έντομα, εφαρμόζεται το αντικαπνιστικό πρόγραμμα και ο χώρος εργασίας είναι ευχάριστος για τους εργαζόμενους.

Το μειονέκτημα όμως είναι ότι δεν υπάρχει μόνιμος γιατρός για το κατάστημα.

Όσον αφορά την ασφάλεια που προσφέρει το κατάστημα, αυτή είναι ελλιπής. Διότι δεν υπάρχει σύστημα πυρανίχνευσης και δεν υπάρχει φύλακας και νυχτοφύλακας στο κατάστημα.

Επομένως αν και ο εργασιακός χώρος είναι ευχάριστος και καθαρός δεν μπορούν να αισθανθούν απόλυτα ασφαλείς οι εργαζόμενοι σε αυτό. Και από την πλευρά της υγείας τους αφού δεν υπάρχει μόνιμος γιατρός και από την πλευρά της ασφάλειας αφού δεν υπάρχουν φύλακες.

Χρειάζεται επομένως η ίδια η διεύθυνση του καταστήματος να μεριμνήσει ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την καλύτερευση του τομέα της ασφάλειας κυρίως, αλλά και της υγιεινής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ “ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ “DORYSSA BAY HOTEL AND VILLAGE”

8.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Το ξενοδοχείο «DORYSSA BAY HOTEL AND VILLAGE», βρίσκεται στο Πυθαγόρειο Σάμου. Είναι το μεγαλύτερο ξενοδοχείο του νησιού και πέντε αστέρων.

Αποτελείται από το κτίριο του κεντρικού ξενοδοχείου, το οποίο διαθέτει 180 δωμάτια και 2 σουίτες και από το χωριό, το οποίο βρίσκεται σε μια μεγάλη έκταση πολύ κοντά στο ξενοδοχείο και το οποίο διαθέτει 130 σπίτια.

Το κεντρικό ξενοδοχείο ιδρύθηκε το 1978 και το χωριό ιδρύθηκε το 1991.

Στο κεντρικό ξενοδοχείο υπάρχει πισίνα, σάουνα, γυμναστήριο, μπάρ και εστιατόριο. Στο χωριό υπάρχει καφενείο, ιατρείο, μπάρ, σούπερμάρκετ, μαγαζί με ρούχα, κοσμηματοπωλείο και πάρκο. Επίσης ολόκληρη την ημέρα λειτουργεί καφετέρια και μπάρ δίπλα από το ξενοδοχείο με χώρο για βόλεϋ και τέννις. Επίσης υπάρχει ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα για συνέρδια και συνστιάσεις.

Θεωρείται σαν μια από τις καλύτερες ξενοδοχειακές μονάδες στην Ελλάδα, και έχει βραβευτεί αρκετές φορές, από τουριστικά γραφεία, για την πολύ καλή εξυπηρέτηση στους πελάτες της.

Στις ερωτήσεις απάντησε η προϊσταμένη καθαριότητας, η κα Κυριακίδου-Τουλίγκου Σοφία.

8.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1.

Υγιεινή:

Ερώτηση 1: Ποιό είναι το εργατικό δυναμικό της ξενοδοχειακής μονάδας το οποίο ασχολείται με τον τομέα της υγιεινής;

Απάντηση: Καταρχήν τα άτομα τα οποία εργάζονται στον τομέα της καθαριότητας του ξενοδοχείου, είναι γυναίκες.

Όταν ολόκληρη η ξενοδοχειακή μονάδα, βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία, δηλαδή όλα τα δωμάτια είναι καλυπόμενα (650 κρεβάτια), τότε εργάζονται εικοσιεννέα καμαριέρες, πέντε γυναίκες εργάζονται στο χώρο των πλυντηρίων, τρεις καθαρίστριες που εργάζονται το πρωί και μια καθαρίστρια η οποία εργάζεται το απόγευμα.

Επίσης υπάρχει προισταμένη καθαριότητας και βοηθός προισταμένης. Η προισταμένη είναι εκείνη η οποία συντονίζει και ελέγχει τις εργασίες του προσωπικού. Κανονίζει ποιές ώρες θα εργάζεται το προσωπικό και τις ημέρες των αδειών του. Ακόμη, η προισταμένη καταγράφει τα πάντα. Δηλαδή βγάζει πρόγραμμα και πλάνο για την καθαριότητα της ξενοδοχειακής μονάδας. Ενημερώνεται για το ποσοστό πληρότητας του ξενοδοχείου σε δωμάτια και ανάλογα προγραμματίζει πόσες γυναίκες και πόσες ώρες χρειάζονται για την καθαριότητα των δωματίων.

Η βοηθός προισταμένης παίρνει τη θέση της προισταμένης, όταν η δεύτερη δεν μπορεί να εκτελέσει τα καθήκοντά της ή βοηθάει την προισταμένη όταν χρειάζεται.

Ερώτηση 2: Ποιά είναι η συχνότητα καθαρισμού της ξενοδοχειακής μονάδας;

Απάντηση: Καθημερινά καθαρίζονται και απολυμμούνται όλα τα δωμάτια και οι επιφάνειες της ξενοδοχειακής μονάδας.

Ειδικότερα τα λινά, τα χνουδατά και οι πετσέτες των δωματίων αλλάζονται καθημερινά.

Η χρονική διάρκεια καθαρισμού του κάθε δωματίου του κεντρικού ξενοδοχείου, σε περίπτωση άφιξης πελατών, είναι δέκα λεπτά. Σε περίπτωση αναχώρησης των ενοίκων από το δωμάτιο, χρειάζονται είκοσι λεπτά, επειδή γίνεται γενική καθαριότητα του δωματίου. Για τις σουίτες χρειάζεται μία ώρα.

Οι κοινόχρηστοι χώροι (τουαλέτες), καθαρίζονται και απολλυμένονται το πρωί και ελέγχονται το απόγευμα. Στην περίπτωση που μετά από την πραγματοποίηση του ελέγχου προκύψει ότι υπάρχουν ελλείψεις στην καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων, τότε ξανακαθαρίζονται οι χώροι αυτοί.

Επίσης και το εστιατόριο του ξενοδοχείου και το εστιατόριο του προσωπικού καθαρίζονται από τις καθαρίστριες.

Τέλος τα απορρύματα των εξωτερικών χώρων της ξενοδοχειακής μονάδας (αυλές, πάρκο, πλατεία χωριού, δρομάκια χωριού, παραλία, καλαθάκια απορρυμάτων), συλλέγονται από τους εργάτες των εξωτερικών χώρων.

Ερώτηση 3: Ποιά είναι τα υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται για την καθαριότητα των χώρων της ξενοδοχειακής μονάδας;

Απάντηση: Αρχικά χρησιμοποιούνται υλικά απόστειρωσης, τα οποία χρησιμοποιούνται καθημερινά.

Υπάρχει ειδικό καθαριστικό υλικό το οποίο χρησιμοποιείται για τον καθαρισμό των δωματίων από τα οποία έχουν αναχωρήσει οι ένοικοί τους. Με αυτό το υλικό αποφεύγεται η δημιουργία ανοσίας των μικροβίων.

Ακόμη οι καμαριέρες χρησιμοποιούν ένα υλικό γενικού καθαρισμού των δωματίων. Για την αποστείρωση στις λεκάνες των αποχωρητηρίων, χρησιμοποιείται ένα πολύ δυνατό καθαριστικό.

Τέλος για τον καθαρισμό των εξωτερικών χώρων χρησιμοποιείται χλωρίνη.

Ερώτηση 4: Ποιά είναι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την ασφάλεια και την υγιεινή των γυναικών, κατά τη διάρκεια της εργασίας τους;

Απάντηση: Πρώτων, ανάλογα με τις ακαθαρσίες που υπάρχουν στα δωμάτια, οι καθαρίστριες φορούν γάντια. Αν δεν είναι απαραίτητο δεν τα χρησιμοποιούν.

Δεύτερον φορούν ειδική στολή, ώστε να μην λερώνουν τα δικά τους ενδύματα και δεν φορούν κοσμήματα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, ώστε να μην μπερδεύονται με τα χέρια τους.

Ερώτηση 5: Ποιά είναι η διαδικασία καθαρισμού των δωματίων με απλά και σύντομα λόγια;

Απάντηση: Η διαδικασία καθαρισμού των δωματίων είναι η εξής:

1. Ανοίγονται τα παράθυρα του δωματίου.
2. Οι καθαρίστριες συλλέγουν τα απορρίμματα από το δωμάτιο και την τουαλέτα.
3. Πραγματοποιείται ψεκασμός του μπάνιου με απολυμαντικά.
4. Αν είναι αναχώρηση, τότε τα σεντόνια πρέπει να αλλαχθούν και οι καμαριέρες τα αλλάζουν και στρώνουν με καινούργια τα κρεβάτια. Αν είναι άφιξη, τότε ελέγχουν οι καμαριέρες αν χρειάζονται αλλαγή τα σεντόνια, ξεσκονίζουν, καθαρίζουν τα τζάμια και και καταλήγουν στο μπάνιο, όπου το σαπουνίζουν, το ξεβγάζουν και το σκουπίζουν.
5. Τέλος σκουπίζουν και σφουγγαρίζουν.

Επίσης οι εργαζόμενες στην καθαριότητα πρέπει να αναφέρουν στην προϊσταμένη, αν υπάρχουν, τις φθορές στα δωμάτια, αν ο φωτισμός (αν έχουν καεί λάμπες) είναι και οι βρύσες αν στάζουν, για έντομα και άλλα.

Ακόμη σε κάθε δωμάτιο υπάρχουν ενημερωτικά έντυπα και ερωτηματολόγια για τους πελάτες, τα οποία ανανεώνονται κάθε φορά που υπάρχει έλλειψη σε αυτά.

Τέλος τοποθετούν στα καλαθάκια των δωματίων ειδικά σακουλάκια για την συλλογή των απορριμμάτων.

Είναι απαραίτητο, με λίγα λόγια όταν γίνεται γενική καθαριότητα των δωματίων, να είναι όλα τέλεια, ώστε ο πελάτης να είναι ικανοποιημένος.

Ερώτηση 6: Πού και πώς καθαρίζονται οι ειδικές στολές των εργαζομένων στην καθαριότητα;

Απάντηση:

Όλες τις στολές, αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία της καθαριότητας, τις συγκεντρώνει σε ένα μεγάλο καλάθι ένα υπεύθυνο άτομο. Στη συνέχεια οι γυναίκες οι οποίες εργάζονται στα πλυντήρια, τις ξεχωρίζουν ανάλογα με τις ακαθαρσίες που υπάρχουν πάνω σε αυτές και τις τοποθετούν στα πλυντήρια.

Στη συνέχεια αφού πλυθούν στο πλυντήριο, τοποθετούνται στον κλίβανο και αφού αποστειρωθούν εκεί, αν εξακολουθούν να έχουν ακαθαρσίες τότε πραγματοποιείται ξανά η παραπάνω διαδικασία.

Ερώτηση 7: Στα περισσότερα ξενοδοχεία υπάρχουν κλιματιστικά. Τα φίλτρα τους, τα οποία αποτελούν σημεία συγκέντρωσης μικροβίων κάθε πότε απολυμνούνται;

Απάντηση:

Υπάρχουν κλιματιστικά σε κάθε χώρο του ξενοδοχείου εκτός από το εστιατόριο του προσωπικού και τις τουαλέτες για το κοινό. Τα φίλτρα τους, τα οποία είναι εστίες μικροβίων και επομένως βλαβερά για την υγεία των εργαζομένων και των πελατών απολυμνούνται λίγο πριν από την έναρξη κάθε νέας τουριστικής σεζόν, από ειδικευμένο συνεργείο.

Ερώτηση 8: Τί είδους μέτρα λαμβάνει η διοίκηση της ξενοδοχειακής μονάδας όσον αφορά το αντικαπνιστικό πρόγραμμα;

Απάντηση:

Καταρχήν στα δωμάτια του ξενοδοχείου και του χωριού μπορούν ελεύθερα να καπνίζουν οι πελάτες. Επίσης το ίδιο συμβαίνει και στη ρεσεψιόν, στην καφετέρια και στα μπάρ. Στο εστιατόριο υπάρχει ειδικός χώρος για τους καπνίζοντες. Στο γυμναστήριο απαγορεύεται το κάπνισμα και υπάρχει ειδικό σήμα το οποίο προειδοποιεί για την απαγόρευση αυτή.

Ερώτηση 9: Υπάρχει μόνιμος γιατρός στο ξενοδοχείο;

Απάντηση:

Υπάρχει ιατρείο στο χωριό του ξενοδοχείου και φαρμακείο στη ρεσεψιόν. Ο γιατρός του ξενοδοχείου είναι μόνιμος και υπάρχει ωράριο για επισκέψεις σε αυτόν. Αν υπάρξει έκτακτο περιστατικό ειδοποιείται ο γιατρός άμεσα.

Ερώτηση 10: Με ποιούς τρόπους η διοίκηση του ξενοδοχείου φροντίζει για την δημιουργία ευχάριστου εργασιακού κλίματος για τους εργαζόμενους σε αυτό;

Απάντηση:

Το περιβάλλον εργασίας αποτελεί σπουδαίο ρόλο για την καλύτερη απόδοση των εργαζομένων.

Η διοίκηση του ξενοδοχείου επιτρέπει στους υπαλλήλους της να παίρνουν δυο γεύματα στο εστιατόριο του προσωπικού δωρεάν.

Επίσης μπορούν οι εργαζόμενοι μετά το τέλος των εργασιών τους να διασκεδάσουν στα μπάρ και την καφετέρια του ξενοδοχείου με την κατάλληλη έκπτωση.

Οι εργαζόμενοι οι οποίοι δεν έχουν κατοικία στο νησί, μπορούν εάν επιθυμούν να μένουν σε ξενώνες του ξενοδοχείου για υπαλλήλους.

Επίσης κάθε χρόνο τον μήνα Νοέμβριο, πραγματοποιεί για όποιους υπαλλήλους και τις οικογένειές τους επιθυμούν, μια εβδομάδα διακοπές, σε κάποιο κράτος του εξωτερικού με χαμηλό κόστος στα εισητήρια και τη διαμονή τους εκεί.

Όλες οι παραπάνω διευκολύνσεις και παροχές από τη διοίκηση προς τους εργαζόμενους δημιουργούν εμπιστοσύνη από την πλευρά των εργαζομένων προς τη διοίκηση και αποφεύγονται οι προστριβές μεταξύ τους.

Ακόμη η διακόσμηση και η διαρρύθμιση του ξενοδοχείου είναι πολύ όμορφη και άνετη για την ευεξία των εργαζομένων. Παντού υπάρχουν φυτά, δένδρα και μικρές λίμνες. Προσφέρεται καφές, αναψυκτικό και μικρά γεύματα στους υπαλλήλους. Υπάρχουν κλιματιστικά στους περισσότερους χώρους και επιτρέπεται η χρήση ραδιοφώνου με ακούσματα προσαρμοσμένα στον κάθε εργασιακό χώρο. Δηλαδή άλλη μουσική επιλέγεται για τη ρεσεψιόν και άλλη για τα μαγειρία και τα πλυντήρια.

8.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2.

Ασφάλεια:

Ερώτηση 1: Το κτίριο του κεντρικού ξενοδοχείου και τα σπίτια του χωριού έχουν κατασκευαστεί με αντισεισμικές προδιαγραφές;

Απάντηση:

Το κτίριο του κεντρικού ξενοδοχείου την περίοδο κατά την οποία κατασκευάστηκε δεν υπήρχαν τα σύγχρονα μέσα για την κατασκευή πλήρως αντισεισμικών κτιρίων. Με άλλα λόγια είναι μεν ασφαλές σαν κτίριο, αλλά λόγω των αρκετών χρόνων λειτουργίας του χρειάζεται συχνές επισκευές και συντήρηση, εργασίες οι οποίες πραγματοποιούνται όλο το χρόνο μη λειτουργίας αλλά και λειτουργίας του κεντρικού ξενοδοχείου.

Ως αναφορά τα σπίτια του χωριού, λειτουργούν λίγα χρόνια και έχουν κατασκευαστεί με αντισεισμικά μέσα.

Ερώτηση 2: Στο κεντρικό ξενοδοχείο ποιά μέσα χρησιμοποιούνται για να ενημερώνονται για το τί πρέπει να κάνουν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, οι εργαζόμενοι και οι πελάτες του;

Απάντηση:

Για τον παραπάνω σκοπό, στο κάθε δωμάτιο του κεντρικού ξενοδοχείου υπάρχει τειχοκολλημένο από ένα σχέδιο διαφυγής, σε περίπτωση κινδύνου, στο οποίο είναι καταγεγραμμένες οι οδηγίες και οι δρόμοι διαφυγής ανάλογα με το που βρίσκεται το κάθε δωμάτιο. Δηλαδή άλλες οδηγίες ακολουθούνται από τους πελάτες όταν το δωμάτιό τους βρίσκεται κοντά σε πόρτα ή σκάλα διαφυγής και άλλες για τους πελάτες που τα δωμάτιά τους βρίσκονται αρκετά μακριά από αυτές.

Στους χώρους όπου οι κάθε εργαζόμενοι εργάζονται, υπάρχουν και εκεί τοιχοκολλημένα σχέδια διαφυγής, με οδηγίες και κατευθύνσεις τέτοιες, που να οδηγούν σε ασφαλή σημεία εκτός του ξενοδοχείου, σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης.

Πολύ σημαντικό είναι το γεγονός ότι τα τελευταία πέντε έτη, έχει πραγματοποιηθεί άσκηση ετοιμότητας σε περίπτωση κινδύνου, τρεις φορές. Αυτό έχει γίνει σε συνεργασία με την πυροσβεστική και παίρνουν μέρος τόσο οι εργαζόμενοι και η διοίκηση του ξενοδοχείου, όσο και οι πελάτες που διαμένουν στο ξενοδοχείο τις περιόδους αυτές.

Πολύ θετικό είναι επίσης το γεγονός ότι, μεγάλος αριθμός από τους υπαλλήλους του ξενοδοχείου, ανήκει σε εθελοντικές ομάδες της πυροσβεστικής υπηρεσίας και επομένως έχει εκπαιδευτεί γαι το πώς θα πρέπει να ενεργήσει σε μια πιθανή περίπτωση κινδύνου.

Ερώτηση 3: Ποιά είναι τα μέσα τα οποία είναι εγκατεστημένα στους χώρους του κεντρικού ξενοδοχείου και τα οποία προειδοποιούν ότι υπάρχει περίπτωση εκτάκτου ανάγκης;

Απάντηση:

Καταρχήν όλο το κεντρικό ξενοδοχείο διαθέτει μηχανισμό ανίχνευσης καπνού, σε περίπτωση εκδήλωσης φωτιάς στο ξενοδοχείο.

Επίσης είναι εγκατεστημένα από τρία κουδούνια, τα οποία λειτουργούν σε περίπτωση φωτιάς, σε κάθε όροφο του κεντρικού ξενοδοχείου. Όπως έχει αναφερθεί το ξενοδοχείο διαθέτει δυο εστιατόρια. Ένα για τους πελάτες και ένα για το προσωπικό. Από ένα κουδούνι είναι εγκατεστημένο και σε αυτά. Πρέπει να τονισθεί ότι στο χώρο του μαγειρίου χρησιμοποιούνται υγραέρια. Για το λόγο αυτό οι εγκαταστάσεις του είναι κατασκευασμένες με τέτοιο τρόπο και με τέτοια μέσα, ώστε να τις καθιστούν πλήρως ασφαλείς, για να αποφεύγονται διαρροές αερίων.

Ερώτηση 4: Ποιά είναι τα μέσα τα οποία χρησιμοποιούνται για την προστασία, των εργαζομένων και των πελατών, σε περίπτωση κινδύνου;

Απάντηση:

Στο κάθε δωμάτιο του ξενοδοχείου υπάρχει ένας πυροσβεστήρας. Συνολικά είναι τοποθετημένοι 185 πυροσβεστήρες. Στους διαδρόμους (3 διάδρομοι), υπάρχουν πυροσβεστικές φωλιές, συνολικά είναι τοποθετημένες 12 πυροσβεστικές φωλιές.

Στο μαγειρίο υπάρχουν 20 πυροσβεστήρες. Στο εστιατόριο προσωπικού υπάρχει μια πυροσβεστική φωλιά και μια πυροσβεστική φωλιά και στο εστιατόριο για τους πελάτες.

Το κεντρικό ξενοδοχείο διαθέτει μια σιδερένια εξωτερική σκάλα διαφυγής σε περίπτωση κινδύνου, μια σκάλα στο εσωτερικό του ξενοδοχείου, όπου σε περίπτωση φωτιάς το σχέδιο κινδύνου προβλέπει και από εκεί εκκένωση και άλλες δύο μικρότερες σκάλες οι οποίες εξυπηρετούν απομακρυσμένα από το ασανσέρ, δωμάτια.

Ερώτηση 5: Υπάρχει σχέδιο διαφυγής, σε περίπτωση κινδύνου, για τους πελάτες του χωριστό;

Απάντηση:

Καταρχήν το χωριό έχει 120 σπίτια. Στο κάθε σπίτι υπάρχει τειχοκολλημένο το σχέδιο διαφυγής σε περίπτωση κινδύνου, το οποίο προβλέπει συγκέντρωση στην παραλία, η οποία βρίσκεται 20 μέτρα από τα πρώτα σπίτια του χωριού.

Ερώτηση 6: Ποιά είναι τα μέσα, τα οποία χρησιμοποιούνται σε περίπτωση κινδύνου, στο χωριό;

Απάντηση:

Στα κεντρικά σημεία του χωριού, όπως στην πλατεία. Στην εκκλησία και στο ιατρείο, υπάρχουν συνολικά 8 πυροσβεστικές φωλιές. Στο κάθε σπίτι υπάρχει και από ένας πυροσβεστήρας. Συνολικά 120 πυροσβεστήρες.

Ερώτηση 7: Υπάρχει φύλακας στο ξενοδοχείο;

Απάντηση:

Υπάρχει νυχτερινός φύλακας ο οποίος εργάζεται από τις έντεκα το βράδυ μέχρι τις εφτά το πρωί. Ο ίδιος φύλακας εργάζεται τα βράδια και το χειμώνα, για τη φύλαξη του ξενοδοχείου όλο το χρόνο.

8.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η επιχείρηση «ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε, ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ DORYSSA BAY HOTEL AND VILLAGE», είναι μια μεγάλη σε έκταση ξενοδοχειακή μονάδα, η οποία πρέπει για λόγους ασφαλείας και υγιεινής να είναι άριστα εξοπλισμένη με τα κατάλληλα μέσα για την ασφαλέστερη διαμονή των πελατών της και τις ασφαλείς συνθήκες εργασίας των υπαλλήλων της και φυσικά για την σωστή υγιεινή αυτών.

Για την καλύτερη ασφάλεια των υπαλλήλων και των πελατών, της ξενοδοχειακής μονάδας, οι εξωτερικοί χώροι του συγκροτήματος, είναι δομημένοι

(τετραγωνισμένοι) έτσι ώστε να πραγματοποιείται γρήγορη εκκένωση του ξενοδοχειακού συγκροτήματος σε περίπτωση κινδύνου.

Επίσης τα φυσικά αέρια, βρίσκονται σε συγκεκριμένες δεξαμενές, 100 μέτρα μακριά από το ξενοδοχειακό συγκρότημα.

Για τη διατήρηση της πολύ καλής φήμης, την οποία από χρόνια απολαμβάνει το ξενοδοχείο, κατά τη διάρκεια όλου του έτους, πραγματοποιούνται διάφορες εργασίες, όπως συντήρηση και επισκευές στα κτίρια, και καθαριότητα χώρων. Φυσικά ως αναφορά την καθαριότητα των δωματίων, των κοινόχρηστων χώρων στο εσωτερικό του ξενοδοχείου και την καθαριότητα των εξωτερικών χώρων αυτού, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα πρέπει να είναι άριστη, ώστε να φεύγουν με τις καλύτερες εντυπώσεις οι πελάτες.

Γενικότερα η διοίκηση της ξενοδοχειακής μονάδας, πρέπει συνεχώς να βρίσκεται σε εγρήγορση για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και να διατηρεί άψογη συνεργασία με τους υπαλλήλους του ξενοδοχείου, ώστε να τους κατευθύνει σωστά, για την άριστη λειτουργία του ξενοδοχειακού συγκροτήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ: «ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ SAMOS».

9.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Το ξενοδοχείο «SAMOS», ιδρύθηκε το έτος 1972. Βρίσκεται στην πρωτεύουσα του νησιού Σάμος, το Βαθύ. Την επωνυμία την πήρε από το νησί.

Διαθέτει εκατόν οχτώ δωμάτια σε τέσσερις ορόφους. Οι χώροι οι οποίοι περιλαμβάνονται σε αυτό, για την εξυπηρέτηση και διασκέδαση των πελατών του, είναι το εστιατόριο, το μπάρ του ξενοδοχείου, η πισίνα και το μπάρ της πισίνας, αίθουσα μπιλιάρδου και άλλων παιχνιδιών και καφετέρια.

Το ξενοδοχείο επίσης διαθέτει δύο αίθουσες συνεδριάσεων στις οποίες διοργανώνονται κάθε είδους συνέδρια και συνεστιάσεις.

Το ξενοδοχείο αυτό λειτουργεί ολόκληρη τη διάρκεια του έτους για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ατόμων που επιθυμούν να ταξιδέψουν στη Σάμο και να μείνουν στην πρωτεύουσα του νησιού.

Το ξενοδοχείο «SAMOS», προσφέρει γρήγορη μεταφορά των πελατών στο λιμάνι του Βαθιού, εφόσον επιθυμούν να ταξιδέψουν με πλοίο, αφού βρίσκεται μόλις πενήντα μέτρα από την είσοδο του.

Στα δύο ερωτηματολόγια για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων στο ξενοδοχείο, απάντησε η υπεύθυνη προσωπικού κα Πασχάλη.

9.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ:

Ερώτηση 1: Υπάρχει φύλακας στο ξενοδοχείο και τεχνικός ασφαλείας;

Απάντηση:

Υπάρχει φύλακας στο ξενοδοχείο, ο οποίος εργάζεται σαν νυχτοφύλακας, από τις δέκα το βράδυ μέχρι τις έξι το πρωί. Υπάρχει τεχνικός ασφαλείας, ο κος Βασιλείου.

Ερώτηση 2: Υπάρχει σύστημα πυρανίχνευσης στο ξενοδοχείο; Αν ναι που είναι εγκατεστημένο στο ξενοδοχείο;

Απάντηση:

Υπάρχει σύστημα πυρανίχνευσης, σε κάθε όροφο του ξενοδοχείου, καθώς και στο κλιμακοστάσιο και την ρεσεψιόν.

Ερώτηση 3: Πόσοι πυροσβεστήρες υπάρχουν στο ξενοδοχείο;

Απάντηση:

Υπάρχουν σαρανταπέντε συνολικά πυροσβεστήρες εγκατεστημένοι στο ξενοδοχείο, σε κάθε χώρο του ξενοδοχείου.

Ερώτηση 4: Πόσες πυροσβεστικές φωλιές υπάρχουν στο ξενοδοχείο;

Απάντηση:

Υπάρχουν δέκα πυροσβεστικές φωλιές συνολικά στο ξενοδοχείο. Μια στη ρεσεψιόν, μια στο εστιατόριο, μια στην κουζίνα, μια στο κλιμακοστάσιο, μια στις τουαλέτες, από μια στους τέσσερεις ορόφους και μια στην καφετέρια.

Ερώτηση 5: Υπάρχουν άλλα μέσα εγκατεστημένα στο ξενοδοχείο τα οποία να λειτουργούν σε περιπτώσεις κινδύνου;

Απάντηση:

Υπάρχουν σειρήνες και κουδούνια τα οποία λειτουργούν όταν υπάρξει περίπτωση εκτάκτου ανάγκης και άμεσου κινδύνου. Συνολικά εικοσιτέσσερα σε όλους τους χώρους του ξενοδοχείου. Υπάρχουν επίσης και φωτεινά σήματα, τα οποία βρίσκονται σε κάθε όροφο και ανάβουν μόνο εκεί όπου ανιχνεύεται φωτιά.

Ερώτηση 6: Γίνονται ή έχουν γίνει στο παρελθόν ασκήσεις φωτιάς; Αν ναι κάθε πότε πραγματοποιούνται;

Απάντηση:

Οι ασκήσεις φωτιάς πραγματοποιούνται πάντοτε με τη συνεργασία της πυροσβεστικής κάθε χρόνο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες όταν δηλαδή υπάρχει τουρισμός στο νησί.

Ερώτηση 7: Υπάρχουν σκάλες και έξοδοι διαφυγής στο ξενοδοχείο; Αν ναι πού έχουν κατασκευαστεί στο ξενοδοχείο;

Απάντηση:

Στο κλιμακοστάσιο του ξενοδοχείου υπάρχουν δυο σκάλες και δυο αντίστοιχα έξοδοι διαφυγής.

Ερώτηση 8: Υπάρχουν στα δωμάτια του ξενοδοχείου σχέδια διαφυγής για περιπτώσεις κινδύνου;

Απάντηση:

Δεν υπάρχουν σχέδια διαφυγής τοιχοκολλημένα στα δωμάτια του ξενοδοχείου.

Ερώτηση 9: Το κτίριο έχει κατασκευαστεί με αντισεισμικές προδιαγραφές;

Απάντηση:

Ναι, το κτίριο του ξενοδοχείου έχει κατασκευαστεί με αντισεισμικές προδιαγραφές, σύμφωνα με τα μέσα και τα υλικά που υπήρχαν το έτος 1970, που άρχισε να κατασκευάζεται. Επίσης το κτίριο συντηρείται κάθε χρόνο και γίνονται επιδιορθώσεις και ανακατασκευές όταν αυτό κριθεί απαραίτητο από τη διοίκηση του ξενοδοχείου.

9.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2

ΥΓΙΕΙΝΗ:

Ερώτηση 1: Υπάρχει συνεργείο καθαριότητας στο ξενοδοχείο;

Απάντηση:

Για την καθαριότητα των εξωτερικών χώρων του ξενοδοχείου υπάρχει συνεργείο καθαριότητας. Για την καθαριότητα των εσωτερικών χώρων του ξενοδοχείου υπάρχουν έξι καθαρίστριες.

Ερώτηση 2: Υπάρχει προισταμένη καθαριότητας και βοηθός προισταμένης, οι οποίες συντονίζουν, καθοδηγούν και ελέγχουν τις καθαρίστριες;

Απάντηση:

Όχι δεν υπάρχει προισταμένη, ούτε βοηθός προισταμένης καθαριότητας. Καθοδηγούνται και ελέγχονται οι καθαρίστριες, από την διοίκηση του ξενοδοχείου.

Ερώτηση 3: Οι καθαρίστριες και το συνεργείο καθαριότητας ποιούς χώρους καθαρίζουν και ποιές ώρες της ημέρας;

Απάντηση:

Καθημερινά εργάζονται τόσο οι καθαρίστριες όσο και το συνεργείο καθαριότητας στο ξενοδοχείο από τις οχτώ το πρωί μέχρι τις δέκα το βράδυ σε δύο βάρδιες.

Οι καθαρίστριες καθαρίζουν τις τουαλέτες, την κουζίνα, το εστιατόριο, το μπάρ, τα δωμάτια, τις σκάλες, τις αίθουσες συνεδριάσεων όταν πρόκειται να λειτουργήσουν και τη ρεσεψιόν.

Το συνεργείο καθαριότητας, καθαρίζει την πισίνα και το μπάρ της πισίνας και τους χώρους της εισόδου του ξενοδοχείου. Επίσης φροντίζει για την συντήρηση των καλλωπιστικών φυτών του ξενοδοχείου.

Ερώτηση 4: Με ποιά μέσα προστατεύονται οι καθαρίστριες και το συνεργείο καθαριότητας από τα υγρά καθαρισμού, τα οποία είναι βλαβερά για την υγεία τους;

Απάντηση:

Προστατεύονται φορώντας κατά τη διάρκεια της εργασίας τους γάντια και ειδικές στολές.

Ερώτηση 5: Πόσα κλιματιστικά υπάρχουν στο ξενοδοχείο; Τα φίλτρα αυτών κάθε πότε καθαρίζονται;

Απάντηση:

Υπάρχουν εκατόν πέντε κλιματιστικά ένα δηλαδή σε κάθε δωμάτιο και από δύο κλιματιστικά σε κάθε άλλο χώρο του ξενοδοχείου.

Τα φίλτρα των κλιματιστικών αυτών καθαρίζονται δύο φορές το χρόνο από ειδικευμένο συνεργείο.

Ερώτηση 6: Με ποιό τρόπο απολυμνείται το ξενοδοχείο από βλαβερά έντομα για την υγεία των εργαζομένων και των πελατών του ξενοδοχείου;

Απάντηση:

Προσλαμβάνεται δύο φορές το χρόνο ειδικευμένο συνεργείο, το οποίο με δικά του μέσα απολυμαίνει όλους τους χώρους του ξενοδοχείου από κάθε είδους έντομο.

Ερώτηση 7: Πραγματοποιούνται υγειονομικοί έλεγχοι στο ξενοδοχείο; Αν ναι κάθε πότε;

Απάντηση:

Πραγματοποιείται υγειονομικός έλεγχος στο ξενοδοχείο μια φορά το χρόνο, από συνεργείο σταλμένο από την Αθήνα από το Υπουργείο Υγείας.

Ερώτηση 8: Τί είδους μέτρα λαμβάνει η διοίκηση του ξενοδοχείου όσον αφορά το αντικαπνιστικό πρόγραμμα;

Απάντηση:

Καταρχήν στο εστιατόριο του ξενοδοχείου υπάρχει χώρος ειδικά διαμορφωμένος για τα άτομα τα οποία επιθυμούν να καπνίσουν.

Επίσης στην κουζίνα οι υπάλληλοι δεν επιτρέπεται να καπνίζουν. Υπάρχουν ειδικά σήματα τα οποία τους προειδοποιούν για αυτού του είδους την απαγόρευση.

Ανάλογα σήματα έχουν τοποθετηθεί και στην αίθουσα συνεδριάσεων του ξενοδοχείου. Στους υπόλοιπους χώρους του ξενοδοχείου μπορούν να καπνίσουν οι πελάτες.

Ερώτηση 9: Υπάρχει μόνιμος γιατρός στο ξενοδοχείο, αλλά και δωμάτιο ιατρού;

Απάντηση:

Υπάρχει μόνιμος γιατρός στο ξενοδοχείο και ιατρείο με όλα τα απαραίτητα σύνεργα και φάρμακα για περιπτώσεις ατυχημάτων ελαφράς μορφής.

Ερώτηση 10: Με ποιούς τρόπους η διοίκηση του ξενοδοχείου βοηθάει στην δημιουργία ευχάριστου κλίματος για τους εργαζόμενους σε αυτό ώστε να αποδώσουν καλύτερα στην εργασία τους;

Απάντηση:

Σημαντικό ρόλο σε αυτό το θέμα διαδραματίζει η διαρρύθμιση του ξενοδοχείου.

Σε κάθε χώρο του, υπάρχουν τοποθετημένα πολλών ειδών φυτά. Ο φωτισμός στο ξενοδοχείο δεν είναι έντονος ώστε να κουράζει τους εργαζόμενους.

Επίσης σε κάθε χώρο του ξενοδοχείου ακούγεται και ανάλογη με το χώρο μουσική η οποία αρέσει στους υπαλλήλους.

Ακόμη οι ίδιοι οι υπάλληλοι μπορούν να διασκεδάσουν μετά το τέλος της εργασίας τους στα μπάρ του ξενοδοχείου.

Τέλος παρέχεται η δυνατότητα στους υπαλλήλους του ξενοδοχείου να έχουν δύο γεύματα την ημέρα στο εστιατόριο του προσωπικού.

9.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το ξενοδοχείο «SAMOS», είναι μια μεσαίου μεγέθους ξενοδοχειακή μονάδα, με αρκετά χρόνια λειτουργίας στον χώρο του τουρισμού.

Όπως κάθε ξενοδοχειακή μονάδα, στοχεύει στην όσο το δυνατόν καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της ώστε να αποκτήσει καλή φήμη η επιχείρηση.

Το εργατικό δυναμικό της, αποτελεί το σπουδαιότερο παράγοντα, για την επίτευξη του παραπάνω στόχου. Χρειάζεται και το προσωπικό της ξενοδοχειακής μονάδας, να είναι ικανοποιημένο από τις συνθήκες στις οποίες εργάζεται.

Για το σκοπό αυτό η διοίκηση του ξενοδοχείου εφαρμόζει μέτρα για τη σωστή υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού, αλλά και των πελατών του ξενοδοχείου.

Ένα σημαντικό μειονέκτημα όσον αφορά τα μέσα που εφαρμόζει η διοίκηση του ξενοδοχείου για την ασφάλεια των εργαζομένων σε αυτό και των πελατών του, είναι ότι δεν έχουν τοποθετηθεί σχέδια διαφυγής σε κάθε δωμάτιο του ξενοδοχείου, καθώς και σε όλους τους χώρους εργασίας.

Επίσης δεν έχει ενταχθεί στο προσωπικό, προισταμένη και βοηθός προισταμένης καθαριότητας. Η προισταμένη καθαριότητας είναι εκείνη η οποία καταρτίζει το ωράριο και τον τρόπο εργασίας των καθαριστριών και του συνεργείου καθαριότητας. Επίσης συντονίζει και ελέγχει τον τρόπο με τον οποίο εργάζονται. Η βοηθός προισταμένης αντικαθιστά την προισταμένη όταν εκείνη χρειάζεται να λείψει από το ξενοδοχείο.

Το τελικό συμπέρασμα είναι ότι χρειάζονται βελτιώσεις στον τομέα της ασφάλειας αλλά και της υγιεινής, ώστε οι εργαζόμενοι να συνεργάζονται πιο σωστά μεταξύ τους και να αισθάνονται ασφαλείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ «ΕΡΓΟΔΟΜΙΚΗ Α.Ε.»

10.1 Εισαγωγή:

Το προϊόν το οποίο παράγει η επιχείρηση «ΕΡΓΟΔΟΜΙΚΗ Α.Ε.», είναι το τσιμέντο, υλικό κατασκευής διαφόρων κτισμάτων.

Η επιχείρηση αυτή, λειτουργεί από το 1967. Στόχος της είναι η πώληση του προϊόντος της με σκοπό το κέρδος για την επιχείρηση.

Επειδή πρόκειται για λατομείο, θα πρέπει να εφαρμόζονται διάφορα μέτρα για την ασφάλεια κυρίως αλλά και για την υγιεινή των εργαζομένων σε αυτό.

Ο εργοδότης της επιχείρησης, είναι υπεύθυνος για το λατομείο και πρέπει να πράττει τα δέοντα, ώστε να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων σε αυτό.

Δεν είναι αρκετό το γεγονός και μόνο να υπάρχουν ειδικοί νόμοι που περιέχουν μέτρα για τα λατομεία, αλλά παράλληλα όλα αυτά τα μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται από τη διοίκηση της επιχείρησης.

Στο ερωτηματολόγιο της έρευνας για την ασφάλεια και την υγιεινή των εργαζομένων στην παραπάνω επιχείρηση, απάντησε ο υπεύθυνος του διοικητικού τμήματος της επιχείρησης κος Μιχάλοβιτς Παναγιώτης.

10.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1

Υγιεινή:

Ερώτηση 1: Το λατομείο σε πόσους και ποιούς τομείς εργασιών χωρίζονται;

Απάντηση:

Οι τομείς εργασίας του λατομείου είναι οι παρακάτω:

1. Διοικητικό Προσωπικό: 5 Υπάλληλοι
2. Οδηγοί Οχημάτων: 9 άτομα
3. Χειριστές Μηχανημάτων: 8 άτομα
4. Εργάτες Γενικών Καθηκόντων: 3 άτομα
5. Καθαρίστρια Γραφείων: 1 άτομο

Ερώτηση 2: Υπάρχει συνεργείο καθαριότητας; Αν ναι πόσα άτομα το αποτελούν;

Απάντηση:

Δεν υπάρχει συνεργείο καθαριότητας, αλλά υπάρχει μια καθαρίστρια για τα γραφεία του διοικητικού και λογιστικού προσωπικού και τρία άτομα για τους υπόλοιπους χώρους του λατομείου.

Ερώτηση 3: Ποιά είναι τα υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται στη διαδικασία της καθαριότητας και με ποιά μέσα προστατεύονται οι εργαζόμενοι στον τομέα της καθαριότητας;

Απάντηση:

Τα υλικά καθαριότητας για τους εσωτερικούς χώρους της επιχείρησης, είναι απολυμαντικά που κυκλοφορούν στο εμπόριο, δηλαδή χλωρίνη, απορρυπαντικά και άλλα και για τους εξωτερικούς χώρους, νερό υπό πίεση και όπου χρειάζεται απορρυπαντικό.

Οι εργαζόμενοι στον τομέα της καθαριότητας, προστατεύονται κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, πλήρως, με ειδικά γάντια, ειδικές φόρμες, αρβύλες, κράνη και μάσκες όπου χρειάζεται.

Ερώτηση 4: Οι χώροι εργασίας καθαρίζονται και απολυμνούνται; Ποιά είναι η διαδικασία συνοπτικά, τόσο στο εργοστάσιο, όσο και στα γραφεία;

Απάντηση:

Τα γραφεία καθαρίζονται δύο φορές την εβδομάδα. Η καθαρίστρια σκουπίζει και σφουγγαρίζει τους χώρους των γραφείων και ξεσκονίζει τα έπιπλα. Ανοίγει τα παράθυρα για τον φυσικό αερισμό των χώρων, αν οι κλιματολογικές συνθήκες το επιτρέπουν και αν όχι, τότε χρησιμοποιείται το εγκατεστημένο σύστημα κλιματισμού.

Οι χώροι του λατομείου καθαρίζονται από τους εργάτες γενικών καθηκόντων. Αυτοί βρέχουν τους δρόμους από όπου περνούν τα οχήματα, ξεβουλώνουν τα φρεάτια και γενικά επιβλέπουν τον περιβάλλοντα χώρο του λατομείου.

Ερώτηση 5: Οι στολές των εργαζομένων απολυμνούνται μετά το τέλος των εργασιών τους; Αν ναι πώς και πού;

Απάντηση:

Οι στολές των εργαζομένων καθαρίζονται και απολυμνούνται από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Ο καθένας μεριμνά για την φροντίδα και τη σωστή συντήρηση του δικού του εξοπλισμού προστασίας και υγιεινής.

Η επιχείρηση σε περίπτωση φθοράς του εξοπλισμού ασφάλειας και υγιεινής των εργαζομένων, αντικαθιστά άμεσα τα υλικά αυτά.

Ερώτηση 6: Οι τουαλέτες και τα αποδυτήρια κάθε πότε καθαρίζονται και από ποιούς;

Απάντηση:

Οι τουαλέτες και τα αποδυτήρια των εργατών, καθαρίζονται μια με δύο φορές την εβδομάδα και η διοίκηση της επιχείρησης έχει επιστήσει την προσοχή των εργαζομένων στο θέμα αυτό. Οι χώροι αυτοί καθαρίζονται με άλλα λόγια από τους ίδιους τους εργαζόμενους.

Ερώτηση 7: Ποιά άλλα μέτρα για την υγιεινή των εργαζομένων εφαρμόζονται στο λατομείο;

Απάντηση:

Τα μέτρα για την υγιεινή των εργαζομένων στο λατομείο, είναι τα προαναφερούμενα και οπουδήποτε χρήζει συμπληρωματική μέριμνα κατόπιν προτροπής των εργαζομένων, τότε ενισχύονται τα μέτρα.

Ερώτηση 8: Υπάρχουν κλιματιστικά στα γραφεία των εργαζομένων; Αν ναι κάθε πότε καθαρίζονται τα φίλτρα τους;

Απάντηση:

Υπάρχουν κλιματιστικά στα γραφεία των εργαζομένων και ακριβώς επειδή τα φίλτρα τους θεωρούνται εστίες συγκέντρωσης μικροβίων καθαρίζονται από ειδικό συνεργείο κάθε τρεις μήνες.

Ερώτηση 9: Ποιά μέτρα εφαρμόζει η διοίκηση του λατομείου για το αντικαπνιστικό πρόγραμμα;

Απάντηση:

Όσον αφορά το αντικαπνιστικό πρόγραμμα, εφαρμόζεται στο εργοστάσιο του λατομείου. Οι εργάτες δεν επιτρέπεται να καπνίζουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και έχουν ενημερωθεί για την απαγόρευση αυτή από τη διοίκηση του λατομείου. Επιτρέπεται να καπνίζουν μόνο όταν έχουν διάλλεμα για ξεκούραση, εκτός εργοστασίου.

Οι εργαζόμενοι στα γραφεία του λατομείου επιτρέπεται να καπνίζουν αν βέβαια δεν ενοχλούνται οι συνάδελφοί τους.

10.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2 ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ασφάλεια:

Ερώτηση 1: Υπάρχει τεχνικός και υπεύθυνος ασφαλείας στο λατομείο; Υπάρχει συντηρητής μηχανημάτων και γενικότερα του κτιρίου;

Απάντηση:

Υπάρχει και τεχνικός και υπεύθυνος ασφαλείας. Υπάρχουν επίσης 4 συντηρητές μηχανημάτων και 3 εργάτες οι οποίοι αχολούνται με την συντήρηση των κτιρίων.

Ερώτηση 2: Ποιά μέτρα εφαρμόζει η διοίκηση του λατομείου για την ασφάλεια των εργατών στο λατομείο;

Απάντηση:

Καταρχήν υπάρχει ειδικό έγγραφο ασφαλείας το οποίο πρέπει να ενημερώνεται τακτικά και είναι διαθέσιμο στο χώρο εργασίας. Οι εργασίες εκτελούνται σύμφωνα με αυτό το έγγραφο.

Έτσι καθορίζεται προληπτικά το ύψος και η κλίση των μετώπων εκσκαφής και εκμετάλλευσης σε συνάρτηση με τη φύση και τη σταθερότητα του εδάφους καθώς και με τις μεθόδους εκμετάλλευσης.

Οι βαθμίδες και οι οδοί κυκλοφορίας ελέγχονται ώστε να είναι σταθερές προσαρμοσμένες στα εκεί χρησιμοποιούμενα μηχανήματα. Επίσης διαμορφώνονται και συντηρούνται με τέτοιο τρόπο ώστε τα μηχανήματα να κυκλοφορούν με κάθε ασφάλεια.

Οι εγκαταστάσεις μεταφοράς λειτουργούν και συντηρούνται έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων που τις χειρίζονται, τις χρησιμοποιούν ή που βρίσκονται κοντά τους.

Τέλος όλοι οι εργαζόμενοι όταν εκτίθενται στους εξωτερικούς χώρους του λατομείου και στο εσωτερικό μηχανημάτων που εγκυμονούν κινδύνους, προστατεύονται με φόρμες εργασίας, κράνη, γαντια και ενισχυμένα άρβυλα.

Ερώτηση 3: Έχουν συμβεί εργατικά ατυχήματα; Αν ναι τί είδους;

Απάντηση:

Έχουν σημειωθεί εργατικά ατυχήματα, των οποίων η σοβαρότητα ήταν μικρή. Δηλαδή στραμπουλήγματα άκρων, πτώση από σκάλα οχήματος, χωρίς σοβαρό τραυματισμό και γρατζουνιές-αμυχές, από αιχμηρά αντικείμενα.

Ερώτηση 4: Ποιά είναι τα μέτρα που εφαρμόζονται σε περίπτωση φωτιάς;

Απάντηση:

Η φωτιά απειλεί μόνο κάποιους χώρους και κάποιες εγκαταστάσεις. Υπάρχουν παντού παροχές νερού με λάστιχο και αντλητικά μηχανήματα που αυξάνουν την πίεση εκτίναξης του νερού.

Το προσωπικό ενημερώνεται για τις ενέργειες που πρέπει να εφαρμόσει σε μια τέτοια περίπτωση.

Ερώτηση 5: Ποιά είναι τα μέτρα που εφαρμόζονται σε περίπτωση σεισμού;

Απάντηση:

Σε περίπτωση σεισμού οι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί να προστατευθούν σε ενισχυμένα σημεία αν βρίσκονται σε κλειστούς χώρους, ενώ αν βρίσκονται σε ανοιχτούς χώρους, να απομακρυνθούν από τοιχώματα και πλαγιές, εξαιτίας πιθανής κατολλίσεθσης και να βρίσκονται γενικά μακριά από υλικά που υπάρχει περίπτωση να καταρρεύσουν.

Ερώτηση 6: Υπάρχουν πυροσβεστήρες; Αν ναι πόσοι;

Απάντηση:

Υπάρχουν πυροσβεστήρες, στα κτίρια, στα οχήματα και στα μηχανήματα. Είναι τόσοι όσοι να διασφαλίσουν την αντιμετώπιση της έναρξης πυρκαγιάς σε κάποιο σημείο της επιχείρησης. Έπειτα επεμβαίνουν κάποια άτομα από το λατομείο τα οποία αποτελούν την ομάδα πυρασφάλειας.

Ερώτηση 7: Υπάρχουν πυροσβεστικές φωλιές; Αν ναι πόσες;

Απάντηση:

Υπάρχουν τρεις πυροσβεστικές φωλιές τοποθετημένες στα τρία κύρια σημεία των εγκαταστάσεων του λατομείου, αλλά υπάρχουν και πολλά λάστιχα με πίεση νερού, στα περισσότερα σημεία.

Ερώτηση 8: Υπάρχουν κουδούνια ασφαλείας; (πυραυλιχεντές) Αν ναι πόσα;

Απάντηση:

Υπάρχει καταρχήν σειρήνα ασφαλείας, η οποία ειδοποιεί το προσωπικό για έκτακτες περιπτώσεις και ακούγεται σε ολόκληρο το χώρο του λατομείου.

Ερώτηση 9: Υπάρχει δεξαμενή νερού; Αν ναι πόσα κυβικά;

Απάντηση:

Υπάρχουν δύο δεξαμενές νερού, χωρητικότητας 100 κυβικών περίπου η κάθε μια.

Ερώτηση 10: Υπάρχουν επικίνδυνα αέρια, αιχμηρά αντικείμενα, υγρά φάρμακα, τα οποία είναι βλαβερά για την υγεία των εργαζομένων; Αν ναι ποιά και αν υπάρχουν τρόποι αντιμετώπισης για την προστασία των εργαζομένων.

Απάντηση:

Επικίνδυνα αέρια εκτός από τα καυσαέρια δεν υπάρχουν. Αντικείμενα αιχμηρά υπάρχουν και είναι ό,τι μπορεί να συναντήσει κάποιος σε ένα εργοστάσιο τέτοιου είδους. Για παράδειγμα, φτυάρια, κατσαβίδια, βελόνια και άλλα. Υγρά επικίνδυνα όπως οξέα και τοξικά δεν υπάρχουν, εκτός από ηλεκτρολύτες για μπαταρίες και από λιπαντικά υγρά καύσιμα.

10.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η επιχείρηση «ΕΡΓΟΔΟΜΙΚΗ Α.Ε.», είναι μια μεγάλη σε έκταση επιχείρηση η οποία παράγει ένα βασικό προϊόν για την κατασκευή διαφόρων κτισμάτων.

Λόγω της φύσης της εργασίας στο λατομείο, εφαρμόζονται όλα τα βασικά μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή των εργαζομένων σε αυτό.

Όσον αφορά όμως τον τομέα της υγιεινής, θα ήταν καλύτερο να υπήρχε συνεργείο καθαρισμού για την απολύμανση και καθαριότητα των αποδυτηρίων και των κοινόχρηστων χώρων και ακόμη ένα συνεργείο καθαρισμού για το κτίριο του λατομείου. Επίσης θα ήταν καλύτερο, οι φόρμες και τα γάντια των εργαζομένων να απολυμνούνται και να καθαρίζονται σε πλυντήρια, τοποθετημένα σε διαφορετικό χώρο στην επιχείρηση.

Αν η διοίκηση της επιχείρησης αυτής μεριμνούσε για τα παραπάνω μέτρα, τότε οι εργαζόμενοι δεν θα ήταν υποχρεωμένοι να απασχολούνται με τέτοιου είδους εργασίες, αλλά θα ασχολούνταν μόνο στην κύρια εργασία τους, δηλαδή στην κατασκευή τσιμέντου.

Όσον αφορά τον τομέα της ασφάλειας, η διοίκηση του λατομείου, έχει λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την ασφάλεια των εργαζομένων σε περίπτωση κινδύνου, αλλά και κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παραπάνω εργασία, τονίσθηκε, πόσο σημαντικό είναι το θέμα της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας, δηλαδή της υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων, τόσο στις δημόσιες όσο και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Στην Ελλάδα κυρίως, οι δημόσιες επιχειρήσεις είναι εκείνες που χρειάζεται να προχωρήσουν στην αναδιαμόρφωση των κανόνων για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων τους σε αυτές. Βέβαια, δεν σημαίνει ότι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις πληρούν όλες τις προϋποθέσεις για σωστές συνθήκες εργασίας. Αλλά όταν οι διοικήσεις αυτών των επιχειρήσεων αντιληφθούν ότι οι εργαζόμενοι τους δυσαρεστούνται με το περιβάλλον εργασίας τους τότε ερευνούν τα αίτια και εφαρμόζουν άμεσες λύσεις. Επίσης έχουν άμεσα χρήματα για τέτοιου είδους ανάγκες.

Η διαδικασία της αναδιοργάνωσης των επιχειρήσεων, όσον αφορά το θέμα των συνθηκών εργασίας, είναι δαπανηρή. Για το λόγο αυτό, η πολιτεία πρέπει να δώσει μεγαλύτερη σημασία στο θέμα αυτό και να φροντίσει για την προσφορά χρηματικών ποσών, σε κάθε επιχείρηση από αυτές, ανάλογα με τον αριθμό των ελλείψεων σε κατάλληλα μέτρα για τις συνθήκες εργασίας, που παρουσιάζει η κάθε επιχείρηση. Για να διαπιστωθούν οι ελλείψεις, είναι αναγκαίο να οργανωθούν κρατικοί φορείς, ειδικευμένοι στα θέματα των συνθηκών εργασίας και να προβούν άμεσα σε κατάλληλους ελέγχους στις επιχειρήσεις.

Όλες οι παραπάνω ενέργειες, δεν πρέπει να γίνουν μόνο από τους εργοδότες και την πολιτεία, αλλά και από τους εργαζόμενους. Η βελτίωση των συνθηκών εργασίας αφορά εκείνους και χρειάζεται και οι ίδιοι να οργανωθούν, μέσω των συνδικαλιστικών τους οργανώσεων και να προτείνουν λύσεις στην πολιτεία για τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Είναι γεγονός, ότι οι εργαζόμενοι στις διάφορες επιχειρήσεις, καταναλώνουν πολλές ώρες της ημέρας στην εργασία τους. Επομένως, μπορούμε να κατανοήσουμε απόλυτα, την ανάγκη των εργαζομένων, να εργάζονται σε ένα πολύ καλό εργασιακό περιβάλλον, με σωστές συνθήκες εργασίας, κατάλληλες για την άριστη ψυχική και σωματική τους υγεία. Δυστυχώς, πολλοί εργαζόμενοι, καταλήγουν να συμβιβάζονται με τις συνθήκες εργασίας που τους προσφέρονται, όταν ξεκινούν να εργάζονται σε

για μια επιχείρηση. Αυτό συμβαίνει επειδή όλοι οι άνθρωποι αγωνίζονται για μια θέση εργασίας σε κάποια επιχείρηση.

Από όλη την παραπάνω ανάλυση συμπεραίνουμε γενικότερα, ότι οι εργαζόμενοι, δεν είναι πολύ καλά ενημερωμένοι γύρω από το θέμα των συνθηκών εργασίας που επικρατούν στην Ελλάδα. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.), δεν αναφέρονται συχνά ή και καθόλου στο θέμα αυτό. Ορισμένες φιλότιμες προσπάθειες, γίνονται κατά καιρούς, από τις εφημερίδες και ορισμένα οικονομικά-πολιτικά περιοδικά με άρθρα για το θέμα αυτό, αλλά τέτοιου είδους προσπάθειες δεν είναι αρκετές για την πλήρη και σωστή ενημέρωση, τόσο των νέων παιδιών, που μπαίνουν για πρώτη φορά στον αγώνα για εύρεση εργασίας όσο και των ήδη εργαζομένων στις επιχειρήσεις.

Διαπιστώνουμε ότι, χρειάζεται ακόμη στην Ελλάδα, να γίνουν πολλών ειδών προσπάθειες από κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς, για την έγκυρη πληροφόρηση των πολιτών στο θέμα αυτό. Θα βοηθούσε πολύ, η πραγματοποίηση ερευνών για το θέμα της υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία και στη συνέχεια η δημοσίευση στατιστικών στοιχείων, που να αφορούν αποκλειστικά τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα ώστε το ευρύτερο κοινό της Ελλάδας να έχει άριστη ενημέρωση για το μεγάλο θέμα, αλλά και πρόβλημα των συνθηκών εργασίας στην Ελλάδα.

Με τον τρόπο αυτό, θα εξακριβωθούν οι ελλείψεις σε κάθε επιχείρηση ξεχωριστά και τότε θα δραστηριοποιηθούν, η εργοδοσία, οι εργαζόμενοι και η πολιτεία, για την κάλυψη αυτών των ελλείψεων.

Τελικό συμπέρασμα, είναι, ότι η αποδοτικότητα, η ενεργητικότητα και η ψυχική ευεξία των εργαζομένων, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις σωστές συνθήκες εργασίας (Υγιεινή και Ασφάλεια) και από το κατάλληλο περιβάλλον εργασίας.

ΠΗΓΕΣ

- Γενική Συνομοσπονδία Εργατών (ΓΣΕΕ) και Εργατικό Κέντρο Αθηνών, ενημερωτικό φυλλάδιο με τίτλο: «Προστασία των εργαζομένων από τους σεισμούς».
- Γετίμης Π., Δεσόπουλος Α., Κουζής Γ., Πετρινώτη Ξ., Ρομπόλης Σ., «Συνθήκες εργασίας (Υγιεινή και Ασφάλεια)», Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Παντείου, Αθήνα, 2002.
- Εφημερίδα, *Έθνος-Εργασία*, 26 Αυγούστου 2003.
- Ηλεκτρονική Διεύθυνση, www.elinyae.gr
- Ηλεκτρονική Διεύθυνση, www.elot.gr
- Θεοδωράτος Φ. Ευαγ. «Οργάνωση γραφείου», Έκδοση Τ.Ε.Ι. Πατρών, Πάτρα, 1995.
- Καρράς Αντώνιος, Προσωπική συνέντευξη, 10 Μαρτίου 2003.
- Κυριακίδου-Τουλίγκου Σοφία, Προσωπική συνέντευξη, 17 Ιουνίου 2003
- Μιχάλοβιτς Παναγιώτης, Προσωπική συνέντευξη, 8 Μαΐου 2003
- Οικονομικός Ταχυδρόμος, 28 Απριλίου 2000
- Οικονομικός Ταχυδρόμος, 1 Μαρτίου 2003
- Πανούσου Ειρήνη, Προσωπική συνέντευξη, 11 Απριλίου 2003
- Πασχάλη Α., Τηλεφωνική συνέντευξη, 16 Απριλίου 2003
- Ρήγας Δημήτριος, Προσωπική συνέντευξη, 14 Μαρτίου 2003

- Σαλιγεωργίου Θεανώ, Πρόσωπική συνέντευξη, 14 Μαρτίου 2003
- Σπυρόπουλος Γεώργιος Π., «Υγεία, ασφάλεια και συνθήκες εργασίας στην Ελλάδα, εξελίξεις και προοπτικές», Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα, 2000
- Σχολική Εγκυκλοπαίδεια, εκδ. Γιοβάνης Χρ.
- Φαναριώτης Π. «Οργάνωση και Διεύθυνση Γραφείου», εκδ. Σταμούλης Α., Αθήνα-Πειραιάς, 2000
- Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης, Αριθ. Υπ' ΑΡΙΘ. ΑΠΔ 7/ ΑΦΤ / 14080 / 732 / 1996, ΦΕΚ 771/ Β